

**Tawureta Musa, Buk 2:**  
**Kəwur ka aka Yisrayel Misira**  
**Ŋayi Yeŋən**  
**Moloku ma kəsəkəs buk ba**  
**Musa ba mērəŋ: Kəwur**

Dəbuk bəcəkə-cəkə ba tawureta Musa bə taruku ta aka Yisrayel poncop, mbɛ aŋwe: «Dəkəcop da Doru.» Sora səlpəs səkə səmentər təkə aka Yisrayel ŋanayi atəf ŋa Misira tɛm ta Aŋnabi Isifu mɔ.

Ntɛ Isifu kɔ awɛnc aŋa ŋafi mɔ, kɔ kəbət kəncop kəpicɛ aka Yisrayel kɔ aka Misira daco. Dəkələpsər da ti, kɔ aka Yisrayel ŋayɔnɛ acar a aka Misira. Kɔ abɛ a Misira ŋancəmbər aka Yisrayel yɛbəc yocuca, ti disrɛ kɔ aka Yisrayel ŋalɔnɛ aka Misira sədare səŋan.

Mba MARIKI nwe ɔntɔpəlɔrnɛ afum ɔn mɔ, osom Aŋnabi Musa nde atəf ŋa Misira ntɛ tɔŋsɔŋɛ aka Yisrayel ŋasɔtɔ kəyi yeŋən mɔ. Kɔ Kanu kəmentərɛ mes mɛwɛy-wɛy wəco dəwaca wa Musa haŋ kɔ firawona embeləs aka Yisrayel. Ntɛ aka Yisrayel ŋancop kəkət mɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp kəba ka Cəŋkəlma nkɛ kəyɔnɛ kələncər ka Misira nkɛ kənafan kəyamsər ŋa kəcəpər mɔ. Firawona kɔ asɔdar ɔn ŋasɛp kədifət ŋa dəndo, mba kɔ Kanu kəmentər sɔ dəndo tes tɛwɛy-wɛy, k'ɛŋgbiti dɔpɔ kəba daco ndɛ aka Yisrayel ŋanacali. Arkun, aran, awut kɔ yɔcɔl yaŋaŋ fəp ŋanacali dəkəba dɔpɔ dowosu kəron. Ntɛ aka Misira ŋanacəmə ŋa darəŋ mɔ, kɔ Kanu kəŋgbəpər ŋa domun da dəkəba.

Kəba mokuru, kə aka Yisrayel ɲancop kəkət dətɛgbərə kəkə ka atɔf ɲa Kanan ɲɛ Kanu kənasɔɲ temer kəsɔɲ ɲa mə. ɲasɔrɔyi dɔpɔ, kə Kanu kəsɔɲ Aɲnabi Musa mosom mən wəco nde tɔrɔ ta Sinayi kəron ɔr ya afum kirin. Mba tənawon fɛ, kə afum ɲanɣbəkəl sariyɛ sa Kanu, kə ɲasalɛnɛ tərənka. Ti tɔ Kanu kənasɔɲɛnɛ aka Yisrayel kəkət dətɛgbərə meren wəco maɲkələ disrɛ, ntɛ tɔɲsɔɲɛ aɲɛ ɲanagbəkəl Kanu mə ɔp ɲalip kəfis-fis a ɲacɛrɛ atɔf ɲa Kanan.

Kəkət kan kə disrɛ, kə Kanu kəyi ɲa kirin kəsɔlɛ ɲa. Nɔrɔ da debeki dən dənayi ɲa kirin pibi kə dan. Ntɛ ɲanayɛfɛ kəkə mə, kə ɲantɔrɛ aɲɣbancan. Nɔrɔ da debeki da Kanu dənayi aka Yisrayel kirin haɲ kə ɲamɛrɛ nde ɲanacəmbərəs mə. Towurɛnɛ ta tatəkə tənayi meren wəco maɲkələ disrɛ ɔp.

Teta defɪ da Aɲnabi Musa tɔ buk bambɛ boloku tɛlpəs. Ta pəmbɔlɛ kə sɔ kəfi-ɛ, k'ɛlɛk aka Yisrayel k'ɔsɔɲ Aɲnabi Yosuwe nwe ɛnabɛrsɛnɛ ɲa atɔf ɲa Kanan mə.

Kəyi ka Kanu afum ɔn daco, pətəkɛ ɲa dolompu, pəbumɛ ɲa səkət, tatəkə ɔp towurɛnɛ tɔ tɔyɔnɛ afum a Kanu tɛm tosu tantɛ ayi mə. Kanu kəfaɲ kəcəmbər su dɔpɔ dɔtɔt kəkə ka ariyana nde ɔɲkəɛrsɛnɛ su mə. Kanu kəmar su marənt maməkə disrɛ. AMINA!

### **Teyer ta buk bambɛ**

- 1, Asəkəs təkə anacəmbər aka Yisrayel dacar atɔf ɲa Misira mə.
- 2-4, Asəkəs tecepərɛnɛ ta Musa haɲ tɛm ntɛ ɛnade pəbaɲ aYisrayel aka Misira dəwaca mə.
- 5-15.21, Alokɔ təkə Kanu kənayɔ mes mɛwɛy-  
wɛy kə arom ɲɛ kənasɔɲ aMisira ntɛ tɔɲsɔɲɛ

- kəbañər asədar a firawona afum ən mə.  
 15.22-19, Alokü təkə ɲanayefe Misira kə ɲaŋkə  
 ɲandə toro ta Sinayi mə.  
 20-31, Alokü təkə Kanu kənasəŋ Añnabi Musa  
 Sariye nse sənasəkəs mosom nte pəmar aka  
 Yisrayel ɲade ɲayi kə təkə pəmar ɲade ɲacleləs  
 nkən Kanu mə.  
 32, Alokü təkə aka Yisrayel ɲanayəŋkər Kanu  
 səbomp nte ɲanacəŋəs Aruna kəsəle kəma  
 tərəŋka pa tura mə.  
 33-40, Aləm təkə Musa ənənəŋk nərə da debeki  
 da Kanu mə. Kə tɛyefe day, Kə Musa ɛntəkse  
 aka Yisrayel Sariye sa Kanu kə təkə pəmar  
 palompəs dəkiyi da Kanu, kaŋkəra ka Sede, kə  
 yogbuŋsərene yələma teta kəbəcə Kanu dəndo  
 aŋgbancan yosoku, kə yamos taciŋa ya aləŋne.

## **Kəwur ka aka Yisrayel Misira**

### **Kanu kəwurene aka Yisrayel Misira**

1-15

*Aka Yisrayel kəyi kəŋan dacar Misira*

<sup>1</sup> Mewe ma awut a Yakuba\* mə mme, aŋe ɲanader  
 Misira kə nkən Yakuba mə. Fəp faŋan ɲanakereɛe  
 aka wələ waŋan disre fəp:

<sup>2</sup> Ruben, Simeyəŋ, Lewy, kə Yuda,

<sup>3</sup> Isakar, Sabulon, kə Benyamin,

<sup>4</sup> Dan, Naftali, Kadu kə Aser.

<sup>5</sup> Yuruya ya Yakuba fəp ɲanayi afum wəco camət-  
 merəŋ (70). Tenatəŋne Isifu nkən pəyi tem tatəkə  
 Misira.

---

\* **1:1** CəHebərə = «Awut a Yisrayel,» Kanu kənasəŋ Yakuba tewe ta  
 «Yisrayel.» Məməməŋ Dəkəcop 32.29.

<sup>6</sup> Kə Isifu ende pəfi kə awənc aña, kə danapa dadəko fəp.

<sup>7</sup> Kə aka Yisrayel ɲande ɲasəto dokombəra, kə ɲala, kə kənay kəjan kəsəto səkət kəcepərər. K'atəf ɲa Misira ɲelare ɲa.

<sup>8</sup> Nte tɛm təloma tencepər mə, kə fum wəloma nwɛ ɛnatəcərə Isifu mə, ende pəyənɛ wəbɛ Misira.

<sup>9</sup> Kə wəbɛ nwɛ ende pəloku afum ɔn: «Nənəjk, afum aka Yisrayel ɲala, kə ɲayə səkət ɲatas su.

<sup>10</sup> Mɛnɛ patɛn kəcərə kəkət, nte andeyamsər ɲa dokombəra danan mə. Kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ, kə kəwan kəyɛfɛ-ɛ, ɲantam kəmar aterɛnɛ asu kəsutɛnɛ, kə telip-ɛ, ɲamulpər su ɲawur atəf ɲanɛ.»

<sup>11</sup> Awa, kə aka Misira ɲancəmbər akiriɲ aɲɛ ɲanakəsəɲəs aka Yisrayel yəbəc ya dacar mə. Ti disrɛ, kə aka Yisrayel ɲancəmbər sədare sa Pitəm kə Ramsɛs, pəyənɛ di dəkəmɛɲk da firawona†.

<sup>12</sup> Mba pəkət pa firawona pənəkət fɛ few, bawo tatəko anctərəs aka Yisrayel mə, ti tə ɲanckom, ɲacla, ɲacwəkələs dəkəndɛ danan, kə təsəɲɛ pater aka Yisrayel pəpəɲ.

<sup>13</sup> Kə aka Misira ɲancəmbər aka Yisrayel yəbəc ya dacar yeyɛɲki.

<sup>14</sup> K'aka Misira ɲandoktəsɛ aka Yisrayel doru yəbəc yeyɛɲki: Yəbəc ya dos, ya birik, ya dalɛ fəp. Yəbəc ya dacar yayəko yə ɲanacəmbər aka Yisrayel.

### *Firawona ɔntərəs aka Yisrayel*

<sup>15</sup> Kə wəbɛ wəka Misira ende pəloku aran aban awut aHəbərə, pacwe wəkin «Sifra,» kə wəka mɛrəɲ «Puwa.»

---

† **1:11** *Firawona* = Bafə tewe ta fum tə, mba tewe ta nwɛ o nwɛ ɔntəmpər dəbɛ da Misira mə.

<sup>16</sup> Kə wəbə wəka Misira oloku ɲa: «Kə nənde kəɕbaɲ aran aHebərə awut-ε, nəcməmən ɲa kirinɲ. Nwε ɔɲyɔnε wərkun mə, nədif kə, nwε ɔɲyɔnε wəran mə, nəsak wəkakə pəyi doru.»

<sup>17</sup> Mba kə aran aban awut aɲε ɲanesε Kanu, ɲayə fε ntε wəbə ka Misira ɛnaloku ɲa mə, kə ɲance awut arkun kə ɲayi doru.

<sup>18</sup> Kə wəbə wəka Misira ewe aran aban awut aɲε, k'eyif ɲa: «Ta ake tə nəyɔnε tantε-ε? Ta ake tə nəncenε awut aɲan arkun ɲacyinε doru-ε?»

<sup>19</sup> Kə aban awut aɲε ɲaloku firawona: «Ntε təsɔɲε ti mə, aran aHebərə ɲayi fε pəmə aran aka Misira. Aran aHebərə ɲayenɲk mɛnc dənɲkom, ɲanɲip kəkom a səna aban awut səɕbəp di.»

<sup>20</sup> Kə Kanu kəyɔnε aban awut aɲε pətət, k'aka Yisrayel ɲala, kə ɲasətə sə səkət kə ɲancepərər.

<sup>21</sup> Aban awut aɲε ɲananese Kanu, itə Kanu kənasɔɲε ɲa dokombəra.

<sup>22</sup> Kə firawona ende pəsom afum ɔn fəp: «Nəsumpər awut arkun aHebərə fəp, aɲε ande packom mə, nəcgbal ɲa nde kəɲgbəkə ka Nil, mba nəcsak gbəcərəm awut aran ɲayi doru.»

## 2

### *Kəkom ka Musa kə dowut dən*

<sup>1</sup> Kə wərkun wəlɔma wəka kusunɲa ka Lewy ɛnɛncε wəran wəlɔma nwε ɲanapaɲnε kusunɲa kin kə nkən mə.

<sup>2</sup> Kə wəran nwε embekəs, k'onɲkom wan wərkun. Kə wəran nwε ɛnənɲk dətət da wan, k'ɔɲgbəpnɛnε wan kən yof maas.

<sup>3</sup> Ntε ɛnənɲk a ɔfəsətam kəgbəpnɛnε wan mə, kə wəran nwε ɛlək kəfala nkε andunε cənɲkəlma mə,

k'osop ki paka mpɛ powurɛnɛ kɔrtal kɔ bɛn ya cɛmɛ mɔ, ntɛ tɔɲsɔɲɛ ki kɛfɔy mɔ. K'ɛmbɛr wan kɛfala nkɛ disrɛ, k'ɔɲkɔ pɛcɛmbɛr ki dɛcɛɲkɔlma ndɛ aparpara ɲa kɛɲgbɔkɔ ka Nil.

<sup>4</sup> Kɔ wɛkirɛ ka wan nwɛ aɲgbal mɔ, ɛncɛmɛ pɛwak kɛbɔlɛnɛ kɛɲkɛra nkɛ, ntɛ tɔɲsɔɲɛ pɛctam kɛcɛrɛ tɔkɔ tendeder wan mɔ.

<sup>5</sup> Kɔ wan wɛran wɛka firawona endɛ pɛtor ndɛ kɛɲgbɔkɔ kɛkɔbikɛ-bikɛ, amarɛs ɔn aran ɲayi kɛkɔtɛs agbɛp ɲa kɛɲgbɔkɔ ka Nil. Kɔ wan ka firawona wɛran nwɛ ɛnɔɲk kɛfala cɛɲkɔlma daco, k'osom wɛmarɛs kɔn wɛran kɛkɔlɛk ki.

<sup>6</sup> Wan ka firawona wɛran endɛgbipi kɛfala nkɛ, k'ɛnɔɲk wan: Wan wɛrkun ɛnayi, pɛcbok. Kɔ tɔyɔnɛ kɔ nɔnɔfɔr, k'oloku: «Wan wɛHɛbɛrɛ wɛlɔma ɔfɔ wɛkawɛ!»

<sup>7</sup> Kɔ wɛkirɛ ka wan nwɛ oloku wan ka firawona wɛran: «Mɛfan a ikɔ iwen'am wɛkombɛra wɛHɛbɛrɛ wɛlɔma, pɛdɛmsɛr'am wan wɛkawɛ?»

<sup>8</sup> Kɔ wan ka firawona wɛran olukɛ wɛyɛcɛra ntɛ: «Mɛkɔ!» Kɔ wɛyɛcɛra nwɛ ɔɲkɔ pɛwɛ iya wɛka wan wɛkakɔ anafir mɔ.

<sup>9</sup> Kɔ wan ka firawona wɛran oloku wɛran nwɛ: «Mɛkɛnɛnɛ wan wɛkawɛ mɛkɔ mɛcmɛsɛr'em kɔ belbel. Indɛsɔɲ ɛm kɛway.» Kɔ wɛran nwɛ ɛlɛk wan, k'ɛmɛsɛr kɔ.

<sup>10</sup> Ntɛ awurɛ wan mɛsɛ mɔ, kɔ wɛran nwɛ ɛlɛk kɔ, k'ɛɲkɛnɛ wan ka firawona wɛran, pɛyɔnɛ kɔ wan. K'ɔsɔɲ kɔ tewɛ ta Musa bawo ti tɔ tatɔkɔ «dɛromun incafi kɔ.»

### *Pɛmar Musa pɛyɛkɛ pɛkɔ Madiyan*

<sup>11</sup> Ntɛ Musa ɛmbɛk k'ɔyɔnɛ wɛtɛmp mɔ, dɔsɔk dɔlɔma k'ɛndɛ pɛkɔ kɛkɔmɔmɛn awɛnc aɲa, k'ɔɲkɔ pɛnɔɲk yɛbɛc yaɲan yɛyɛɲki nyɛ anacɛmbɛr ɲa mɔ.

Nte ɔncɔŋne kirin mə, k'ɔŋkɔ pənəŋk wəka Misira pəcsut wənc wəHebərə wəkin.

<sup>12</sup> Kɔ Musa ɔmɔmən-məmən, nte ɔntənəŋk fum mə, k'osut wəka Misira nwe k'endif, k'elək kɔ k'emət dəsənc.

<sup>13</sup> Dɔckəsək kɔ Musa owur sɔ, k'ɔŋkɔ pənəŋk aHebərə mərəŋ ɲacsutənɛ. K'eyif wəkɔ ɛnadəkət mɔ: «Ta ake tɔ mənʒute wəkɔs əm-ɛ?»

<sup>14</sup> Kɔ fum nwe oloku kɔ: «An'ɛcəmbər əm dəbe kɔ wəboc kiti su kəron-ɛ? Kədif im kɔ mənder pəmə təkɔ məndifsa wəka Misira məba?» Kɔ Musa enesɛ, k'olokunɛ dəbəkək: «Tələma ancərə tes tantɛ iyɔsa mə.»

<sup>15</sup> Kɔ firawona ene təkɔ tənacepər mə, k'entən ɔŋ kədif Musa. Mba kɔ Musa ɛyəkse k'əmbələ firawona, k'ɔŋkɔ atɔf ɲa Madiyan. Nte ɛmbərə Madiyan mə k'ɔŋkɔ pəndɛ kələmp kəsək.

<sup>16</sup> Awa, wəlonɲenɛ ka aka Madiyan ɛnayɔ awut aran camət-mərəŋ. Kɔ awut aran aŋɛ ɲander kədəket domun, kɔ ɲalasəs dəkəmun da yɔcɔl ya kas kəŋan.

<sup>17</sup> Kɔ akək alɔma ɲander ɲabeləs ɲa. Kɔ Musa ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ pəban ɲa, k'əsəŋ yɔcɔl yaŋan domun kɔ yomun.

<sup>18</sup> Nte ɲalukus nda kas kəŋan Rehuwəl mə, kɔ kas kəŋan eyif ɲa: «Ta ake tɔ nənuŋkenɛnɛ məkɔ kəberɛ-ɛ?»

<sup>19</sup> K'ayecəra aŋɛ ɲaloku kas kəŋan: «Wəka Misira wələma ɛyac su nnɔ akək ɲayi mə. ɛŋketɛna su domun yati, k'əsəŋ yɔcɔl yosu.»

<sup>20</sup> Kɔ Rehuwəl eyif ayecəra: «Deke eyi-ɛ? Ta ake tɔ nəsakɛ fum wəkəkɔ-ɛ? Nəwe kɔ pəder pədi yeri.»

<sup>21</sup> Kɔ Musa ende pəwosɛ kəyi ka ndena Rehuwəl, nwe ɛnasəŋ wan kən wəran Sefora kənɛncɛ mə.

<sup>22</sup> Kə wəran kakə ende pəkom wan, k'awe kə Kərsəm, «Wəcikəra,» bawo k'oloku ti tə tatəkə: «Wəcikəra iyənə kəresna atəf ηocuru.»

*Kanu kəyek-yek Musa kəwure ka aka Yisrayel dacar*

<sup>23</sup> Nte pəwon mə, kə wəbe wəka Misira ende pəfi, aka Yisrayel ηacgbis, ηackule-kulənə teta dacar deyenki dəkə ηanayi mə. Kə kəmar nke ηancbok mə, kəmpə han nde nkən Kanu eyi mə.

<sup>24</sup> Kə Kanu kəne kigbis kəjan. Kə Kanu kəncəm-cəmne danapa nde ηanacanəs kə Abraham, Siyaka kə Yakuba mə.

<sup>25</sup> Kə Kanu kəməmən aka Yisrayel, kə kələk te tanjan waca disre.

### 3

<sup>1</sup> Kə Musa ende pəyionə wəkək yəcəl ya Yetero, papa ka wəran kən, nwe enayənə wəlonə wəka Madiyan mə. Dəsək dələma, k'ende pəkekəre yəcəl k'encepər dətegbəre, k'embəp Horeb tərə ta Kanu.

<sup>2</sup> Kə mələkə ma MARIKI mowurər kə dənenc demar disre, nde dərəntəm. Kə Musa əməmən, k'enəjk arəntəm fəp ηecmar, mba ηencteyə fə.

<sup>3</sup> Kə Musa encəm-cəmne: «İlüksərne mə, iməmən tes nte intatənəjk mə, ta ake tə arəntəm ηəntətəyənə-ε?»

<sup>4</sup> Kə MARIKI enəjk a kəluksərne kə Musa endə kəkəgbəkəre tes nte. Kə Kanu kəwe kə dəndo dərəntəm, k'oloku kə: «Musa! Musa!» K'owosənə kə: «In'ewel!»

<sup>5</sup> Kə Kanu kəloku kə: «Ta məcəηne nnə, məwure cəfta dəwəcək, bawo kəfo kəjkə mənəcəmə mə, antəf ηosoku ηə.»

<sup>6</sup> Kə kəndenər: «In'oyəne Kanu ka papa kam, Kanu ka Abraham, Kanu ka Siyaka, Kanu ka Yakuba.»

Kə Musa oṅkumpne kəro, bawo enanesə kəməmə Kanu.

<sup>7</sup> Kə MARIKI oloku: «Inəṅk belbel nte antərəs afum em aṅe ṅayi Misira mə. Ine nte ṅayi kəbokər kətərəs ka abe aṅe ṅancəmbər ṅa dacar fər kirin mə, incəre pucuy paṅan.

<sup>8</sup> It'intorene kədebaṅər ṅa aka Misira, ipene ṅa sɔ atəf ṅaṅe, ikekəre ṅa atəf ṅobotu, atəf ṅowokəlu disre, nde atəf ṅoboṅu dale k'awop, atəf ṅṅe aka Kanaṅ, aHit, aka Amər, aPerisi, aHiwy kə aYebus ṅande mə.

<sup>9</sup> Kəbok ka aka Yisrayel kənder oṅ haṅ nnə iyi mə, k'inəṅk kətərəs kəlarəm nke aka Misira ṅayi kətərəs afum em mə.

<sup>10</sup> Ndekəl oṅ məkə, isom əm ndena firawona. Məwurene afum em aka Yisrayel Misira.»

### *Kanu kəmboncər tewe tən Musa*

<sup>11</sup> Kə Musa eyif Kanu: «An'iyəne-ε, nte indekə nda firawona, ikəwurene aka Yisrayel Misira mə?»

<sup>12</sup> Kə Kanu kəloku kə: «In'osol'am! Təgbəkəre nte tendesəṅ'am kəcəre a in'osom əm: Nte məndewurene aka Yisrayel Misira mə, fəp fonu nəde nəcsalən'em nnə tərə nte.»

<sup>13</sup> Kə Musa oloku kə: «K'inəṅk nnə aka Yisrayel ṅayi mə, ikə icloku ṅa: Kanu ka atem anu kəsom im nnə nəyi mə. Mba kə ṅaṅkəyif im nte aṅwe ki mə, cəke c'inəṅkəloku ṅa-ε?»

<sup>14</sup> Kə Kanu kəloku Musa: «Nwe iyəne mə, iyəne!» Kə kəndenər: «Nte tə mənəṅkəloku aka Yisrayel: Nwe aṅwe ⟨Iyəne⟩ osom im nnə nəyi mə.»

15 Kə Kanu kəloku sɔ Musa: «Nte tɔ mən̄kəloku aka Yisrayel: «MARIKI, Kanu ka atem anu, Kanu ka Abraham, ka Siyaka, ka Yakuba kəsom im nnə nəyi mə.» Tewe tem tɔ tatəkɔ ta tem o tem, kə təcemcəmne tem tantɛ tɔ dɛtemp kə dɛtemp.

16 Məkɔ məlon̄ka abeki aka Yisrayel, məloku ɲa: «MARIKI, Kanu ka atem anu Abraham, Siyaka, kə Yakuba owurər im.» Kə kəloku: «Incəm-cəmne kəwure nu pəcuca pəkɔ ancəmbər nu Misira mə.

17 K'iloku a kəwurene nu k'inder kətərəs disre nke nəyi Misira mə, ikekəre nu atəf ɲa aKanaɲ, aHit, aka Amər, aPerisi, aHiwy kə aYebus, atəf nɲe ɲobon̄ dale k'awop mə.»

18 «Aka Yisrayel ɲaɲkɔcəɲkəl dim dam, nəsol on̄ nəkɔ, mən̄a kə abeki aka Yisrayel, ndena wəbe wəka Misira, nəloku kə: «MARIKI, Kanu ka aHebərə kəmbəp su. Ndekəl məwose su kəkət marənt ma mata maas nde dətəgbərə, nte təɲsəɲe səkɔ səlon̄ne MARIKI Kanu kosu mə.»

19 Ina incərə a wəbe ka Misira ɔfɔdekəwose nu kəkɔ, ta pəyən̄e fənəntər fəsəɲe kə ti-ɛ.

20 Kətenci k'inder kəca isut Misira, mes mɛwɛy-wɛy məpən̄ fəp m'indesute Misira. Kə mes maməkɔ mencepər-ɛ, ɲadesak nu nəkɔ.

21 Indesəɲe aka Yisrayel ɲasətɔ kəmar ka kəbətər ka aka Misira. Kə nənde nəckɔ-ɛ, nəfɔdekɔ waca wəsəkər.

22 Aran aka Yisrayel fəp ɲade ɲawer aran a Misira aɲe ɲayi ndaraɲan, kə pəyən̄e fɛ ti-ɛ, aran akɔ ɲande mə, ca ca gbeti, ya kəma kə yamos, nyɛ nəndesarsər awut anu arkun kə aran mə. Nte tɔ nəbaɲər aka Misira ca cəɲan.»

## 4

*Kanu kəmentər fənəntər fən Musa*

<sup>1</sup> Mba kə Musa olukse MARIKI moloku: «ŋafədekəlanj im, ŋafədekəcənəkəl dim dem. Nte ŋandekəloku mə: «MARIKI owurər f'am.»»

<sup>2</sup> Kə MARIKI eyif kə: «Ake məntəmpər-ε?» Kə Musa oloku: «Kəgbo.»

<sup>3</sup> Kə MARIKI oloku: «Mələm ki ma dəntəf.» Kə Musa eləm kəgbo kən dəntəf, kə kəgbo kəntənəkələ abok. Kə Musa eyeksər ŋi.

<sup>4</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Mətənc kəca məsumpər ŋi nde dəkələŋa.» Kə Musa entənc kəca k'osumpər ŋi, kə ŋəntənəkələ sə kəgbo kəca kən disre.

<sup>5</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Tantə t'endekəsəŋe aka Yisrayel kəlanj oŋ a MARIKI Kanu ka atem aŋan, Kanu ka Abraham, Siyaka, kə Yakuba kəwurər əm.»

<sup>6</sup> Kə MARIKI oloku sə Musa: «Məber kəca duma tantəf dəbəkəc,» kə Musa ember kəca kən duma tantəf k'endenəne dəbəkəc. Nte elinəne ki mə, «Eh!», kə sen səsumpər kə kəca kə kəferε, pəmə nte kibi kəntufər paka mə.

<sup>7</sup> Kə Kanu kəloku kə sə: «Məgbəkəre sə kədenəne kəca dəbəkəc.» Kə Musa endenəne sə kəca kən duma tantəf dəbəkəc, «Eh!», kə akata ŋa kəca kən ŋoluksərne sə kəyi pəmə ŋəcəkə-cəkə.

<sup>8</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Kə pəyənε a ŋalanj f'am, ŋancənəkəl fε dim da təgbəkəre təwəy-wəy təcəkə-cəkə-ε, ŋandelanj əm teta təgbəkəre təwəy-wəy təcənc tantε.

<sup>9</sup> Kə pəyənε a ŋasumpər fε sə moloku mam ta məgbəkəre məwəy-wəy mame mərən-ε, ta ŋancənəkəl dim dam-ε, məket domun da Nil, məlonj di antəf

ηowosu kəron, domun da kəngbəkə ka Nil dadəkə mənlon mə, dənyənə mecir antəf ηowosu kəron.»

*Kanu kəyek-yək Aruna pəyənə wədənk ka Musa*

<sup>10</sup> Kə Musa oloku MARIKI: «Mənaηnə Mariki, mba fum nwe ɔntəfəfərenə temer mə iyənə. Bafə nendisna, bafə nendecna, bafə kəyefə nte mənələk kəlok-lokər ina, wəcar kam, a k'ilelə kusu kə temer mə. Tesəkpər fə. Bawo ilelə kusu kə temer.»

<sup>11</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «An'əsəη fum kusu nte tənşəηe pətam kəlok-loku mə-ε? An'əsəηe fum kəyənə bobə, kə pəyənə fə ti wətəne-ε? An'əsəηe fum kənəηk, kə pəyənə fə ti wətənəηk-ε? Bafə in'əfə, ina MARIKI ba?

<sup>12</sup> Ndekəl ɔη, məkə! Ina yati indekəyi kə kusu kam, indekə ictəks'am təkə məndəkə məcloku mə.»

<sup>13</sup> Mba kə Musa oloku sə: «Mənaηnə Mariki mba ilətsən'am, məsom wələma wəkə məfan mə.»

<sup>14</sup> Kə pəntələ MARIKI nnə Musa eyi mə, k'oloku Musa: «Bafə məyə wənc Aruna, wəLewy? Incərə a ɔηlok-loku belbel. Gbəs, nkən ender wəkə kədəfayn'am. Kənəηk kam kəndəbət kə dəbəkəc.

<sup>15</sup> Mədə məlok-lokər kə, mədə məloku kə nte endəkəloku mə. In'endəkətpər kusu kam kə kən, ɔηkətəks'on təkə nəndəkə nəcyə mə.

<sup>16</sup> Aruna endəkəlok-lokər'am afum aka Yisrayel, endəkə kəcyən'am kusu, mənə məyi pəmə kanu nkə kəsom kə mə.

<sup>17</sup> Mətpər kəgbə kanke dəkəca, ki kə mənəkə məcməntərə məgbəkərə məwəy-wəy.»

*Musa olukus nde afum ɔn ηayi mə*

<sup>18</sup> Kə Musa ɔηkə, k'oluksərənə ndena Yetero papa ka wəran kən. Kə Musa oloku kə: «İlətsən'am

kəwos'em kəluksərne Misira nde afum em ηayi mə kəkənəjk kə ηəsərəyi doru-ε.» Kə Yetero oloku Musa: «Awa məkənε abəkəc ηoforu.»

<sup>19</sup> Kə MARIKI oloku Musa, dəndo atəf ηa Madiyan: «Məkə, məlukus Misira, bawo afum aηε ηanafan kədif əm mə, ηafi.»

<sup>20</sup> Kə Musa əlek wəran kən kə awut ən, k'endəs ηa səfale kəron, k'olukus atəf ηa Misira pətəmpər kəgbo nkε Kanu kənaloku kə kələk mə.

<sup>21</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Nte məyi kəlukus Misira mə, məkəkce məgbəkəre məwəy-wəy məkə isən'am kətam kəyə mə fəp, məkə məyə mi firawona fər kirin. Mba ina Kanu, inka icyenkəs kə domp nte tənşəηε ta εsak aka Yisrayel ηakə mə.

<sup>22</sup> Məkə məloku firawona: «Nte tə MARIKI oloku: Yisrayel coco cem cə.

<sup>23</sup> Iləkəm a məsak wan kem pəkə, nte tənşəηε pəkəsələn'em mə. Mba nte məfati kəsak kə pəkə mə, kədif k'inder wan kam wəcəkə-cəkə.»

### *Kəkənc ka wan ka Musa*

<sup>24</sup> Kəlukus kəηan disre, kə Musa ənka pəcəpərəne pibi kəfo kələma, kə MARIKI ender pəbəp kə, pəcfaη kədif kə.

<sup>25</sup> Kə Sefora wəran kən əlek tasar towonju, k'əηgbinte kərot ka wan kən, k'əηgbunənene ki wəcək wa Musa, k'oloku: «Wos im wəka dəmecir məyən'em!»

<sup>26</sup> MARIKI encem-cəmnε fε sə kədif ka Musa teta kəkənc ka wan kən. Itə Sefora ənalokene sə Musa: «Wos im wəka dəmecir!» Toloku tantε t'əηloku teta kəkənc.

### *Kəbəpene ka Musa kə Aruna*

<sup>27</sup> Kə MARIKI oloku Aruna: «Məkə məbəpənə kə Musa nde dətegbərə.» Kə Aruna əjkə pəbəp wənc Musa nde tərə ta Kanu, k'əsapnə kə.

<sup>28</sup> Kə Musa oloku wənc Aruna moloku kə məgbəkərə məwəy-wəy fəp mmə MARIKI ənasom kə kəloku kə kəyə mə.

<sup>29</sup> Musa kə Aruna ɲasol, kə ɲaɲkə ɲaləɲka abeki aka Yisrayel fəp.

<sup>30</sup> Kə Aruna olukse abeki a Yisrayel moloku mmə MARIKI ənasom Musa kədeloku mə fəp, k'ementər məgbəkərə məwəy-wəy fər ya afum kirin.

<sup>31</sup> Kə afum a Yisrayel ɲalaɲ. Kə ɲancərə a MARIKI endərənə te taɲan k'əncərə pəcuca pəkə ɲayi disrə mə, kə ɲantontnə kəkər-koru belbel MARIKI.

## 5

### *Musa kə Aruna ɲaɲkə nda firawona*

<sup>1</sup> Nte tencepər mə, Musa kə Aruna ɲaɲkə ɲabəp firawona kə ɲaloku kə: «Nte tə MARIKI oloku, Kanu ka aka Yisrayel: Məsak afum em ɲakə ɲaboc'em kəsata ka salı nde dətegbərə.»

<sup>2</sup> Kə firawona eyif ɲa: «An'əyənə MARIKI, nte indecəɲkəl dim dən, isak aka Yisrayel ɲakə mə? Incərə fə MARIKI, tamərən ta ti sə, ifəsak aka Yisrayel ɲakə nnə o nnə.»

<sup>3</sup> Kə Musa ɲaloku kə Aruna: «Kanu ka aHebərə kənabəp su. Məsak su, ilətsən'am, səkət mata maas dətegbərə səkoləɲnə MARIKI Kanu kosu, nte tənşənə ta osute su arom kə dakma mə.»

<sup>4</sup> Kə wəbə ka Misira eyif ɲa: «Məna Musa kə Aruna, ta ake tə nəfan kəyamse afum yəbəc yaɲan-ə?» A cəke? Nəkə nəsumpər yəbəc yonu ya dacar.

<sup>5</sup> Kə firawona oloku: «Nənənk, aka Yisrayel ɣala oŋ dətəf! Kə nəsonɣe ɣa kəsak yəbəc yaŋan yeyenki.»

*Firawona kənəcərə ka aka Yisrayel yəbəc*

<sup>6</sup> Dəsək din dadəkə də firawona osom abe a dacar aMisira kə abum aYisrayel, pəcloku:

<sup>7</sup> «Ta nəgbəkərə sə kəcsəŋ aka Yisrayel məmpələ mosutə birik pəmə təkə nəsonɣa ɣa nendisna kə nendecna mə. Mene ɣasərka ɣakə oŋ ɣacten mi!

<sup>8</sup> Kələm ka birik nke ɣasutsa nendisna kə nendecna mə, nəgbəc ɣa ɣasut ki! Ta nəbele ɣa kələm kanəkə de! Bawo acembər ɣə ɣayənə! Ti tə ɣambokenenə, ɣacloku: «Paŋkən loŋnə Kanu kosu.»

<sup>9</sup> Nəberenə yəbəc ya afum akanɣe, pəmar ɣabəc yi ntə tənsonɣe ta ɣancənəkəl sə moloku ma yem maməkə mə!»

<sup>10</sup> Kə abe a dacar kə abum aYisrayel ɣaloku afum: «Ntə tə firawona oloku: «Ifəsəsəŋ nu məmpələ!

<sup>11</sup> Nəkə, nənasərka nəten məmpələ nnə o nnə nəntam kəsətə mi mə, mba ali pəpic afədebəli yəbəc yonu yeyenki nyə pəmar nu kəbəc mə.»»

<sup>12</sup> Kə aka Yisrayel ɣasamsər atəf ɣa Misira fəp, kəten toka ya məmpələ mosutə birik.

<sup>13</sup> Abə a dacar aMisira ɣacgbəŋ-gbəŋər ɣa, ɣacloku: «Nəkufə nəlip yəbəc yonu ya dəsək o dəsək, pəmə cəkə-cəkə ntə məmpələ mencyi mə.»

<sup>14</sup> Nənakə haŋ ɣacsut abum aYisrayel aŋe abe a Misira aka firawona ɣanacəmbərə aka Yisrayel mə, ɣacyif ɣa: «Ta ake tə nəntəbərə məkə kələm ka birik bəkə nəsutsa nendisna kə nendecna mə-ɣ?»

<sup>15</sup> Kə abum aYisrayel ɣaŋkə ɣabokenə nnə firawona eyi mə, kə ɣaloku kə: «Ta ake tə məntərse tantə acar am-ɣ?

<sup>16</sup> Ayi fə sə kəsəŋ acar am mēmpələ, k'anloku su sə: «Nəsut birik!» Mənəŋk ntə aŋsut acar am mə, mba afum am yati, ɲasare kiciya.»

<sup>17</sup> Mba kə firawona oluksə ɲa: «Nəna nəncembər, nəfanə! Ti tə nəŋlokeɲe: «Paŋkən loŋɲə MARIKI!»

<sup>18</sup> Ndekəl oŋ, nəkə nəsumpər yəbəc yonu. Afəsəsəŋ nu mēmpələ, mba kələm ka birik bəkə amboncər nu kəsut mə, kə nəndesut.»

<sup>19</sup> Kə abum aYisrayel ɲa sə ɲanəŋk pəcuca pəkə ɲayi mə ntə aloku ɲa: «Afəbeli kələm ka birik bəkə amboncər nu kəsut dəsək o dəsək mə!»

<sup>20</sup> Ntə abə aŋə ɲancsəŋəs aka Yisrayel yəbəc yeyenki ɲawur nda firawona mə, kə ɲambəp Musa kə Aruna aŋə ɲackar ɲa mə.

<sup>21</sup> Kə abum aYisrayel ɲaloku Musa kə Aruna: «MARIKI pəməmən nu, pəsəŋ nu kəway! Nəsəŋə firawona kə amarəs ɔn kəter su. Nələk sakma kə nəmbər ɲa dəwaca ɲadif su!»

<sup>22</sup> Kə Musa oluksərɲə nnə MARIKI eyi mə, k'oloku: «Mariki ta ake tə məyənə afum akanə pələc-ɛ? Itə mənasom em ba?

<sup>23</sup> Kəyefə ntə inəkə ndena firawona k'ilok-lokər kə tewə tam mə, pələc dəm peyi kəyə afum akanə, məyi fə kəyə tələm o tələm məbaŋ afum am.»

## 6

<sup>1</sup> MARIKI oloku Musa: «Kənəŋk kə mänder oŋ, ntə indeyə firawona mə: Kəca ka fənəntər k'indəsəŋɲə kə kəsak aka Yisrayel ɲakə. Təyə ta kəca ka fənəntər fem tendəsəŋə kə yati kəbeləs aka Yisrayel atəf ɲən disɛ.»

*Kanu kəsəŋ Musa temer kədewurə aka Yisrayel dacar*

<sup>2</sup> Kə Kanu kəlok-lokər sə Musa, kəcloku kə: «In'əyənə MARIKI.

<sup>3</sup> Inawurər Abraham, k'iwurər Siyaka, k'iwurər Yakuba, ina, Kanu nke kəntam mes ma doru fəp mə, mba təkəkə-cəkə inasənə fə nə kəcərə tewe tem ta «MARIKI».

<sup>4</sup> Inasek sə danapa kə nə, k'isən nə Kananj atəf nəjə njancpepe-cepe kəndə mə.

<sup>5</sup> K'ine sə kigbis ka aka Yisrayel ənə aka Misira njayi kətərse dacar mə, k'incəm-cəmnə danapa ndə inasek kə nə mə.

<sup>6</sup> Ti tə məjkəlokənə aka Yisrayel a in'əyənə MARIKI, indewurə nu yəbəc yeyənki nyə aka Misira njancəmbər nu mə, indewurə nu yəbəc nyə aka Misira njayi kətərse nu mə. Fənəntər fem f'indewurse nu nə dəwaca a idebəcər nə kiti kələl.

<sup>7</sup> Indebən nu ntə tənşənə nəyənə afum em, iyənə Kanu konu mə. Tem tatəkə nəndecərə sə a in'əyənə MARIKI Kanu konu, nke kəwurə nu yəbəc yeyənki nyə aka Misira njancəmbər nu mə.

<sup>8</sup> İnəkəberse nu atəf nəjə inadot kəca idərme Abraham, Siyaka, kə Yakuba kəsən nu mə. Ina MARIKI inəkəsən nu ni nəyənə njonu.»

<sup>9</sup> Ti tə Musa ənaloku aka Yisrayel, mba njancne fə təkə Musa oncloku nə mə. Bəkəc yənafəfərənenə nə teta yəbəc yeyənki yəkə njanayi disrə mə.

<sup>10</sup> Kə MARIKI oloku sə Musa:

<sup>11</sup> «Məkə məloku firawona wəbe ka Misira a pəsak aka Yisrayel njakə, njawur atəf njən.»

<sup>12</sup> Kə Musa oloku fər ya MARIKI kirin: «Kə aka Yisrayel njantəcənəkəl im, cəke cə firawona ənəkəcənəkəl im-ə, ina nwe ilelə temer mə?»

<sup>13</sup> Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna, k'osom  
 ɲa teta aka Yisrayel kə firawona wəbɛ ka Misira,  
 ɲawurɛɛ aka Yisrayel atəf ɲa Misira.

*Mewe ma atem a Musa kə Aruna*

<sup>14</sup> Mewe ma akirin ɲan dəwələ mə mmɛ:

Awut a Ruben Coco ca Yisrayel (Yakuba):  
 Henok, Palu, Hecərəɲ kə Karmi. Cor ca Ruben  
 cənayi cacəkə.

<sup>15</sup> Awut a Simeyɔɲ: Yemuyɛl, Yamin, Ohad,  
 Yakin kə Cohar, Sawul wəkə wəKanaɲara  
 ɛnakomɛ kə mə. Cor ca Simeyɔɲ cənayi cacəkə.

<sup>16</sup> Mewe ma awut a Lewy mə mmɛ təkə  
 ɲaɲkomɛɛ mə: Kerson, Kehat kə Merari. Kəwon  
 ka Lewy doru kənasətə meren tasar tin wəco  
 maas kə camət-mɛrɛɲ (137).

<sup>17</sup> Awut a Kerson: Libni kə Simeyi, kə cor  
 cəɲan.

<sup>18</sup> Awut a Kehat: Amram, Yicahar, Hebərəɲ kə  
 Usiyɛl. Kəwon ka Kehat doru kənasətə meren  
 tasar tin wəco maas kə maas (133).

<sup>19</sup> Awut a Merari: Mali kə Musi.

Cor ca Lewy cənayi cacəkə kə təkə anacicəs  
 taruku ta dokombəra da Lewy disrɛ mə.

<sup>20</sup> Kə Amram ɛnɛncɛ wəran nwɛ ancwe  
 Yokɛbɛd wəkirɛ ka kas mə, kə wəkakə ɔɲkomɛ  
 kə Aruna kə Musa. Kəwon ka Amram doru  
 kənasətə meren tasar tin wəco maas kə camət-  
 mɛrɛɲ (137).

<sup>21</sup> Awut a Yicahar: Kore, Nefɛk kə Sikiri.

<sup>22</sup> Awut a Usiyɛl: Misayɛl, Elcafaɲ kə Sitiri.

<sup>23</sup> Kə Aruna ɛnɛncɛ wəran nwɛ ancwe Eliseba  
 mə, wan ka Aminadab wəran, wəkirɛ ka Nasɔɲ.

Kə wəkakə oŋkome kə Nadab, Abihu, Elasar kə Itamar.

<sup>24</sup> Awut a Kore: Asir, Elkana kə Abiyasaf. Cor ca Kore cənayi cacəkə.

<sup>25</sup> Kə Elasar, wan ka Aruna, enence wəran awut aran a Putiyel daco, kə wəkakə oŋkome kə wan wərkun nwe anawe Finehas mə. Akirin a cor ca Lewy η'akakə.

<sup>26</sup> Afum akanə merəŋ Musa kə Aruna ηə MARIKI enaloku: «Nəwurene aka Yisrayel atəf ηa Misira dəcor dəcor.»

<sup>27</sup> Aruna kə Musa yati ηanalok-lokər firawona wəbe wəka Misira teta kəwurene ka aka Yisrayel atəf ηa Misira.

### *Kanu kəŋgbəkəre sə kəsəŋ ka Musa temer*

<sup>28</sup> Dəsək nde MARIKI enalok-lokər Musa nde atəf ηa Misira mə,

<sup>29</sup> kə MARIKI oloku Musa: «In'əyənə MARIKI. Məkə məgbəkəre məloku firawona wəbe ka Misira moloku fəp mme ilok'am mə.»

<sup>30</sup> Kə Musa oloku fər ya MARIKI kirin: «Ina nwe ilele temer mə: Cəke cə firawona oŋkəcəŋkəl im-ε?»

## 7

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məcəŋkəl im, indesəŋ'am kəyənə kanu nnə firawona eyi mə. Wenc əm Aruna nkən endedəŋk mi, nkən pəyənə sayibe sam.

<sup>2</sup> Mən'endekə məcloku təkə indekə icsom əm fəp, wenc əm pəcgbəkərene mi firawona, nte təsəŋe pəsak aka Yisrayel ηawur atəf ηən mə.

<sup>3</sup> Kə ina, in'əṅkə icyeṅkəs firawona domp, icyə Misira meḡbekərə mewəy-wəy kə məyə məpəṅ mələrəm.

<sup>4</sup> Firawona əfəcəṅkəl nu. Təm tatəkə t'ṅkəsutə Misira kəca kem, iwurənə aka Yisrayel afum em dəcor dəcor, citi cəpəṅ c'indewurənə ḡa atəf ḡa Misira.

<sup>5</sup> Aka Misira ḡandecərə a in'əyənə MARIKI ntə indesutə ḡa kəca kem, iwurənə aka Yisrayel di mə.»

<sup>6</sup> Musa kə Aruna ḡayə belbel təkə MARIKI enasom ḡa mə.

<sup>7</sup> Tənatəṅnə Musa pəsətə meren wəco camət-maas (80), kə wənc Aruna meren wəco camət-maas kə maas (83), təm ntə ḡanclok-lokər firawona mə.

### *Firawona efati kəcəṅkəl Musa kə Aruna*

<sup>8</sup> Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna:

<sup>9</sup> «Təm ntə firawona endeloku: «Nəyə təḡbekərə təwəy-wəy mə,» mənə məloku Aruna: «Mələk kəḡbo kam mələm ki firawona dəntəf.» Kəḡbo kəṅkə kəndetəṅkələ kəyənə abok.»

<sup>10</sup> Kə Musa ḡəṅkə kə Aruna ndə firawona eyi mə, kə ḡayə pəmə təkə MARIKI enasom ḡa mə. Kə Aruna eləm kəḡbo kən dəntəf fər ya firawona kə amarəs ən kirin, kə kəḡbo kəṅkə kəntəṅkələ abok.

<sup>11</sup> Mba kə firawona ewe asər kə acərə mes a Misira. Dure fəp faṅan kə ḡa sə ḡayə tin tayi.

<sup>12</sup> Akakə fəp, kə ḡaləməs cəḡbo cəṅan dəntəf, kə cəntəṅkələ bok. Mba kə kəḡbo ka Aruna kəmerəs cəḡbo cəṅan.

<sup>13</sup> Kə firawona eyəṅk sə domp, k'efati kəcəṅkəl Musa kə Aruna pəmə təkə MARIKI enaloku ti mə.

*Pələc pəcəkə-cəkə: Domun da Nil dəntəṅkələ mecir*

14 Kə MARIKI oloku Musa: «Firawona entan aləŋəs, ɛfati kəsak aka Yisrayel ŋakə.

15 Bətbətana, mədena məkə məbəp firawona tɛm nte endena pəcder nde dəkəŋgbəkə mə. Mədena məcəmə məkar kə nde agbep ŋa kəŋgbəkə ka Nil, mətəmpər kəgbo kanjə kənatəŋkələ abok mə.

16 Mədena sə məloku firawona: «MARIKI Kanu k'aHebərə kəsom im nnə məyi mə, idelok'am: Məsak afum em ŋakə, nte tənɔŋe ŋakə ŋasalen'em nde dətegbərə mə.» Mba mənə, haŋ ndekəl məyi fə kəcəŋkəl ti.

17 Nte tə MARIKI oloku: «Tante tendesəŋ'am kəcərə a in'əyənə MARIKI: Kəsute k'inder domun da kəŋgbəkə ka Nil kəgbo kanjə, dətəŋkələ dəyənə mecir.

18 Lop nyə yeyi dəkəŋgbəkə mə, yendefi. Domun da dəkəŋgbəkə dendesən pələc, aka Misira ŋafədewosə sə kəmun ka domun da kəŋgbəkə kanjə.»

19 Kə MARIKI oloku Musa: «Məloku Aruna: Mələk kəgbo kam məcenc kəca kam domun da Misira kəroŋ kəyefə ka domun da də səbo kəbəp ka da də səŋgbəl, haŋ da dəcumbul kəkə ka da yəməŋkə domun yaŋan fəp.» Domun dendetəŋkələ mecir, mecir mendeyi Misira fəp, haŋ dəyəməŋkə domun ya masar kə ya tək.

20 Musa kə Aruna ŋanayə pəmə təkə MARIKI ɛnasom ŋa mə. Kə Musa eyekti kəgbo kəsute ki domun da Nil fər ya firawona kə amarəs ɔn kirin, kə domun da dəkəŋgbəkə fəp dəntəŋkələ mecir.

21 Kə lop nyə yənayə kəŋgbəkə ka Nil mə fəp yefi, kə domun da Nil də sən pələc, aka Misira ŋanctam fə sə kəmun domun da Nil, kə mecir meyi Misira fəp.

22 Kə dure aka Misira ɲayɔ deser danjan fəp. Kə firawona eyenɲk sɔ domp, ɛncənɲkəl fɛ Musa kɔ Aruna, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.

23 Kə firawona olukus nde ndərən, ɛnaber fɛ mɔyɔ maməkɔ dəbəkəc.

24 Kə aka Misira fəp ɲanɲkayəs cələmp nde kəɲgbəkɔ ka Nil kəsək nte tənɲənɲe ɲasɔtɔ domun domun mɔ, bawo ɲanctam fɛ sɔ kəmun domun da Nil.

25 Kə mata camət-mərən mencepər kəyɛfɛ nte MARIKI osut domun da Nil mɔ.

### *Pucuy pa mərən: Fəntəl*

26 Kə MARIKI oloku Musa: «Məde məkɔ nde firawona eyi mɔ, məloku kɔ: «Nte tɔ MARIKI oloku: Məsak afum em ɲakɔ nte tənɲənɲe ɲakɔ ɲasalen'em mɔ.

27 Kə məfati kəsak ɲa ɲakɔ-ɛ, ina MARIKI, inɲute atɔf ɲam fəntəl.

28 Kəɲgbəkɔ ka Nil kəndesɛp fəntəl, nyɛ yendepɛ yɛbɛɛ kəlɔ kam disrɛ, yɛbɛɛ nde dəkəfəntərə dam, yɛpɛsɛ nde kəfənc kam, yɛbɛɛ sɔ nde wɔlɔ wa amarəs am kɔ afum am fəp, yendebɛɛ sɔ nde ancɔf'am cəcom, haɲ ampɔcək'am cəcom mɔ.

29 Fəntəl yendefərənɲk əm, yɛfərənɲk afum am kɔ amarəs am fəp.»

## 8

1 Nte tɔ kɔ MARIKI oloku Musa: «Məloku Aruna: «Məcenc kəca kam kɔ kəgbɔ kam kəɲgbəkɔ kəron, nde dəsəɲgbəl sa Nil fəp, haɲ nde dəcumbul, məpɛnɛ fəntəl atɔf ɲa Misira.»

2 Kə Aruna encenc kəca kən domun da Misira kəron, kɔ fəntəl yempɛ kɔ yonkump antɔf ɲa Misira.

<sup>3</sup> Kə dure kə deser danjan ɲa sɔ ɲayɔ pəmɔ tatəkɔ, kə ɲampɛnɛ fəntəl antəf ɲa Misira.

<sup>4</sup> Kə firawona ewe Musa kə Aruna k'oloku ɲa: «Nətolanɛ su MARIKI pəbɔlɛn'em fəntəl yayɛ kə afum em. Tɛm tatəkɔ ɲɪsək afum aka Yisrayel, ntɛ tɔɲsɔɲɛ ɲakɔ ɲalɔɲɛ MARIKI mɔ.»

<sup>5</sup> Kə Musa oloku firawona: «Pələl pam, ake tɛm t'indetolan'on, kə amarəs am, kə afum aka atəf ɲam, ntɛ tɔɲsɔɲɛ pəsɔlɛnɛ fəntəl ya nde ndaram kə ya nde wɔlɔ wam, pəcəmə ya nde dəkəɲgbəkɔ gbəcərəm nyɛ ɔntɔdeliɲ mɔ-ɛ?»

<sup>6</sup> Kə firawona oloku kɔ: «Məyɔ ti alna.» Kə Musa oloku kɔ: «Tendeyi pəmɔ təkɔ məloku ti mɔ, tɔsɔɲ'am kəcərə a ali fum eyi fɛ pəmɔ MARIKI Kanu kosu!

<sup>7</sup> Fəntəl yendebəl'am kə wɔlɔ wam, k'amarəs am, k'afum am, mɛnɛ nde dəkəɲgbəkɔ ka Nil gbəcərəm yendeyi.»

<sup>8</sup> Musa kə Aruna ɲawur ndena firawona, kə Musa ɛlɛtsɛnɛ MARIKI teta fəntəl nyɛ ɛnakɛrɛ firawona kətərəs kɔn mɔ.

<sup>9</sup> Kə MARIKI ɔyɔ təkɔ Musa ɛnaloku kə mɔ. Kə fəntəl yefis-fis kəyɛfɛ nde dəwɔlɔ, dəcəbaɲka haɲ nde dalɛ.

<sup>10</sup> K'alɔɲka-lɔɲka yi mɛpɛsa mɛpɛsa, kə ambɔnc ɲa pətɛ pa yi ɲosumpər atəf ɲa Misira fəp.

<sup>11</sup> Mba ntɛ firawona ɛnəɲk a kəɲɛsəm kənder mɔ, k'eyɛɲk sɔ domp, ɛncəɲkəl fɛ sɔ Musa kə Aruna pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.

### *Pəcuy pa maas: Mes-yɛɲaɲ*

<sup>12</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məloku Aruna: «Məcenc kəgbɔ kam, məsutɛ ki kəbof ka dəntəf.» Kəbof kaɲkɔ kəndetəɲkələ mes-yɛɲaɲ Misira fəp.»

13 Itə ɲanayɔ. Kɔ Aruna encenc kəgbo kən k'osutɛ ki kəbof ka dantɔf. Kɔ kəbof kan̄kɔ kəntən̄kələ mes nyɛ yenc̄ɲan̄ afum kɔ yɔcɔl mɔ, kɔ kəbof ka atɔf ɲa Misira fəp kəyɔnɛ mes.

14 Kɔ dure ɲa sɔ ɲawakəs deser dan̄an fəp ntɛ tən̄sɔnɛ ɲa sɔ ɲawurɛ mes-yɛn̄an̄ mɔ, mba ɲanatam fɛ. Kɔ mes yɛlar-lar afum kɔ yɔcɔl.

15 Kɔ dure ɲaloku firawona: «Kəca ka Kanu kɔ!» Mba firawona encyɛn̄k kəyɛn̄k dām dom̄p, owosɛ fɛ kəcən̄kəl Musa kɔ Aruna, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.

### *Pəcuy pa man̄kələ: Wan̄kəp*

16 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mədə məyɛfɛ bətbət suy, məkɔ məcəmɛ dɔpɔ dəkɔ firawona encepər mɔ. K'ende kəcwur kəkɔ ka nde dəkən̄gbəkɔ-ɛ, mədə məloku kɔ: «Ntɛ tɔ MARIKI oloku: Məsak afum em ntɛ tən̄sɔnɛ ɲakɔ ɲasalen'em mɔ!»

17 Kɔ mən̄təsak afum em ɲakɔ-ɛ, in̄wɛnər'on kən̄ay ka wan̄kəp yɛlarəm, kəyɛfɛ mən̄a, kəkɔ amarəs am, kəbəp afum am han̄ wəlɔ wam. Wəlɔ wa aka Misira wendelare wan̄kəp han̄ yokump antɔf n̄nɛ ɲayi mɔ.

18 Mba dəsək dadəkɔ indegbey atɔf ɲa Kosɛn nde afum em ɲayi mɔ, dəndo tan̄ wan̄kəp yɛlarəm yɔfəkəyi di, isən̄'am on̄ kəcərə a ina, MARIKI, iyi atɔf ɲan̄ɛ daco.

19 Indeboc tɛgbəkərə afum em kɔ afum am daco, ntɛ tendeyən̄ɛ tɛyacɛ ta afum em mɔ. Alna tɛgbəkərə tɛwɛy-wɛy tatəkɔ ten̄yi.»

20 Kɔ MARIKI ɔyɔ tatəkɔ. Kɔ wan̄kəp yɛlarəm yender nde kəlɔ ka firawona kɔ nde kəlɔ ka amarəs

ən, kə nde atəf ɲa Misira fəp kə waɲkəp yɛlarəm yayəkə yɛləsər atəf.

<sup>21</sup> Kə firawona ewe Musa kə Aruna, k'oloku ɲa: «Nəkə nəlonɲe Kanu konu nnə atəf ɲaɲɛ disrɛ.»

<sup>22</sup> Kə Musa olukse firawona: «Pəntese fɛ kəyɔ tatəkə, bawo kəlonɲe nke səɲkəlonɲe MARIKI Kanu kosu mə, kəlonɲe kə nke kəyik-yik aka Misira mə teta dinɛ daɲan, kə səlonɲe ki fər yaɲan kirin-ɛ, bafə ɲandeca-cas su ba?

<sup>23</sup> Mata maas mə səndekət nde dətɛgbərə a səkəlonɲe MARIKI Kanu kosu, pəmə təkə ɲɲkəloku su ti mə.»

<sup>24</sup> Kə firawona oloku: «Ina kəsak nu k'inder nəkəlonɲe MARIKI Kanu konu nde dətɛgbərə. Mba ta nəbələ de, nətolanən'em!»

<sup>25</sup> Kə Musa oloku firawona: «Inəkəwɛr nnə ndaram intola MARIKI, alna tuɲ waɲkəp yɛlarəm yayɛ yəmbələ firawona, amarəs ən kə afum ən. Mba ta firawona pəgbəkərə sə kəyembər su, ta pəfati kəsak aka Yisrayel ɲəkəlonɲe MARIKI.»

<sup>26</sup> Ntɛ Musa owur ndena firawona mə, k'ontola MARIKI.

<sup>27</sup> Kə MARIKI ɔyɔ təkə Musa ɛnaloku kə mə, kə waɲkəp yɛlarəm yəmbələ firawona, kə afum ən, kə amarəs ən. Ali awaɲkəp ɲin ɲɛnayi fɛ sə Misira.

<sup>28</sup> Mba kə firawona ɛntaɲ aləɲəs, owosɛ fɛ kəsak aka Yisrayel ɲəkə.

## 9

### *Pəcuɣ pa kəcamət: Docu da yəcəl*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məkə məbəp firawona, məkə məloku kə: «Ntɛ tɔ MARIKI, Kanu ka

aHebərə kəloku: Məsak afum em nəkə nte tənşənə nəkə nəsalən'em mə.»

<sup>2</sup> Kə məfati kəsək nə nəkə, məwon sə kəsumpər nə sə-ε,

<sup>3</sup> MARIKI onşute yəcəl yam kəca nyε yeyi dəkulum mə, kəyεfε ka fəles kəbər ka səfale, yəkəmə kəkə ka nde cəna kə nəkesiya yeyi mə, yendesətə arom nələc.

<sup>4</sup> Mba MARIKI endegbey yəcəl ya aka Yisrayel nəə yəcəl ya aka Misira yeyi mə, ali pəcəl pin pəfədefi yəcəl ya aka Yisrayel dəcə.

<sup>5</sup> MARIKI ombonc dəsək nde toncop mə, oloku a alna ənjo ti atəf nə Misira disre.»

<sup>6</sup> Kə MARIKI əyo ti dəkəsək. Kə yəcəl ya aka Misira yefi, ali pəcəl pa aka Yisrayel pin pənafi fε.

<sup>7</sup> Kə firawona osom pakə patən mes maməkə. K'ənəkə pabər ali pəcəl pa aka Yisrayel pin pənafi fε. Mba han tēm tantε firawona entən alənəs, εsak fε aka Yisrayel nəkə.

### *Pəcuy pa camət-tin: Bεcε*

<sup>8</sup> Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna: «Nəwət asum nə karərə kəca pet, Musa pələm nə darenç fər ya firawona kirin.

<sup>9</sup> Asum nəənəkə nəndetənəkəle kəfəl atəf nə Misira fər kəron. Kəfəl kənəkə kəndesən atəf nə Misira fər kəyεfε afum kəbər ka yəcəl pəkəfər-kəfər mpe pendeyənə nə bεcε mə.»

<sup>10</sup> Musa kə Aruna nəwət asum nə karərə kə nəənəkə nəbər firawona, kə Musa ələm asum nəənəkə darenç, kə nəşən afum kə yəcəl bεcε ya arom.

<sup>11</sup> Dure aMisira ɲanctam fɛ kəcəmə Musa fər kirin, teta bəcə nyɛ yɛnawur ɲa pəmɔ təkɔ yɛnawur aka Misira fəp mɔ.

<sup>12</sup> Kɔ MARIKI ɔncɔɲəs sɔ firawona kəyɛɲk domp, ɛncɔɲkəl fɛ ɲa sɔ pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku ti Musa mɔ.

*Pəcuy pa camət-mɛrəɲ: Letər*

<sup>13</sup> Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məde məyɛfɛ bətbət suy, məkɔ məmentərnɛ firawona kirin. Məloku kɔ: «Ntɛ tɔ MARIKI, Kanu ka aHebərə kəloku: Məsak afum em ɲakɔ, ɲasalɛn'em.

<sup>14</sup> Bawo tante taɲ mən'indəsɔɲ pucuy pem fəp, kəyɛfɛ ka amarəs am kəbəp ka afum am fəp, ntɛ tɔɲsɔɲɛ məcərə a paka mpɛ o mpɛ powurɛnɛ fɛ kɔ ina doru dandɛ.

<sup>15</sup> Inacenc kəca isut am arom, mənə kɔ afum am-ɛ, kɔ məməlkɛ ntɛ doru dandɛ.

<sup>16</sup> Mba isak əm kɔ məyi doru ntɛ tɔsɔɲɛ imentər əm fənəntər fem, tɔsɔɲɛ sɔ tewe tem tɛsamsər doru fəp mɔ.

<sup>17</sup> Kɔ məmpətəs sɔ afum em, məsak fɛ ɲa ɲakɔ-ɛ,

<sup>18</sup> intufər aka Misira alna dec dandɛ letər dɛlarəm ndɛ dɛntatɔtuf Misira kəyɛfɛ dəsək ndɛ moncop mɔ haɲ ndɛkəl.

<sup>19</sup> Ndɛkəl ɔɲ, məsom ndɛ dale pakərə pəcəl mpɛ o mpɛ kɔ daka ndɛ o ndɛ dɔyɔnɛ dam mɔ, letər dendetorər afum kɔ yəcəl fəp kəron nyɛ yeyi dale ta alonka yi dəkəlɔ mɔ, yendefi.»

<sup>20</sup> Amarəs a firawona aɲɛ ɲananese toloku ta MARIKI mɔ, ɲamberɛ acar aɲan kɔ yəcəl yaɲan dəcəkər katəna.

21 Mba anje nanatɔber moloku ma MARIKI debəkɛc mɔ, ɲasak acar anjan kɔ yɔcɔl yaɲan dale disre.

22 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məpene kəca kam darenc, letər dotor atɔf ɲa Misira disre fəp, afum kəron, yɔcɔl kəron kɔ yika ya dale da Misira kəron.»

23 Kɔ Musa empene kəgbo kən darenc, kɔ MARIKI owure dim da pukule-kule, kɔ letər dontor, kɔ dewe dosut antɔf. Kɔ MARIKI ontore letər dantɔf pəpɔn.

24 Kɔ letər dontor, nenc deccesəne letər daco. Kəyefe nte doru denacop mɔ haɲ məkɔ, letər, afef kɔ dewe yentator fe Misira pəmɔ dɔsɔk dadəkɔ.

25 Kɔ letər dontorər ca yəkɔ yenayi dale mɔ fəp, antɔf ɲa Misira fəp kəyefe ka afum kəbəp ka yɔcɔl. Kɔ letər dosut sɔ yika ya dale fəp, kɔ dentep-tepi sɔ tək ya dale fəp.

26 Atɔf ɲa Kosɛn gbəcərəm nde aka Yisrayel ɲanayi mɔ, ɲɔ letər denatɔtor.

27 Kɔ firawona osom pawene kɔ Musa kɔ Aruna k'oloku ɲa: «Tante taɲ, inciya. MARIKI olomp, ina kɔ afum em sən'eciya.

28 Nətola MARIKI. Pukule-kule kɔ letər yecəme! ɲsak nu nəkɔ, afɔsɔcəmbərəs nu kəkɔ.»

29 Kɔ Musa oloku firawona: «Kɔ indenawur dare-ε, indepene waca wem nde MARIKI eyi mɔ. Pukule-kule pendenasake, letər dɔfɔdenayi, tendesɔɲ'am kəcəre a doru dandε da MARIKI dɔ.

30 Mba incəre a mənə kɔ amarəs am, nəfɔdesənesε MARIKI Kanu.»

31 Akotan ɲenalɛɲk, pundu pokom letər denasəne yi kələce.

32 Mba mənɣben mələma mənələce fe, bawo mi moncwon kəkom, ti tɔ letər denatɔləsəre mi.

<sup>33</sup> Kə Musa owur ndena firawona kə dare disrɛ, kə Musa encencər MARIKI waca. Pukulɛ-kulɛ pa darenc kə letər yɛsakɛ, kə wəcafən ɛsak kətuf.

<sup>34</sup> Ntɛ firawona ɛnəŋk wəcafən, kə letər yɛsak kətuf kə pukulɛ-kulɛ pa darenc pɛsakɛ mə, k'əŋgbəkərə sɔ kəciya k'entan aləŋəs, nkən kə amarəs ɔn.

<sup>35</sup> Kə firawona eyenək domp, ɛsak fɛ aka Yisrayel ŋakɔ, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasəŋɛ ti Musa kəloku mə.

## 10

### *Pəcuy pa camət-maas: Cəlanəkəma*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məkɔ məbəp firawona, bawo in'endesəŋɛ kə kətan aləŋəs, nkən kə amarəs ɔn, ntɛ təsəŋɛ imentər məgbəkərə mɛwɛy-wɛy mem fər yaŋan kirin mə.

<sup>2</sup> Ntɛ tendesəŋ'am kəsɔtɔ təkɔ mənde məcloku awut am kə awut-sɔ am mə, mes mmɛ iyɔ aMisira, kə məgbəkərə mɛwɛy-wɛy mmɛ iwurɛ ndaranjan mə. Tendesəŋ'on kəcərə a in'ɔyɔnɛ MARIKI.»

<sup>3</sup> Musa kə Aruna ŋanəkɔ nde firawona eyi mə, kə ŋaloku kə: «Ntɛ tɔ MARIKI Kanu ka aHebərə kəloku: Ake tɛm tɔ məndesak kəfati kətontnɛn'em-ɛ? Məsak afum em ŋakɔsalɛn'em.

<sup>4</sup> Kə məfati kəsak afum em ŋakɔ-ɛ, alna inəkɛɛ cəlanəkəma atɔf ŋam.

<sup>5</sup> Cəndekump atɔf ŋam ali antɔf ta aŋnəŋk-ɛ. Ci cəndesəm yɔbɔf yelpəs nyɛ letər dɛsak mə, cəndesəm tək yonu yəkɔ yeyi kəpon nde dəkulum mə fəp.

<sup>6</sup> Cəndelas wɔlɔ wam, wɔlɔ wa amarəs am, kə wɔlɔ wa aka Misira fəp. Kəyɛfɛ awisi aŋa kəbəp ka atem am, ali wəkin ɛnəŋk fɛ towurɛnɛ ta ti han

məkə.» Kə Musa ember firawona kumunt, k'owur ndərən.

<sup>7</sup> Kə amarəs a firawona ɲayif kə: «Ake tɛm tə fɛm wəkawɛ endesak kəyənɛ su towul-ɛ? Məsak afum aɲɛ ɲakəsəlɛnɛ MARIKI, Kanu kəɲan. Məntacərə fɛ a Misira meyi kələcɛ ba?»

<sup>8</sup> K'aɲkə sɔ pawe Musa kə Aruna, kə ɲander nnɔ firawona eyi mə. Kə firawona oloku ɲa: «Nəntam kəkəsəlɛnɛ MARIKI, Kanu konu. Mba are ɲaɲkə-ɛ?»

<sup>9</sup> Kə Musa oloku kə: «Səɲkə kə atɛmp asu, atɛm asu, səɲkə kə awut asu arkun kə ayecərə, səɲkə kə yɔcəl yosu yɔpəɲ kə yɛfɛt, bawo kəsata ka MARIKI kə nnɔ sənə səyi mə.»

<sup>10</sup> Mba kə firawona oloku ɲa: «MARIKI pəmar nu kə pəyənɛ icsak nu nəkə nəna kə aran anu kə awut anu-ɛ! Təsək pɛs a nəyɔ mɛcɛm-cɛmɛnɛ mələc!

<sup>11</sup> Tɛfan tonu tɔfɔtam kəkət! Nəna arkun nəkə nəsalɛnɛ MARIKI, tatəkə tə nəfan!» K'ambeləs ɲa firawona fər kirin.

<sup>12</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məcenc kəca atɔf ɲa Misira, ntɛ tənɔɲɛ cəlɲkəma kəder mə, cəpɛ, cəsəm yika ya dɔtɔf fəp kə yobuk yelpəs nyɛ letər dɛnasak atɔf ɲa Misira mə.»

<sup>13</sup> Kə Musa encenc kəgbo kən atɔf ɲa Misira, kə MARIKI owurɛ afɛf kəyɛfɛ ka ntɛndɛ dec dɛmpɛ mə, kə afɛf ɲowur Misira dəsək dadəkə fəp pibi kə pəwanɲərə. Dec dɛndəsək, afɛf ɲa ntɛndɛ dec dɛmpɛ mə ɲɛɲkɛrɛ cəlɲkəma.

<sup>14</sup> Kə cəlɲkəma cəmpɛ atɔf ɲa Misira fəp, kə cəndɛs-dɛs mofo fəp Misira disrɛ. Ntɛ tə doru doncop cəlɲkəma cəntayi fɛ pəmɔ tatəkə, cəfəsəyi pəmɔ ti.

<sup>15</sup> Kə cəlanəkəma cəŋkump antəf ɲa Misira fəp, kə cəmbiyəsər antəf. Kə cəsəm yika ya dəntəf fəp, kə yokom ya tək fəp, kə ca nɛ letər dənasak mə fəp. Misira disrɛ fəp anasak fɛ ali pubuk pin pa kətək kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ pa ayika ɲa dale.

<sup>16</sup> Kə firawona embɛlkər kəwe ka Musa kə Aruna. K'oloku ɲa: «Inciyanɛ MARIKI Kanu konu, k'inciyanɛ sɔ nənə.

<sup>17</sup> Ndəkəl oŋ iletɛn'am mənəŋnən'em kiciya kem tɛlpəs tantɛ. Nətolan'em nnɔ MARIKI Kanu konu eyi mə, ntɛ tənɔŋɛ pəluks'em darəŋ defi dandɛ mə.»

<sup>18</sup> Kə Musa owur ndena firawona, k'ontola MARIKI.

<sup>19</sup> Kə MARIKI ɛŋkafəli afɛf ɲəpəŋ nɲɛ ɲɛnayɛfɛ kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ mə, afɛf ɲəŋəkə ɲɛnafɛlɛrɛnɛ cəlanəkəma cacəkə, kə ɲɛŋkəkərɛ ndɛ kəba ka Cəŋkəlma. Ali kəlanəkma kin afɛf ɲəŋəkə ɲɛnasak fɛ atəf ɲa Misira fəp.

<sup>20</sup> Mba kə MARIKI eyɛŋkəs sɔ firawona domp, kə firawona ɛfati kəsak ka aka Yisrayel ɲakə.

### *Pəcuɣ pa camət-marɲkələ: Kubump*

<sup>21</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məcenc kəca kam darenc, kubump kətor atəf ɲa Misira, kubump ka kəwakəs.»

<sup>22</sup> Kə Musa encenc kəca kən darenc, kə kubump ka kəwakəs kətor atəf ɲa Misira fəp haŋ mata maas.

<sup>23</sup> Nwɛ o nwɛ ɛncnəŋk fɛ wəkə, ali fum ɛnctam fɛ kəyɛfɛ dəkiiyi dən haŋ mata maas. Mba aka Yisrayel fəp ɲanayɔ pəwanəkəra ndɛ ɲanayi mə.

<sup>24</sup> Kə firawona ewe Musa k'oloku kə: «Nəkə nəsalɛnɛ MARIKI! Mba yəcəl yonu yɛfɛt kə yəpəŋ

taŋ nəndesak yi nnə, awut anu afet afet kə aran anu, nəntam kəkekəre ŋa.»

<sup>25</sup> Mba kə Musa olukse kə: «Məna yati, mənə madesəŋ su yəcəl yələma nyə səndekəlonənə kə yəkə səndekəcəfə MARIKI Kanu kosu mə.

<sup>26</sup> Ntə tendənərnə ti mə, səndekenənə yəcəl yosu ali kəgboro kin səfədesak, bawo yi yə səndekəwure dacə nyə səndekəlonənə MARIKI Kanu kosu. Səntacərə fə kərəsna mpə səŋkəlonənə MARIKI mə, mənə səcbərə dəndo.»

<sup>27</sup> Kə MARIKI eyəŋkəs sə firawona domp, firawona ənafaŋ fə sə kəsak aka Yisrayel ŋakə.

<sup>28</sup> Kə firawona oloku Musa: «Məwur nnə nderem! Məkəmbərnə ta inəŋk əm sə fər yem kirin, dəsək ndə o ndə mänder sə nnə mə, mənfi dəsək dadəkə.»

<sup>29</sup> Kə Musa oloku firawona: «Ntə məloku ti tatəkə mə, awa! Ifəsəgbəkərə kəder nnə fər yam kirin.»

## 11

### *Kədəŋk ka pucuy pəlpəs*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Pəcuy pin gbon p'indəsədənər firawona, kə Misira. Kə tencepər-ə, endesak nu nəwur də. K'endelip kəsak nu a nəkə-ə, endəkə haŋ pəcbeləs nu də few.

<sup>2</sup> Məməŋkəs afum am, ilətsən'am, a wərkun nwə o nwə kə wəran nwə o nwə ŋawer andə anan ca ca gbeti kə kəma.»

<sup>3</sup> Kə MARIKI əsəŋ aka Yisrayel kəmar ka kəbətər ndə fər ya aka Misira kirin. Musa sə yati fum ənayi nwə amarəs a firawona kə afum ŋanaleləs atəf ŋa Misira mə.

<sup>4</sup> Kə Musa oloku: Ntə tə MARIKI oloku: «Cəkcekana, indenacepər Misira daco.

<sup>5</sup> Awut acəkə-cəkə fəp ɲandenafi atəf ɲa Misira, kəyefe coco ca firawona wəkəkə endə dəcəm dən dabə kəronj mə, haɲ kəkəbəp coco ca wəmarəs kən wəran wəkə ɛngbɛntɛ kə kəcəm mə, kəkə haɲ awut acəkə-cəkə fəp a yəcəl.

<sup>6</sup> Kəbok kəpən kəndeyi Misira, kəbok nkɛ kəntatəyi Misira, a kə kəntəsəyi də mə.

<sup>7</sup> Mba ndena aka Yisrayel, ali acen ɲəfədekul-kulər di kəyefe fum, haɲ pəcəl, ntɛ tənɟəɲɛ nəcərə təkə MARIKI ɛngbey kəyɔ aka Misira nnə aka Yisrayel ɲayi mə.

<sup>8</sup> Amarəs am fəp ɲandeder ɲatontnɛn'em ɲacloku: «Məna kə afum aɲɛ ɲancəm'am darəɲ mə fəp, nəkə!» Kə tencepər-ɛ, indewur atəf ɲaɲɛ.» Kə Musa owur nda firawona, pətɛlɛ kə pəpən.

<sup>9</sup> Awa kə MARIKI oloku Musa: «Firawona əfəkəcəɲkəl nu, ntɛ tənɟəɲɛ mɛgbəkərə mɛwɛy-wɛy mem mɛla atəf ɲa Misira mə.»

<sup>10</sup> Musa kə Aruna ɲayɔ mɛgbəkərə mɛwɛy-wɛy mmɛ fəp fər ya firawona kirin. Kə MARIKI eyɛɲkəs domp da firawona tun, ɛsak fɛ aka Yisrayel ɲawur atəf ɲən.

## 12

### *Kəsata ka Kəcəpər*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna nde atəf ɲa Misira:

<sup>2</sup> «ɲof ɲaɲɛ ɲendeyənɛ nu on ɲəcəkə-cəkə ɲa yof. ɲi ɲendeyənɛ nu ɲəcəkə-cəkə ɲa teren.

<sup>3</sup> Nəloku ti kəlonkane ka aka Yisrayel fəp, nəcloku ɲa: Tataka ta wəco ta ɲof ɲaɲɛ, wəkombəra o

wakombāra, kō pāyōnē fē ti-ε, kēlō o kēlō ṇalēk anḡkesiya ṇorkun ṇa teren tin, kō pāyōnē fē ti-ε, ambiyōfo.

<sup>4</sup> Kō afum a kēlō ka wākayi disrē ṇampicār pōcōl papōkō-ε, wākayi pālēkēnē andē ʔn akō ṇalōtārēnē wālō mō, wākayi pāmōmān dēlay da afum a kēlō kōn. Nāyerās pōcōl papōkō, ntē nwē o nwē entam kēsōm mō.

<sup>5</sup> Pāyōnē pōcōl porkun pa teren tin mpe pōntōyō dolokār mō. Nāntam kēlēk anḡkesiya ṇorkun ṇa teren tin, kō pāyōnē fē ti-ε, ambiyōfo.

<sup>6</sup> Nāmēṇk pi haṇ tataka ta wācō kō māṇkālē ta ṇof ṇaṇē. Fitiri fa dāsōk dadōkō, kēlonḡkanē ka aka Yisrayel fāp ṇasurenē kāfayās nwē o nwē pōcōl pōkō ēmēṇkārē kādif mō.

<sup>7</sup> Palēk mecir māmōkō pasop mi cāsōk kō takārōṇ ta fārēm fa kusunḡka ka kēlō kēṇkō andēsōm sēm yayōkō mō.

<sup>8</sup> Pakakāl sēm yayōkō pibi payi, pasōmē sēm yayōkō cācom cātōyō lebin kō bōpār yodokāt.

<sup>9</sup> Afōsōm sēm yayōkō yogbulpun, kō pāyōnē fē ti-ε, papēcē yi domun de! Anḡkakāl yi kākakāl dām, kāyēfē domp kābāp ka cāḡboro cayi, kākō yedisrē ya pōcōl papōkō.

<sup>10</sup> Ali tēsēm tin ta nāsak pa dōckōsōk. Mba kō nāsak tēsēm tōlōma-ε, dōckōsōk nēcōf pi.

<sup>11</sup> Ntē tō pāmar nālompāsne kēsōm sēm yayōkō: Nēkotnē mabamaba dāfi, nāberne cōfta, nātōmpār mogbo dāwaca. Nēsōm yi katōna katōna. Ti tendeyōnē kēsata ka Kācepār ka mēlēkē medif teta kēlēlēs ka MARIKI.

<sup>12</sup> Pibi pampē pender mō, indecepār atōf ṇa Misira disrē fāp, idifāt awut acōkō-cōkō a atōf ṇa

Misira, kəyefe ka nnə afum ɲayi mə haɲ nnə yəɔl yeyi mə, kəbocər k'inder canu ca Misira kiti kələl. In'əfə MARIKI.

<sup>13</sup> Mecir maməkə mendekeyəne nu tɛgbəkəre ta dəwələ nwe nəndekəyi mə: K'indekə icnəɲk mecir-ɛ, indekə iccepər nu ta intorər nu pələc mpɛ o mpɛ pɛɲmələk mə-ɛ, mpɛ indekə icsutɛ atəf ɲa Misira mə.

<sup>14</sup> Dəsək dadəkə dendeyəne nu dəsək dəcem-cəmne, nədekə nəcbocə kəsata kaɲkə MARIKI. Nəde nəcboc kəsata kaɲkə nətəmpərne sariye sasəkə dətəmp donu tɛm o tɛm.»

### *Kəsata ka kəcom kətəyə lebin*

<sup>15</sup> «Mata camət-mɛrəɲ disre, nənde nəcsəm cəcom cətəyə lebin. Tataka təcəkə-cəkə, nəwurene lebin nde wələ wonu, bawo nwe o nwe əɲsəm kəcom kəyə lebin mə, kəyefe tataka təcəkə-cəkə haɲ tataka ta camət-mɛrəɲ ta kəsata kaɲkə, aɲwure wəkayi afum aka Yisrayel daco.

<sup>16</sup> Tataka təcəkə-cəkə kə tataka ta camət-mɛrəɲ nəde nəwe kəlonkanɛ kəsoku teta kələləs ina MARIKI. Ali yəbəc ta fum pəsumpər dəsək dadəkə mɛrəɲ, mɛne yeri yonu yedi gbəcərəm yə nəɲlompəs dəsək dadəkə nye nwe o nwe ɛntam kədi mə.»

<sup>17</sup> «Nəbocə kəsata ka Cəcom cətəyə lebin, bawo dəsək dadəkə yati d'inawurene afum anu atəf ɲa Misira dəcor dəcor. Nəde nəcboc kəsata kaɲkə tɛm o tɛm dətəmp kə dətəmp.

<sup>18</sup> Nof ɲəcəkə-cəkə tataka ta wəco kə maɲkələ (14) tayi dec dərəfəy, nəsəm cəcom cətənəɲkəl lebin haɲ tataka ta wəco mɛrəɲ kə tin (21) dec dərəfəy.

<sup>19</sup> Mata camət-mɛrəɲ mme disre, pəmar fe pəbəp lebin nde wələ wonu disre. Nwe o nwe əɲsəm

kacom kənəŋkəl lebin mə, aŋwure wəkayi kəlonkane ka aka Yisrayel daco, pəyəne wəka Yisrayel, pəmə wəcikəra.

<sup>20</sup> Ta nəsam mpe o mpe pəyə lebin mə. Cacom cətəŋkəl lebin gbəcərəm cə nəntam kəsəm, nnə o nnə nənde mə.»

### *Kəsata ka Kəcepər kəcəkə-cəkə*

<sup>21</sup> Kə Musa ewe abeki a Yisrayel fəp, k'oloku ŋa: «Nəkə nəlek ŋkesiya, kə pəyəne fə ti-ε cir kələ o kələ pəcəl pin teta kəcepər ka mələkə medif, nəfayəs yi. Nəsə məbəl mecir maməkə məbəre mi.

<sup>22</sup> Nələk sə lə ya hisəp nəcgbət yi dəmecir ma polonə məkə meyi dətəbəl mə, nəcsoət mi dəfərəm fa cumba ca cusunka cəsək kə takəron ta wələ wonu. Kə nənə daco ali fum ta pəwur nde kələ kən haŋ dec dəsək.

<sup>23</sup> Ntə MARIKI endenanəŋkər Misira kəsute ŋa pələc mə, k'ənəŋk mecir maməkə nde fərəm fa cusunka ca wələ wonu-ε, MARIKI encepər kəcepər dəm wələ wonu kəron, ofəsək wəmələk kə pələc pən kəbəre wələ wonu.

<sup>24</sup> Nəde nəməŋkərne ti, təyəne oŋ sariye sa mənə kə yuruya yam doru o doru.

<sup>25</sup> Kə nəndekə nde atəf nŋe MARIKI endekəsəŋ nu mə, pəmə təkə oloku ti mə-ε, nədekə nəməŋkərne tokor-koru tantə.

<sup>26</sup> Kə awut anu ŋandekəyif nu: «Cəke cə təyə tokur tantə toloku-ε?»

<sup>27</sup> Nəloku ŋa: «Kəlonə ka kəcem-cəməs ntə MARIKI enacepər wələ wa aka Yisrayel dəndo Misira ntə oncsute Misira pələc, pəcyay wələ wosu mə.» K'aka Yisrayel ŋantontnənə MARIKI, kə ŋancəpə kə suwu.

28 Nte tatəko tencepər mə, k'aka Yisrayel ɲasumpər dɔpɔ, kɔ ɲaŋkɔ. Kɔ ɲayɔ tatəko MARIKI ɛnasom Musa kɔ Aruna mə.

*Pəcuɣ pɛlpəs: Defi da awut acəkɔ-cəkɔ a Misira*

29 Cɛkcɛk cəndebəp, kɔ MARIKI endifət awut acəkɔ-cəkɔ fəp nde atɔf ɲa Misira, kəyɛfɛ ka wan ka firawona wəcəkɔ-cəkɔ nwɛ ɛnandɛ dɔcɔm dɔn dabe mə, haɲ wan wəcəkɔ-cəkɔ wəka fum nwɛ osumpər k'ember dɛbili mə, kəbəp ka awut acəkɔ-cəkɔ a yɔcɔl fəp.

30 Kɔ firawona ɛyɛfɛ pibi, nkɔn kɔ amarəs ɔn, kəbəp ka aka Misira fəp, bawo kələ kənayi fɛ nkɛ kənatoɣɔ wəfi mə.

31 Pibi disɛ kɔ firawona ewe Musa kɔ Aruna, k'oloku ɲa: «Nəyɛfɛ nəwɜr afum em dacɔ, nəna k'aka Yisrayel fəp! Nəkɔ nəsalɛnɛ MARIKI pəmɔ təkɔ nəloku ti mə.

32 Nəkenɛnɛ yɔcɔl yonu pəmɔ təkɔ nəloku ti mə. Nəkɔ! Nətolan'em sɔ!»

33 Aka Misira ɲancɛlkər aka Yisrayel kəwɜr ka dɔtɔf bawo ɲancloku: «Kəfi kɔ sander fəp!»

34 K'aka Yisrayel ɲalɛkɛnɛ cəcom cəɲan ta lebin dɛntakəfəs ci-ɛ. Kɔ ɲaŋbaɲəsne yɔnɔkte yaɲan cəcom pafəktər yi dəyamos yaɲan.

35 K'aka Yisrayel ɲayɔ təkɔ Musa ɛnaloku ɲa mə: Kɔ ɲantola aka Misira ca ca gbɛti, ya kɛma, kɔ yamos.

36 Kɔ MARIKI ɔsɔɲ aka Yisrayel kəmar ka kəbɔtər nde fɔr ya aka Misira, kɔ akakɔ ɲasɔɲ aka Yisrayel ca cəkɔ ɲanafanər ɲa mə. Ti disɛ kɔ ɲafonjət aka Misira.

<sup>37</sup> K'aka Yisrayel nəyəfə Ramsəs kəkə ka Sukət, kənay k'asədar kənətam kəyi arkun wul masar camət-tin (600.000) ta aləm awut k'aran anjan-ε.

<sup>38</sup> Acikəra aləma nənanənəkələne aka Yisrayel kəkə. Nəsələne yəcəl yəfət kə yəpən yəjan yələrəm.

<sup>39</sup> Kə nəlompse biskit bətanənəkəl lebin ambefe nəkə nəyəfəne Misira mə. Kəmbefe kənəkə kənəpə fə bawo anənəkəl fə ki lebin. Nte anabeləs nə Misira mə, nənatam fə kəkər kələmpəsne nədəmnə yeri ya dəpə.

<sup>40</sup> Kəndə ka aka Yisrayel Misira kənawon meren masar mənəkəle kə wəco maas (430).

<sup>41</sup> Dəsək ndə meren mnə masar mənəkəle kə wəco maas (430) melip mə, dəsək dadəkə yati də afum a MARIKI fəp nəwur Misira dəcor dəcor.

<sup>42</sup> Pibi papəkə camcam MARIKI ənəcəpərəne pi kəwurene aka Yisrayel atəf nə Misira, pəmar pibi papəkə pəyəne aka Yisrayel pəmənkərne dətemp kə dətemp kətədirene teta MARIKI, tendeyəne nə on təyə tanan tokur ta doru o doru.

### *Sariyə səboce kəsata ka Pak*

<sup>43</sup> Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna: «Nte tə sariyə sa kəsata ka kəcəm-cəməs ka Kəcəpər ka mələkə medif səloku: Ali wəcikəra ta pəde pəcdi yeri yayəkə.

<sup>44</sup> Wəcar nwe awayə pəsəm mə, entam kədi yeri yonu, kə pəyəne a ənəkənc kə-ε.

<sup>45</sup> Aməne wəcikəra wəcəpər kə wəbəc nwe ənşən kəway mə kədi yi.

<sup>46</sup> Səm yayəkə dəker ənşəm yi, afəkekəre yi kəfo kəcuru, ali kəbent kin ta papor-poru.

<sup>47</sup> Kəlonkane ka aka Yisrayel fəp ɲamboc kəsata kan̄kə.

<sup>48</sup> Məna wəcikəra nwe məfan kəbocə MARIKI kəsata kan̄kə mə, mənə arkun a kələ kən disre fəp, pakənc ɲa. Wəkayi entam kələtərne kəsata, pəyi kə pəmə wəka Yisrayel. Mba wətəkənc nwe o nwe əfəsəm sem yayəkə.

<sup>49</sup> Tətəksə tin tatəkə t'amboncər wəYisrayel yati kə wəcikəra nwe eyi nu daco mə.»

<sup>50</sup> K'aka Yisrayel ɲasurene kəyə təkə MARIKI enasom Musa kə Aruna mə.

<sup>51</sup> Dəsək dadəkə də MARIKI enawurene aka Yisrayel atəf ɲa Misira, pəcək ɲa cəgba cəɲan dəcər dəcər.

## 13

### *Metəkəs mələma ma Pak*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa:

<sup>2</sup> «Nəpus'em awut acəkə-cəkə fəp, pəyone aka afum, pəyone aka yəcəl, nwe o nwe əyone wan ka kere wəcəkə-cəkə aka Yisrayel daco, wəkemi əfə.»

<sup>3</sup> Kə Musa oloku afum: «Nəde nəccəm-cəmne dəsək nde nəwur atəf ɲa Misira, nde nənayone acar mə, bawo səkət sa kəca ka nkən MARIKI sənawurene nu di. Ti disre ta pasəm paka o paka pənəɲkəl lebin.

<sup>4</sup> Nəɲwur məkə ɲof ɲa Abib\*.

<sup>5</sup> Təm nte MARIKI endəkəbers'am atəf ɲa Kanaɲ, nda aHit, nda Amər, nda aHiwy, nda aYebus, atəf ɲɲe ɲombon̄ dale k'awop mə, ɲɲe MARIKI enadərme atem anu kəsəɲ əm mə, mədekə məcbocə MARIKI kəsata kan̄ke ɲof ɲaɲe.

\* **13:4** *ɲof ɲa Abib* = «Təm ta Ləɲk»

<sup>6</sup> Mata camət-mərən məcsəm kəcom cətonəjkəl lebin. Tataka ta camət-mərən məbocə MARIKI kəsata.

<sup>7</sup> Cəcom cətonəjkəl lebin c'andekə pacsəm mata maməkə camət-mərən. Pəmar fə padekə pacnəjk nda nwe o nwe daka o daka dənəjkəl lebin, pəmar fə yati padekə sə pacnəjk ndaram lebin, atəf ɲam disrə fəp.»

<sup>8</sup> «Dəsək dadəkə məde məloku wan kam nte: «Teta təkə MARIKI ɛnayən'em nte incwur Misira mə.»

<sup>9</sup> Tendeyənə nu tɛgbəkərə kəca kam kəron kə təcəmɛməs ta fər yam, təsənɛ mətəksɛ ma MARIKI mey'am dəkusə, bawo kəca ka səkət kə MARIKI ɛnawurən'am Misira.

<sup>10</sup> Tataka tantɛ ombonc mə tə mənde məboc ɔɲ kəsata kən, kəren o kəren.»

<sup>11</sup> «Kə MARIKI endəkəbers'am Kanaɲ, pəsən əm di, pəmə təkə enderm'am ti kə atem am mə,

<sup>12</sup> məde məcsən nwe o nwe ɔyənə wan wərkun wəcəkə-cəkə wəka wəran, kə awut acəkə-cəkə a yəcəl yam. Arkun akə, MARIKI ɔyə ɲa.

<sup>13</sup> Kə pəyənə a wan wəcəkə-cəkə wəka səfale ɔfə-ɛ, məwurusɛ si aɲkesiya, kə pəyənə fə ti-ɛ, ambiyofə. Kə məntəwurus si-ɛ, mətepi səfale sasəkə kilim. Məwurus sə awut arkun acəkə-cəkə a afum.

<sup>14</sup> Alna kə wan kam endeyif əm: «Cəke cə tantɛ toloku-ɛ?», məloku kə: «Səkət sa kəca sə MARIKI ɛnawurənɛ su Misira, ndə atəf ɲɲɛ sənayənə acar mə.

<sup>15</sup> Nte firawona ɛncfati kəsak su səkə mə, kə MARIKI endifət awut acəkə-cəkə fəp atəf ɲa Misira, kəyɛfə ka awut acəkə-cəkə a afum haɲ awut acəkə-cəkə a yəcəl. Ti təsənɛ nte ɲɲonɲənɛ MARIKI pəcəl

porkun mpe o mpe payone pɔcɔkɔ-cɔkɔ pa kere ka pi mɔ, icwurus awut em arkun acɔkɔ-cɔkɔ.»

<sup>16</sup> Tendeyon'am teɣbekere kɔca kam karon ko tafɛc mpe ankot ɛm dɔtobu for yam dacɔ mɔ, bawo sokɛt sa kɔca sɔ MARIKI enawurene su Misira.»

### *Kanu kɛsolɛ afum ɔn kɔkɔ*

<sup>17</sup> Nte firawona ɛsak aka Yisrayel nakɔ mɔ, Kanu kɛsolneɛ fe ɲa dɔpɔ da atɔf ɲa aFilisti, ali nte pɛnayone a dɔpɔ dadɔkɔ dɔlɔtɛrne mɔ. Bawo Kanu kɛnalokune: «K'aka Yisrayel ɲanɛɲk kɛwan-ɛ, ɲanɛɲne telɛr kawur kɛɲan Misira, tɔsɔɲe ɲa sɔ kɛlɔksɛrne di.»

<sup>18</sup> Ko Kanu kɛnɔɲkɛrene aka Yisrayel kɔca ka dɔpɔ da dɛteɣbare, ntende kɛba ka Cɛɲkolma. Aka Yisrayel ɲanawur atɔf ɲa Misira ɲalompɛsne cɛkɛwan.

<sup>19</sup> Ko Musa ɛlekenɛ bent ya Isifu, bawo Isifu enasɔɲe awut a Yisrayel kɛderɛm, pɛcloku: «Ko Kanu kɛndemar nu-ɛ, nɛnde nɛmitɛne bent yem, nɛkekere.»

<sup>20</sup> K'aka Yisrayel ɲayefe Sukɔt, ko ɲan ko ɲacɛmbɛr san ka sɛɲan Etam, ntende teɣbare dɛkusu.

<sup>21</sup> MARIKI ɔnckɔt ko ɲa, dan pɛkɔtɛne ɲa ko acul ɲa kɛp nte tɔɲsɔɲe ɲa kɛsolne dɔpɔ mɔ, ko pibi pɛmot pa acul ɲa nɛnc pɔsɔɲ ɲa pɛwan kɛra, tɔɲsɔɲe ɲa kɛtam kɛkɔt dan ko pibi.

<sup>22</sup> Acul ɲa kɛp ɲenclɛɲne fe aka Yisrayel for kirɛɲ dan, acul ɲa pɛmot pa nɛnc ɲenclɛɲne fe ɲa sɔ for kirɛɲ pibi.

## 14

### *Firawona ɛyefe kɛbelɛs aka Yisrayel*

<sup>1</sup> Ko MARIKI oloku Musa:

<sup>2</sup> «Məloku aka Yisrayel a ɲaluksərne ɲader ɲacəmbər sanʒa sənən nde Pi Hirət tekiriɲ, Mikədəl kə kəba daco, ɲatefərne Bal Cefən. Kəfo kanʒkə tekiriɲ kə nənʒkəcəmbər sanʒa kəba kəsək.

<sup>3</sup> Firawona ɲkə pəcloke aYisrayel: «Kəyara-yara kə ɲande dətəf, pənciyanə ɲa, tɛgbərə tendi ɲa!»

<sup>4</sup> Indeyenʒəs firawona domp, endecəme ɲa darən kəbeləs. Ti disre, indesəto kəyek-yekəs dəməyo mme indeyo firawona kə asədar ɲn fəp mə, aka Misira ɲandecərə a in'oyone MARIKI.» K'aka Yisrayel ɲayo ti.

<sup>5</sup> K'anʒkə paloku wəbe wəMisira a aka Yisrayel ɲayekse. K'abəkəc ɲa firawona kə amarəs ɲn yenʒakələ sə teta aka Yisrayel. Kə ɲayifne: «Cəke cə sənayo tante kəsək aka Yisrayel ɲakə-ε? Səɲɒbal abəcə asu!»

<sup>6</sup> Kə firawona osom a pasektər abil ɲən ɲa dəkəwan, k'osole asədar ɲn kə ɲanʒkə.

<sup>7</sup> Kə firawona ɛlək cibil ca dəkəwan cətət masar camət-tin (600), kə cibil ca dəkəwan ca Misira cəlpəs, abe asədar ɲanayi ci kəron.

<sup>8</sup> Kə MARIKI eyenʒəs domp da firawona wəbe ka Misira: k'encəme aka Yisrayel darən kəbeləs, mba aka Yisrayel ɲanənəc səbomp kəwur atəf ɲa Misira.

<sup>9</sup> K'aka Misira ɲancəme aka Yisrayel darən kəbeləs: Fələs ya firawona fəp kə cibil cən ca dəkəwan, kəbər ka ayeksene ɲn fələs, kəkə ka asədar ɲn, kə ɲanʒkə ɲabər aka Yisrayel nde Pi Hirət ntende kəba kəsək nde ɲanacəmbər sanʒa ɲatefərne Bal Cefən mə.

<sup>10</sup> Nte firawona ɲnclətərne mə, aka Yisrayel ɲandeyekti fər, apayo! kə ɲanənʒkə aka Misira

ɲancame ɲa darəɲ kəbeləs. K'aka Yisrayel ɲanesɛ pəpəɲ, kə ɲaɲkule-kule MARIKI.

<sup>11</sup> K'aka Yisrayel ɲaloku Musa: «Cufu cəla fɛ Misira ntɛ mənkerɛ su kədədif nɲə dətegbərə mɔ ba? Cəke cə mənɲɔ su tantɛ-ɛ, məwurene su Misira mɔ?»

<sup>12</sup> Bafɔ sənalog'am Misira: «Məcə su səbəcə aka Misira, bawo kəbəcə ka aMisira kəncəpər su kəfi nɲə dətegbərə!»

<sup>13</sup> Kə Musa oloku aka Yisrayel: «Ta nənesɛ, nəcəme gbɪɲ, nəgbətnɛ ntɛ MARIKI endeyac nu məkɔ mɔ, bawo aka Misira akanɛ nəgbətnɛ məkɔ mɔ, nəfəsənəɲk ɲa few.

<sup>14</sup> MARIKI endesutnɛnɛ nu, kə nəna, nəndɛ nəcəɲk.»

### *Kanu kəwurene kən dəpɔ kəba disre*

<sup>15</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Ta ake tɔ mənɲkul-kulɛn'em-ɛ? Məloku aka Yisrayel ɲasolnɛ dəpɔ daɲaɲ darəɲ tun kəkɔ.

<sup>16</sup> Kə mənna Musa məyɛkti kəgbɔ kam, məcenc ki dəkəba, məgberi ki. Aka Yisrayel ɲakɔt kəba disre antɔf ɲowosu kəron.

<sup>17</sup> Kə ina MARIKI, kəyɛɲkəs k'inder səbomp s'aka Misira, ntɛ tənɲəɲɛ ɲacəme nu darəɲ kəbeləs mɔ. Difɔ indeyek-yekəsne kələsər firawona, asɔdar ɔn fəp, cibil cən ca dəkəwan, k'ayeksɛnɛ a ci.

<sup>18</sup> Tɛm tatəkɔ, aka Misira ɲandecərə a in'ɔyɔnɛ MARIKI, k'indeyek-yekəsne firawona, kə cibil cən ca dəkəwan k'ayeksɛnɛ ɔn fələs.»

<sup>19</sup> Mələkɛ ma Kanu mme mencyi asɔdar aka Yisrayel tekirin mɔ, mənɲkɔ məcəme asɔdar aka Yisrayel tadarəɲ, acul ɲa kəp nɲɛ ɲencyi ɲa tekirin mɔ, ɲi sɔ kə ɲənɲkɔ ɲa tadarəɲ.

20 K'acul ɲa kəp ɲəŋkə ɲeyi asədar aka Yisrayel k'asədar aka Misira daco. Acul ɲa kəp ɲɛ ɲəncsəŋ pibi kəsək k'aka Misira, kəsək ka mɛrəŋ ɲəcsəŋ aka Yisrayel pəwan̄kəra pibi disrɛ. Pibi papəkə disrɛ fəp, aka Yisrayel kə aka Misira ɲanalətərənɛ fɛ.

21 Kə Musa entenci kəca kən dəkəba, kə MARIKI owurɛ afɛf ɲəpəŋ ɲɛ ɲencyɛfɛ kəca nkɛ dec dɛmpɛ mə. Kə ɲɛwɛn pibi papəkə fəp domun da dəkəba kə ɲowosəs kəba, kə domun dɛgbɛyɛnɛ.

22 K'aka Yisrayel ɲantor dəkəba antəf ɲowosu, kə domun deyɪ kəca kətət kə kəmeriya pəmə biŋkəli.

23 K'aka Misira ɲancəmɛ aka Yisrayel darəŋ kəbɛləs kəyɛfɛ fələs ya firawona kəbəp cibil cən ca dəkəwan, kəkə ka ayɛksɛnɛ ɔn fələs, fəp faŋan kə ɲantor dəkəba.

24 Dəsəka dɛləpəs kə MARIKI ontore fər, k'əməmən asədar aka Misira pəyi acul ɲa nɛnc kə ɲa kəp disrɛ, k'osute asədar aka Misira pəyamayama.

25 Kə MARIKI ɛyamsər səntef sa cibil ca dəkəwan ca aka Misira kəkafələ belbel, kə təsəŋɛ ci kəyɛlnɛ kəkət. K'aka Misira ɲaloku: «Payɛksɛ pamulpər aka Yisrayel, bawo MARIKI eyɪ kəsutnɛnɛ ɲa nnə aka Misira ɲayi mə!»

26 Kə MARIKI oloku Musa: «Məcenc kəca kam dəkəba, domun dɛgbəpərɛnɛ aka Misira, kəyɛfɛ ka cibil cəŋan ca dəkəwan kəbəp ka ayɛksɛnɛ fələs aŋan.»

27 Kə Musa encenc kəca kən dəkəba, dəsəka dɛləpəs kə kəba kəluksərɛnɛ təkə kənayi mə. Aka Misira ɲanayi kəyɛksər kəba, mba kə MARIKI ɛŋgbəpər ɲa domun.

28 Kə domun dender kə dɛŋgbəpərɛnɛ cibil cəŋan

ca dəkəwan, kə ayəksənə fəles kə asədar a firawona fəp, anə ɲanator dəkəba kəcəpsə ka aka Yisrayel mə. Ali wəkin enamulpə fə.

<sup>29</sup> Mba aka Yisrayel ɲa ɲackət kəba disrə antəf ɲowos fər. Domun deyɪ ɲa kəca kətət kə kəmeriya pəmə bɪnkəli.

<sup>30</sup> Dəsək dadəkə də MARIKI enaban aka Yisrayel aMisira dəwaca. K'aka Yisrayel ɲanəɲk aka Misira ɲafis-fis daparpara.

<sup>31</sup> K'aka Yisrayel ɲanəɲk fənəntər nfe MARIKI enasutə aka Misira mə. K'aka Yisrayel ɲanəsə MARIKI, kə ɲalan MARIKI kə Musa wəmarəs kən.

## 15

### *Telen ta Musa kə aka Yisrayel*

<sup>1</sup> Ntə tencepər mə, Musa k'aka Yisrayel ɲalenşə MARIKI telen ntə:

«Indelenşə MARIKI

bawo enamentər debeki da kətam kən:

Əɲgbal afəles kə wəyeksənə ka ɲi dəkəba.

<sup>2</sup> MARIKI ɔyənə səkət sem kə telen tem,

Nkən ɔyənə wəyac kem.

Kanu kem kə, indeyek-yekəs kə.

Kanu ka papa kem kə,

indekor-koru debeki dən.

<sup>3</sup> MARIKI korgba kə! Tewe tən tɔyənə MARIKI.

<sup>4</sup> Ələm dəkəba cibil ca dəkəwan ca firawona kə kənay kən k'asədar.

Asədar abanşə aMisira,

anakal ɲa nde kəba ka Cəɲkəlma.

<sup>5</sup> Kə putukum pa kəba pəɲgbəpərnə ɲa, kə ɲantor kəba dəntəf pəmə masar.

6 Kəca kam kətət, MARIKI, kəyɔ fənəntər fəwɛy-  
wɛy! Kəca kam kətət, MARIKI, kəmputuk  
wəterɛnɛ kam.

7 Debeki da dəbɛ dam dəsəŋɛ kəyɛt aŋɛ ɲancəm'am  
dəbəkəc mə.

Kə məwurɛ mɛtɛlɛ mam-ɛ:

Mendi ɲa pəmɔ ntɛ nɛnc dendi tuktukur ya  
mɛmpəlɛ mə.

8 Kifir k'aloləm ɲam gbəcərəm kəsəŋɛ domun da  
dəkəba kəgbɛyɛnɛ,

kə yam yɛncəmɛ pəmɔ biŋkəli,

kə domun da kəba dəntəf dɛncəp.

9 Wəterɛnɛ kosu oncloku: «Kəbɛləs ɲa k'inder,  
isumpər ɲa!

Ibaŋər ɲa ca cəŋan pəmɔ təkə pəncepərər kəbət im  
mə.

Kəwurɛ k'inder dakma, iməlke ɲa kəca kem!»

10 Kə məfurup,

kə kəba kəŋkal ɲa,

kə ɲaŋkalɛ pəmɔ ntɛ tomunt pegbəlɛŋ pontor do-  
mun da dəkəba dəwɛy-wɛy disrɛ mə.

11 Canu cəyi fɛ ncɛ cəntəŋnɛnɛ kə mənə MARIKI mə!

An'eyi pəmɔ mənə, dosoku dam dəmbək, dəyɔ  
wɛywɛy,

nwɛ pəmar a pakor-koru mə,

mənə nwɛ məŋyɔ mes mɛmɛ moŋwosəs kusu mə?

12 Məntenci kəca kam kətət gbəcərəm,

kə antəf ɲendi ɲa.

13 Kəsəktərɛ kam danapa kə məŋkətɛnɛ afum am  
akaŋɛ mənawurus mə,

fənəntər fam fɔ məndesolɛ ɲa,

məliŋərɛ ɲa ndɛ dəkiyi dam dosoku.

14 Ntɛ andɛ asu ɲane ti mə, kə ɲayikɛ.

Kə kənesə kəpən kəsumpər afum aka Filisti.

<sup>15</sup> Ayekyek ɲosumpər abe a atəf ɲa Edəm,  
kə kəyikce kəsumpər afum akirin a Mohab,  
kə bəkəc yelɛce-lece aka Kanan fəp.

<sup>16</sup> Kənesə kə ayekyek ɲontorər ɲa.

Debeki da kəca kam, dənəsənɛ ɲa kəcanjk pəmɔ  
tasar

hanj afum am ɲaclip kəcepər, MARIKI, hanj afum  
anɛ mənaway mɔ ɲaclip kəcepər.

<sup>17</sup> Məde məkekərə ɲa məkɔ mədəs

nde tərɔ kəronj mpe məsən ɲa kɛ mɔ,  
kəfo kanjkə mənalo mpəs dəkiyi dam mɔ, MARIKI,  
dəndo kəfo kəsoku kanjkə mənacəmbərə, Mariki,  
waca wam mɔ.

<sup>18</sup> MARIKI ɔntəmpər dəbe doru o doru.

<sup>19</sup> Bawo fələs ya firawona kə cibil cən ca dəkəwan  
kə ayeksənɛ fələs ɔn ɲantəmpənɛ dəkəba.

Kə MARIKI ɛngbər ɲa domun da dəkəba,  
mba aYisrayel ɲanjət antəf ɲowosu kəba daco,  
wecək wanjan wowos fər.»

<sup>20</sup> Kə sayibɛ Miriyam, wəkirɛ ka Aruna elɛk  
tamba, kə aran aYisrayel fəp ɲancəme kə darən,  
ɲacpise ɲacfer mamba.

<sup>21</sup> Kə Miriyam olukɛ ɲa:

«Nələnsɛ MARIKI, bawo ɛnamentər debeki da  
kətam kən.

Eləm dəkəba afələs kə wəyeksenɛ ka ɲi.»

**Aka Yisrayel kəkət kəɲan dətəgbərə**

**15-18**

*Domun da Mara*

<sup>22</sup> Kə Musa əsənɛ aka Yisrayel kəyefe kəba ka  
Cənkalma, k'osolnənɛ ɲa dəpɔ da tɛgbərə ta Sur. Kə  
ɲanjət mata maas dətəgbərə, ɲasotɔ fɛ domun.

<sup>23</sup> Kə ɲambere Mara, mba ɲanatam fe kəmun do-mun da Mara, bawo denadokte. Ti tɔ awene di tewe ta Mara «pədokət».

<sup>24</sup> K'aka Yisrayel ɲancop kəcɔpene-cɔpene nno Musa eyi mə, ɲacloku: «Ake andemun-ε?»

<sup>25</sup> Kə Musa oɲkorne MARIKI, kə MARIKI ementər kə kətək nke enaləm dəromun mə, kə domun dadəkə dəyənə dobotu. Difə MARIKI enasəɲ aka Yisrayel sariye kə tɔyɔ tokur təkə ɲande ɲacyɔ doru o doru mə. Dəndo MARIKI enawakəs kəlan kəɲan.

<sup>26</sup> Kə Musa oloku: «Kə məcəɲkəl belbel dim da MARIKI Kanu kam, kə məyɔ nte tentese MARIKI fər kirin mə, məsu ləɲəs məcəɲkəl mosom mən kə məmənəkərne sariye sən fəp-ε, ali docu din ifəsəɲ əm nde isəɲ aka Misira mə. In'əfə MARIKI, nwe entaməs əm mə.»

<sup>27</sup> K'aka Yisrayel ɲaɲkə ɲabere Elim nde cələmp wəco kə mərəɲ (12) cənayi kə komp wəco camət-mərəɲ (70) mə. Kə ɲacəmbər saɲka səɲan dəndo domun kəsək.

## 16

### *Yeri ya man kə bakərne*

<sup>1</sup> Kə kəlonkanε ka aka Yisrayel fəp kəyεfe Elim kə ɲaɲkə ɲabere tɛgbərə ta Sin, mpe pəyi Elim kə Sinayi dacə mə, tataka ta wəco kə kəcəmət ta ɲof ɲa mərəɲ nɲε ɲayεfe Misira mə.

<sup>2</sup> Awa kə kəlonkanε ka aka Yisrayel fəp ɲancop kəcɔpene-cɔpene dəndo dətɛgbərə nno Musa kə Aruna ɲayi mə.

<sup>3</sup> Kə aka Yisrayel ɲaloku ɲa: «Ah! Ali MARIKI enadifte su kəca kən Misira, nte sənandε carərɔ ca sɛm kəsək mə, nte səncsəm cəcom haɲ sənəmbərə

mə! Kədiftə ka kəlonkanə kanke fəp dor kə nəwurene su kədesak teğbəre tantə!»

<sup>4</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Kətufər nu k'inder cəcom kəyefe ka darenc. Afum ɲande ɲacwur ɲacwetəs dəsək o dəsək nce ɲantam kəsəm dəsək mə, tēm tatəkə indewakəs ɲa icəre kə pəyone ɲancəme metəksə mem darəɲ-ε.

<sup>5</sup> Tataka ta camət-tin, kə ɲandelompəs yəkə ɲawetəs mə, nəndesəto kəmerəɲ ka yeri ya dəsək o dəsək.»

<sup>6</sup> Musa kə Aruna ɲaloku aka Yisrayel fəp: «Dəfəyana, nəndenacəre a MARIKI enawurene nu atəf ɲa Misira.

<sup>7</sup> Bətbətana, nəndenənəɲk nəɾə da debeki da MARIKI, bawo ene kəcəpene konu nno nkən MARIKI eyi mə. Kə səna, ake səyone nte nəndecəpene nno səyi mə-ε?»

<sup>8</sup> Kə Musa oloku: «MARIKI endenasəɲ nu məkə dəfəy səm yəsəm, bətbətana cəcom nce nəndesəm haɲ nənəmbəre mə. Kə MARIKI ene kəcəpene nke nəncəpene nno eyi mə. Kə səna ake səyone-ε? Bafə nno səyi mə nəncəpene, mba nno MARIKI eyi mə.»

<sup>9</sup> Kə Musa oloku Aruna: «Məloku kəlonkanə ka aka Yisrayel: Nəder nələtərne MARIKI fər kirin, bawo ene kəcəpene konu.»

<sup>10</sup> Aruna eyi kələk-lokər kəlonkanə ka aka Yisrayel fəp, ɲandekafəli fər kəca ka ntende dəteğbəre, kə ɲanəɲk nəɾə da debeki da MARIKI dowur kəp disre.

<sup>11</sup> Kə MARIKI oloku Musa:

<sup>12</sup> «Ine kəcəpene ka aka Yisrayel. Məloku ɲa nte: Dəfəyana səm yə nəndenəsəm, bətbətana cəcom cə

nəndenanəmbərə. Ti disrə nəndecərə a in'oyəne MARIKI, Kanu konu.»

<sup>13</sup> Pəndeyi dəfəy, kə bəmp yender yefəntərə yokump san̄ka. Dec dendesək kə kibi kəfəntərə antəf mofo fəp mme mən̄kel san̄ka mə.

<sup>14</sup> Ntə kibi kəndeliḡne dəntəf mə, kə pəyi antəf ḡa tēgbərə kəron̄ pəmə ca n̄cə yowurə mən̄gben̄ mə, ca cacəkə yefərə pəmə ntə ancə malə məsəkər antəf kəron̄ mə.

<sup>15</sup> K'aka Yisrayel ḡaməmən kə ḡayifene: «Ake də dandə-ε?» bawo ḡanacərə fε daka ndε dənayi mə. Kə Musa oloku ḡa: «Yeri yə nyε MARIKI əsəḡ nu mə.

<sup>16</sup> Ntə tə MARIKI osom: Nəwetəs nwε o nwε, yeri nyε yentam kətəḡne kə mə. Nwε o nwε pəwet liter mērəḡ da fum wəkin, kələm ka təkə nəyi dəcəbal mə.»

<sup>17</sup> K'aka Yisrayel ḡayə tatəkə Musa ənaloku ḡa mə, k'aləma ḡancepərər kələm, k'aləma ḡantəbəp kələm.

<sup>18</sup> Mba ntə anatubuc mə, nwε ənawet pəcepərər kələm mə, ombut təkə ənacepərər mə. Kə wəkə ənawet pəpic mə, əḡsətə kələm kən̄kə pənamar mə. Kə nwε o nwε ewetəs yeri nyε ḡənətam kətəḡne ḡa mə.

### *Sariye sələma nse səḡkotərne teta man mə*

<sup>19</sup> Kə Musa oloku ḡa: «Ali fum ta pəfənərne yeri ya dəkəsək.»

<sup>20</sup> Mba ḡanacən̄kəl fε Musa, k'afum aləma ḡafənərne yeri ya dəkəsək. Pəndeyi bətbət kə yeri yayəkə yəmbərə yət, kə yəsən. Kə pəntələ Musa nnə afum akəkə ḡayi mə.

<sup>21</sup> Bətbət o bətbət, nwe o nwe encwet yeri yəkə yenctəne kə kədi ka dəsək dadəkə mə, kə nne yonckənwone-ε, yesəngbər.

<sup>22</sup> Tataka ta camət-tin, kə nwe o nwe ewet potubuc pa mata mərəŋ, liter maŋkələ da fum wəkin. K'akirin a kəlonkane ka aka Yisrayel ɲaŋkə ɲalukse ti Musa.

<sup>23</sup> Kə Musa oloku ɲa: «Ti tə MARIKI oloku. Alna dəsək da kəŋesəm də, ndε ampuse MARIKI mə. Nəpəc yəkə pəmar nu kəpəc təkə nəfaŋ mə, yecerne yəkə fəp, nəmənəkərne yi haŋ bətbətana.»

<sup>24</sup> Kə ɲamənjk yeri yayəkə haŋ bətbət pəmə təkə Musa enasom ɲa ti mə. Yeri yayəkə ɲanamənjk mə, yet yenabere fe yi, yenasen fe sə.

<sup>25</sup> Kə Musa oloku ɲa: «Nədi yeri yayε məkə, bawo dəsək da kəŋesəm ndε ampuse MARIKI mə deyi məkə, nəfəsətə məkə yeri yewetəs dale.

<sup>26</sup> Mata camət-tin disre nəntam kəwetəs yeri, mba simiti tataka ta camət-mərəŋ yeri yewetəs yəfəyi.»

<sup>27</sup> Tataka ta camət-mərəŋ, kə afum aləma ɲawur kəkəwetəs yeri, mba ɲanasətə fe.

<sup>28</sup> Kə MARIKI eyif Musa: «Haŋ təm tere tə nəndesak kəcfati kəmənkərne mosom kə metəkse mem-ε?

<sup>29</sup> Nəməmən! Kə MARIKI ɔsəŋ nu simiti dəsək da kəŋesəm-ε, pəsəŋ nu sə tataka ta camət-tin yeri yəkə pəmar nu kədi mata mərəŋ mə. Nwe o nwe pəmar pənde kəfo nke eyi mə, ta nwe o nwe pəwur ndəron tataka ta camət-mərəŋ dəsək ndε ampuse MARIKI mə.»

<sup>30</sup> Nte tə, k'aka Yisrayel ɲaŋesəm simiti tataka ta camət-mərəŋ.

<sup>31</sup> K'aka Yisrayel ηawe yeri yayəkō «man\*». Yeri yayəkō yenawurēne mēngbēn ma yika yōlōma, meferē, meyi dəkusu pəmō nte kəcom kənyō mēse ma cəme mō.

<sup>32</sup> Kō Musa oloku: «Nte tō MARIKI osom: Nəlas kəfala ka liter mērəη katin yeri ya man, nəmēηkē yi awut-sō anu, nte təηsəηe ηade ηanəηk cəcom nce iηsəη nu nəcdi nnō dətēgbərə nte iwurēn'on atəf ηa Misira mō.»

<sup>33</sup> Kō Musa oloku Aruna: «Mələk tōndē məber pi yeri ya man liter mērəη. Məkō məcəmbər pi nde MARIKI fər kirin, nte təηsəηe pāmēηkē yi oη dētēmp da awut-sō anu mō.»

<sup>34</sup> Pəmō tatəkō MARIKI enasom ti Musa mō, kō Aruna elas tōndē k'əηkō pəcəmbər pi kirin nde walakē nwē wementər danapa dōn, nte təηsəηe pāmēηkē yi mō.

<sup>35</sup> K'aka Yisrayel ηandi man meren wəco mənəkələ (40) haη tēm nte ηanader atəf nηe afum ηanandē mō. Njanadi man haη kərən nkē ηanader nde kələncər ka atəf ηa Kanaη mō.

<sup>36</sup> Wəco wa potubucē pa omēr† pəncyō potubucē pa efah katin.

## 17

### *Domun da Masa kō Meriba*

<sup>1</sup> Kō kəlonkanē ka aka Yisrayel fəp kəyēfē tēgbərə ta Sin kō kəcepē-cepē pəmō təkō MARIKI oncsom ηa ti mō. Kō ηancəmbər saηka nde Refidim, mba

---

\* **16:31** Kō aka Yisrayel ηawe yeri yayəkō «man,» ti tatəkō kusu kəηan «Ake yeri yō yayē-ε?» † **16:36** Potubucē pa man ancwose fum kələk dəsək din mō pəyōnē liter mērəη, pi pō aka Yisrayel ηancwe «omēr». Potubucē pampē wəco pəncyō «efah» katin.

domun domun dənayı fə nde afum nəntam kəmun mə.

<sup>2</sup> Awa, k'afum nəyefə kətənsər Musa kəcəp. Kə nəloku: «Məsəy su domun səmun!» Kə Musa olukse nə moloku: «Ta ake tə nəntəns'em kəcəp-ε? Ta ake tə nəywakse MARIKI-ε?»

<sup>3</sup> Mera yənawos aka Yisrayel, afum nəccəpənə nnə Musa eyi mə. Nəloku: «Ta ake tə mənasəy su kəpə Misira, mədesəy su kəfinə mera yowosu, səna, awut asu kə yəcəl yosu-ε?»

<sup>4</sup> Kə Musa oñkule-kule pəckornə MARIKI, pəcloku: «Cəke c'indeyənə afum akanə-ε? Kə pəncepər ndəkəl nnə-ε, nəndeca-cas im.»

<sup>5</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məcəpər aka Yisrayel tekirin, mələkənə abeki aka Yisrayel. Mələkənə sə kəgbo kam nkə mənasute kəygbəkə ka Nil mə, məcəyənə kirin.

<sup>6</sup> K'ina, incəmə nnə tekirin tam, tasar ta tərə ta Horeb kəron. Məsute tasar kəgbo kam, pəywur domun nde aka Yisrayel nəntam kəmun mə.» Kə Musa əyə ti, fər ya abeki aka Yisrayel kirin.

<sup>7</sup> Kə nəwe kəfo kəyəkə Masa «kədəktər», kə Meriba «kəcəp», bawo aka Yisrayel nənatənsər di Musa kəcəp, kə nəwakəs di MARIKI, kəcyifnə: «MARIKI eyi su dəcə ba, ka eyi fə su dəcə?»

### *Aka Amalek nəwekərnə aYisrayel kəsutənə*

<sup>8</sup> Dəndo kəfo kəyəkə ancwe Refidim mə, difə aka Amalek nənder nəyektər aka Yisrayel kəwan.

<sup>9</sup> Awa, kə Musa oloku Yosuwe: «Məyək-yəkə su dəcə arkun, məwur məsutənə k'aka Amalek. Alna incəmə nde tərə dətelempən itəmpər kəgbo ka Kanu.»

<sup>10</sup> Kə Yosuwe ɔyɔ təkə Musa ɛnaloku kə mə, kəkəsutɛnɛ k'aka Amalek. Musa, Aruna kə Hur ɲampe nde tɔrɔ dətelempən.

<sup>11</sup> Kə Musa ɛmpɛnɛ kəca darenc-ɛ, aka Yisrayel ɲatasərnɛ aka Amalek. Mba k'ɔnckɔnatorɛ waca-ɛ, aka Amalek ɲatasərnɛ aka Yisrayel.

<sup>12</sup> Ntɛ waca wendelɔl Musa mə, Aruna kə Hur ɲalɛk tasar kə ɲaɲkə ɲaboc pi Musa dɛntɔf kə wəkakə ɛndɛ pi kəronj. Aruna kə Hur ɲasoc Musa waca darenc, Aruna kəca kin Hur kəca ka mɛrəɲ haɲ kə dec dɔɲkə dɛkalɛ.

<sup>13</sup> Kə Yosuwe ɛntam Amalek k'afum ɔn, k'endiftɛ ɲa dakma.

<sup>14</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məcicəs ti nde dəbuk, tede tɔyɔnɛ tɛcɛmɛmnɛ, məloku Yosuwe belbel, a indenim Amalek ntɛ tɔɲsəɲɛ ali fum ta endecɛm-ɛmnɛ ɲa doru dandɛ mə.»

<sup>15</sup> Kə Musa ɛncəmbər tetek toloɲnɛ k'ewe di: «MARIKI ɔyɔnɛ tɛgbəkərə ta kətam kem.»

<sup>16</sup> Kə Musa oloku: «Bawo ayektər dɛbɛ da MARIKI kəca kələma, MARIKI endesutɛnɛ kəsutɛnɛ dəm kə dɛtɛmp o dɛtɛmp da aka Amalek.»

## 18

### *Kəbəpɛnɛ ka Yetero kə Musa*

<sup>1</sup> Yetero, wəloɲnɛ ka Madiyaɲ papa ka wəran ka Musa, ɛnɛ mes məkə Kanu kəɲayɔnɛ Musa k'aka Yisrayel afum ɔn mə, k'ɛncərə təkə MARIKI owurɛnɛ aka Yisrayel Misira mə.

<sup>2</sup> Kə Yetero papa ka wəran ka Musa, ɛlɛk Sefora, wəran ka Musa nwɛ ɛnalukus ndɔrɔn k'awut ɔn mɛrəɲ mə,

<sup>3</sup> Musa ɛnasəŋ tewe ta Kersəm coco cən, bawo ɛnaloku: «Wəcikəra iyənɛ nnə atəf ɲocuru ɲaŋɛ.»

<sup>4</sup> Kə wan wəka mɛrəŋ, nkən ɛnawe Eliyeser, bawo Musa ɛnaloku: «Kanu ka papa wəkem kənder kədəmar im, kə kəyac im dakma da firawona.»

<sup>5</sup> Wəran ka Musa k'awut ɔn kə kas Yetero ɲander ɲabəp Musa dətegbərə, nde ɛnacəmbər saŋka tərɔ ta Kanu kəsək mə.

<sup>6</sup> Kə Yetero oloku Musa: «Ina papa wəka wəran kam, Yetero, inder nnə məyi mə kə wəran kam kə awut ɔn mɛrəŋ.»

<sup>7</sup> Kə Musa ɛngbintərne papa ka wəran kən, k'encəpɛ kə suwu, k'ɛmakərne kə. Kə ɲayifɛne nwe o nwe nte pəyi kə mə, kə ɲambərə dabal.

<sup>8</sup> Kə Musa ɔləmər papa ka wəran kən mes məkə MARIKI ɛnayɔ firawona k'aka Misira mə fəp teta aka Yisrayel, k'ɔləmər kə sɔ pəcuca pəkə ɲanasɔtɔ dɔpɔ, kə təkə MARIKI ɛnayac ɲa pi mə.

<sup>9</sup> K'amera ɲəmbɔt Yetero teta pətət pəkə MARIKI ɛnayənɛ aka Yisrayel mə fəp, kə təkə MARIKI ɛnabaŋ aka Yisrayel aka Misira dəwaca mə.

<sup>10</sup> Kə Yetero oloku: «Inkor-koru Kanu nkɛ kəbaŋ nu aka Misira kə firawona dəwaca mə, MARIKI nwe owurɛ nu dacar da aka Misira mə!

<sup>11</sup> Incərə ɔŋ a MARIKI ɛmbək pətəs canu fəp, ɛnamentər ti nte aka Misira ɲanctərəs aka Yisrayel mə.»

<sup>12</sup> Kə Yetero papa ka wəran ka Musa ɛlək pəcɔl mpɛ ɛnadekɔcɔfɛ Kanu mə, k'olonɲɛ sɔ yolonɲɛ yələma. Aruna kə abeki aka Yisrayel fəp ɲander ɲadi yeri yayəkə kə papa ka wəran ka Musa Kanu fər kirɲ.

*Musa kədəs kən abɛ aboc kiti*

<sup>13</sup> Dɔckɔsɔk, kɔ Musa ɛndɛ kɛboc kiti ka aka Yisrayel, k'aka Yisrayel ɲacɛmɛ Musa fɔr kiring kɛyɛfɛ bɛtbɛt haɲ dɔfɔy nte tɔɲsɔɲɛ Musa pɛcɛɲkɛl moloku maɲan mɔ.

<sup>14</sup> Kɔ papa ka wɛran ka Musa ɛnɛɲk tɔkɔ Musa ɔncyɔnɛ aka Yisrayel mɔ fɛp, k'oloku: «Cɛke cɔ mɛɲyɔnɛ aka Yisrayel tante fɛp-ɛ? Ta ake tɔ mɛnɔnɛ nnɔ sona-ɛ, ta ake tɔ afum ɲacɛmɛn'am fɔr kiring kɛyɛfɛ tɛbɛtbɛt haɲ dɔfɔy-ɛ?»

<sup>15</sup> Kɔ Musa oloku papa ka wɛran kɔn: «Dɔpɔ da Kanu d'afum ɲander kɛtɛn nnɔ iyi mɔ.

<sup>16</sup> Afum aɲɛ kɛgbɛkɛlɛnɛ kɛmbɛrɛ daco mɔ, ɲader ɲanɛɲk im. Iboc kiti afum akakɔ mɛrɛɲ daco, icsɔɲɛ ɲa kɛcɛrɛ sariyɛ sa Kanu kɔ mɛtɛkɛ mɔn.»

<sup>17</sup> Kɔ papa ka wɛran ka Musa oloku kɔ: «Tante mɛɲyɔ mɔ, tentɛsɛ fɛ.

<sup>18</sup> Mɛɲlɔlɔsɛnɛ dis, mɛlɔlɔs sɔ afum aka Yisrayel aɲɛ nɛyi mɔ dis. Tɔyɔ tante tɛnanɲkanɛ kɛlɛlɛ, mɛfɔtam kɛyɔ ti sona.

<sup>19</sup> Ndɛkɛl ɔɲ mɛcɛɲkɛl dim dem mɛwosɛ imɛɲkɛs ɔm nte tɔɲsɔɲɛ nɛsol kɔ Kanu mɔ! Nte pɛmar mɔ, mɛna mɛyɔnɛ afum aka Yisrayel nnɔ Kanu kɛyi mɔ, mɛn'o pɛmar mɛckenɛ Kanu moloku ma kɛgbɛkɛlɛnɛ ma aka Yisrayel.

<sup>20</sup> Mɛlɔmɛr ɲa sariyɛ sa Kanu, kɔ mɛtɛkɛ mɔn. Mɛmentɛr ɲa sɔ dɔpɔ dɔkɔ pɛmar ɲacɛmɛ darɛɲ mɔ, kɔ tɔyɔ nte pɛmar ɲa kɛyɔ mɔ.

<sup>21</sup> Mɛyɛk-yɛk afum alompu aka Yisrayel fɛp daco, aɲɛ ɲaɲnɛsɛ Kanu mɔ, afum akɔ ɲayɛɲkɛ kance, aɲɛ ɲantɔfɛɲ daka ndɛ dɔntɔsɔk mɔ. Mɛcɛmbɛr afum wul o wul (1.000), afum am akakɔ mɛyɛk-yɛk mɔ, wɛkin pɛyɔnɛ ɲa wɛbɛ, wɛlɔma wɛbɛ wɛka afum

tasar tin (100), wələma wəbə wəka afum wəco kəcamət (50), wələma wəbə wəka afum wəco.

<sup>22</sup> Afum ayek-yek akakə ḡacboce aka Yisrayel kiti tēm fəp. Ḥackenē mənā Musa mes məpəḡ, ḡa ḡackiti mes mēfēt məkə. Məbelinē pəsarē, ḡa sə ḡamar əm kəsarē pi.

<sup>23</sup> Kə məyə tatəkə, Kanu kəcsoməs əm ti-ē, mēfəṭərəsnē. Tamerəḡ ta ti, afum akanḡe ḡaḡkə ndaraḡan pəforu disrē.»

<sup>24</sup> Kə Musa encəḡkəl dim da papa ka wəran kən, k'əyə tatəkə wəkakə enaloku kə mə fəp.

<sup>25</sup> Kə Musa eyek-yek afum alompu Yisrayel fəp disrē, k'encəmbər ḡa dəbə: Wəbə wəka afum wul win (1.000), wəbə wəka afum tasar tin (100), wəbə wəka afum wəco kəcamət (50), wəbə wəka afum wəco.

<sup>26</sup> K'akakə ḡambocē ḡḡ aka Yisrayel kiti tēm fəp. Ḥackenē Musa mes mocuca kəboc kiti, ḡa ḡacboç kiti ka mes mēfēt məkə.

<sup>27</sup> Kə Musa elembərnē papa ka wəran kən, kə wəkakə olukus ndē atəf ḡən.

## 19

### **Kanu kəsek danapa kə Yisrayel**

19-24

*Kanu kəwenē aka Yisrayel kəsek danapa*

<sup>1</sup> Ḥof ḡa maas kəyēfē ntē ḡawur Misira mə, k'aka Yisrayel ḡambərē dəsək dadəkə ndē tēḡbərē ta Sinayi.

<sup>2</sup> K'aka Yisrayel ḡayēfē Refidim mə, kə ḡaḡkə tēḡbərē ta Sinayi. Dəndo kə ḡancəmbər saḡka ḡatefərne tərə ta di.

<sup>3</sup> Kə MARIKI ewe Musa tərə kəron, kə Musa empe di. Kə MARIKI oloku kə: «Nte tə mənkəloku afum a Yakuba akanə, moloku mamə mə mənkədənkər aka Yisrayel:

<sup>4</sup> Nənanənk nənasərka təkə inayə aka Misira mə: Pəyi pəmə banca ya asiksik y'ifələrenə nu, kəkere nu nno iyi mə.

<sup>5</sup> Ndekəl on, kə nəsu ləhəs nəncənkəl dim dem belbel, nəmənkərne sə danapa dem ndə sənasek mə-ε, nəna aka Yisrayel nənyənə akemi aka dətım afum fəp daco. In'əyə doru fəp,

<sup>6</sup> mba kə nəna aka Yisrayel, nəndeyən'em afum alonə, nəyən'em sə afum asoku. Moloku mamə mə mənkəloku ɲa.»

<sup>7</sup> Kə Musa ənkə pəwe abeki aka Yisrayel, k'ementər ɲa moloku mmə MARIKI enasom kə mə.

<sup>8</sup> K'aka Yisrayel fəp ɲasurenə kəloku Musa: «Səndeyə təkə MARIKI oloku mə fəp.» Kə Musa olukse MARIKI moloku maməkə aka Yisrayel.

<sup>9</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Indeder nno məyi mə, igbəpnə dəkəp kəpən, nte tənşənə aka Yisrayel ɲacn'em dim nte inde iclok-lokər əm mə, tənşənə ɲa sə kəcgbəkər əm kəlan tēm fəp.» Kə Musa kəlukse MARIKI moloku ma aka Yisrayel.

### *Kəbəpənə ka Kanu kə Musa nde tərə ta Sinayi*

<sup>10</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məkə nde aka Yisrayel ɲayi mə, məpus'em ɲa məkə kə alna teta kəbəpənə kənan kə ina, ɲayak sə yamos ɲanjan.

<sup>11</sup> ɲalip kəlompəsne ɲackar dəsəkə, bawo tataka tatəkə, MARIKI endetor fər ya aka Yisrayel fəp kirin nde tərə ta Sinayi kəron.

12 Məko məcəmbər nə agbep nə tərə han mənəjkər, məcloku nə: «Nəkəmbərne ta nəpe dətərə, ta nəgbuɲene sə agbep nə pi. Nwe o nwe ogbuɲene pi, mēne padif kə.

13 Wəkayi, kəca kəfəgbuɲene kə, mba anca-cas kə kəca-cas dəm, kə pəyone fe ti-ε, pasə-səse kə cəbəlma. Pəyone wəsem, pəyone fum, nwe o nwe oɲgbuɲne pi mə, wəkayi əfəyi sə doru.» Təm nte afula kəlen ka aɲkesiya dim dəpəɲ mə, afum ayek-yek ɲandenatam kəpese tərə kəronɲ.»

14 Kə Musa ontor dətərə kəder nnə aka Yisrayel ɲayi mə, k'ompus nə, kə ɲayak sə yamos ɲanən.

15 Kə Musa oloku aka Yisrayel: «Nəlompəsne han dəsəkə, ta nələtərne aran.»

16 Tataka ta maas bətbət kə pəɲkulε-kulε darenc, kə pəmotər-motər, kə kəp kəpəɲ kəyi tərə kəronɲ. K'aluk ɲowure dim pəpəɲ, aka Yisrayel akə ɲanayi dəsəɲka mə fəp, ɲayefe kəyikce.

17 Kə Musa owurene aka Yisrayel dəsəɲka kəkəbəpene kə Kanu, kə ɲəɲkə ɲacəme tərə dəntəf.

18 Tərə ta Sinayi fəp pəncpe kinime, bawo MARIKI enator di nenc disre. Kinime ka pi kəcpə pəmə kinime ka doco, kə tərə fəp pəyefe kəyikce pəpəɲ.

19 Nte dim da aluk dencnəɲkanε kəkulε pəpəɲ mə, Musa pəclək-loku, Kanu kəclukse kə moloku dəpukulε-kulε.

20 Kə MARIKI ontor nde tərə ta Sinayi kəronɲ, dəndo dətelempən, kə MARIKI ewe Musa, kə Musa empe.

21 Kə MARIKI oloku Musa: «Mətor məko məməne aka Yisrayel ta ɲəbəlker kədəməmən MARIKI de, ta tedesəɲε alarəm kəfi.

<sup>22</sup> Ali alonɲene anɛ ɲantam kɛɔtɔrn'em mɔ yati, ɲa sɔ ɲapusne teta kɛbɛpene kɛɲan kɔ ina, ta ɲasɔɲɛ **MARIKI** kɛdedifɛt alonɲɛ alɔma kɛgba kɛɲan.»

<sup>23</sup> Kə Musa oloku MARIKI: «Aka Yisrayel ɲafədetam kəpə tərə ta Sinayi, bawo mənasom im belbel, məcloku: «Məmentər ɲa kələncər, məpus tərə teta kəbəpənə kəɲan kə ina, məbələnə pi afum.»»

<sup>24</sup> Kɔ̃ MARIKI oloku kɔ̃: «Məkə, mətɔr, nəpɛ kɔ̃ Aruna. Mba ta alɔŋnɛnɛ kɔ̃ aka Yisrayel ɲabɛlkər kəpɛ nnɔ̃ MARIKI eyi mɔ̃ de, ta ɲadesɔŋ'em kədɪfət afum kəgba kəŋan daco.»

<sup>25</sup> Kə Musa ontor nnə afum ŋayi mə, k'olok-lokər ŋa.

## 20

*Mosom wəco ma sariye sa MARIKI mme enasəŋ  
Musa mə*

<sup>1</sup> Kə Kanu kəloku moloku mamε fəp:

<sup>2</sup> «In'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu kam, in'owuren'am atɔf  
na Misira nde kɛlɔ ka dacar.»

<sup>3</sup> «Məfədeyə canu cələma fər ya ina kirin.»

<sup>4</sup> «Ta məpat sə tərənka, ta məlompəs paka o paka  
mpe powurɛɛ kə pəkə peyi dəkəm, dəntəf, kə  
dəkəba mə.

<sup>5</sup> Ta mæde mæctontne ca yayəko fər kirin, ta mæde mæcsaləne yi sə, bawo ina MARIKI, Kanu kam, Kanu k'iyəne nke kəyə kəraca mə, nke kəŋlukse kəway ka kiciya ka papa nnə awut ən ŋayi mə, haŋ detemp maas haŋ detemp maŋkələ da akə ŋanter im mə.

<sup>6</sup> Mba intəmpər kəsektərne danapa haŋ deŋemp wul win (1.000) da afum aŋe ɲambətər im, ɲamenkərne mosom mem mɔ.»

<sup>7</sup> «Ta mədekə məcbonc tewe ta MARIKI Kanu kam kifəli. MARIKI əfəŋəŋnənə nwe omboncəs tewe tən kifəli mə.»

<sup>8</sup> «Məccəm-cəmnə dəsək da kəŋesəm ndə ampuse MARIKI mə, məpus'em di.

<sup>9</sup> Mata camət-tin tataka toluksər disre mədekə məcbəc, məclompəs yəbəc yam fəp mataka maməkə disre.

<sup>10</sup> Mba tataka ta camət-mərən, dəsək da kəŋesəm ndə ampuse MARIKI Kanu kam mə də. Ali yəbəc ta məbəc dəsək dadəkə, kəyefe mənə, wan kam wərkun kə wəran, kəkə ka wəcar kam wərkun kə wəran, kəbəp ka yəcəl yam kə acikəra aŋe ŋayi sədare sam mə.

<sup>11</sup> Bawo mata camət-tin mə MARIKI enalompəs antəf, kəm, kəba kə ca cəkə yeyi doru mə fəp, k'əŋesəm tataka ta camət-mərən. It'əsəŋe ntə MARIKI ompocə dəsək da kəŋesəm pətət, k'ampuse kə di mə.»

<sup>12</sup> «Mələləs wisi kə wiri, ntə təŋsəŋe mataka mam meyi doru məbəl ndə antəf ŋəkə MARIKI Kanu kam əsəŋ əm mə.»

<sup>13</sup> «Ta mədif fum.»

<sup>14</sup> «Ta məsumpər dalakə.»

<sup>15</sup> «Ta məkiyə.»

<sup>16</sup> «Ta məbəŋe wənc əm sede sa yem.»

<sup>17</sup> «Ta məyə fər gban-gban nnə kələ ka wənc əm kəyi mə. Ta məyə fər gban-gban nnə wəran ka wənc əm eyi mə, kəyefe wəcar kən wərkun kə wəran, wana wən, kəbəp ka səfale sən, ta məfaŋe daka o daka da wənc əm abəkəc ŋələc.»

<sup>18</sup> K'afum fəp, ŋane pukule-kule pa darenc kə dim da aluk kə ŋanəŋk pəmotər-motər kə kinime kəcpe

təɾə kəron. Nte aka Yisrayel ɲanəŋk mes maməko mə, kə ɲayikce, kə ɲancəme ɲabələne təɾə.

<sup>19</sup> K'aka Yisrayel ɲaloku Musa: «Məlok-lokər su, səndecəŋkəl əm, mba ta Kanu kəlok-lokər su, ta təsəŋe sədefi.»

<sup>20</sup> Kə Musa oloku aka Yisrayel: «Ta nənesə, bawo kəwakəs konu kə Kanu kənderene. Nte efaŋ mə a nənesə kə, nte təŋsəŋe ta nənciya mə.»

<sup>21</sup> Aka Yisrayel ɲacəme pəbələ, mba Musa nkən pəclətərne kubump nke MARIKI enayi disre mə.

### *Sariye nse səŋkotərne tetek tolonne Kanu mə*

<sup>22</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Nte tə məŋkəloku aka Yisrayel: «Nənəŋk a dəkəm iyi kəlok-lokər nu.

<sup>23</sup> Ta nəde nəclompəs ina fər kirin canu ca gbeti, kə pəyənə fə ti-ɛ, canu ca kema.

<sup>24</sup> Məde məlompəs'em tetek tolonne pa dos, mpe nənde kəclonnen'em kəron yolonne yəcof kə yolonne yam ya kəpaŋne pəforu, ɲkesiya kə cir kə pəyənə fə ti-ɛ, cəna. Ina sə indeder əm icpoc'am pətət kəfo nke o nke inde icsəŋe kəcəm-cəmnə tewə tem mə.

<sup>25</sup> Kə pəyənə a tetek tolonne pa masar pə məŋlompəs-ɛ, ta məlompse pi masar məpat. Bawo kə məmpat mi-ɛ, məŋsəŋe mi kətəsək teta tetek tolonne pem.

<sup>26</sup> Ta nəlompəs'em tetek tolonne mpe ande pacfərəŋk a pakə palon'n'em mə, nte təŋsəŋe ta panəŋk wəkə ɲkəpəsə kəkəlon'n'em mə kəsəkər.»

## 21

### *Sariye nnə acar aHebare ɲayi mə*

<sup>1</sup> «Mɔyɔ mokur fɔr ya Kanu kirin mme ma mɔŋkoloku ŋa:

<sup>2</sup> Kɔ maway wacar wəHebare-ε, pəyɔne wacar meren camət-tin. Teren ta camət-mɛrən, pəwur yɛŋən dacar ali kaway ɔfɔsɔŋ.

<sup>3</sup> Kɔ tɔyɔne sona s'enayi tɛm ntɛ ecɓɛɛ dacar ma, sona sɔn s'onjwur sɔ. K'enanɛncɛ-ε, wəran kən ŋanɔwur dacar.

<sup>4</sup> Kɔ pəyɔne a mariki mən ɔsɔŋ kɔ wəran, wəran wəkakɔ pəkomɛ kɔ awut arkun kɔ awut aran-ε, awut kɔ wəran, aka mariki mən ŋɔ ŋanɔyɔne, nkən pəwur dacar sona sɔn.

<sup>5</sup> Kɔ wacar nwe oloku: «Imbɔtər mariki mem, awut em kɔ wəran kem, ifan fɛ kawur dacar-ε,»

<sup>6</sup> awa, mariki mən pəlbɔtərnɛnɛ kɔ Kanu, pəbakcər kɔ dəkumba kɔ pəyi fɛ ti-ε, pələk kɔ pəbakcər dɛfɛrɛm fa kumba kən. Mariki mən pəpifɛ kɔ abak aləŋəs, tɛm tatɔkɔ wacar wəkakɔ endeyɔne on wəbɛɛ kən doru o doru.»

<sup>7</sup> «Kɔ fum ɛncaməs wan kən wəran pəkɔyɔne wacar-ε, wəkakɔ ɔfɔwur dacar pəmɔ awut arkun acar.

<sup>8</sup> Kɔ pəyɔne a mariki mən ɛnaway kɔ pənɛncɛ-ε, tɛlpəs ta ɔmbɔt kɔ sɔ mes-ε, pəmar pəce fum wəlbɔma pəwurɛs kɔ, mba sariyɛ sɛfɔwosɛ mariki maməkɔ kəcamɛsər kɔ acikəra atɔyɔne aHebare, bawo elip kəyembər kɔ.

<sup>9</sup> Kɔ pəyɔne a mariki maməkɔ wan kən wərkun ɛwayɛ kɔ kənɛncɛ-ε, pəmar pəyɔ kɔ tɔyɔ tin tayi kɔ awut ɔn aran akom kɔ ŋandekɔ dəkəlbɔ-ε pəmɔ tɔkɔ tɔyɔ tokur fɔr ya Kanu kirin toloku ti ma.

<sup>10</sup> Kɔ mariki mən ɛnɛncɛ sɔ wəran wəlbɔma, pəmar fɛ pəbeli ntɛ o ntɛ ɔncyɔ wəran wəkakɔ ma, kəyɛfɛ

yeri kəbəp ka yamos, haŋ kəfəntərə.

<sup>11</sup> Kə mariki mmə ɔntɔyɔnɛ wəran nwɛ mes mamɛ maas-ɛ, wəran wəkawɛ entam kəwur dacar ali daka ɔfɔsɔŋ, ali pəsam ɔfɔsɔŋ.»

*Meciya mmə pəmar padifɛ fum mə*

<sup>12</sup> «Fum nwɛ o nwɛ ɔŋsut wələma haŋ pədif kə mə, mənɛ padif wəkayɪ.

<sup>13</sup> Kə pəyɔnɛ a mənɣɛfɛnɛ fɛ kədif kən-ɛ, Kanu kəsɔŋɛ k'efir əm dəwaca, indementər əm kəfo nkɛ məntam kəyɛksɛ məkə məyacnɛ mə.

<sup>14</sup> Nwɛ endifɛ wɛnc cəmpənɔpən pəyɛfɛnɛ ti mə, ali pəyacnɛ tetek tolonɛ pəm kəronɛ, məkə mələk kə nte tɔŋsɔŋɛ padif kə mə.»

<sup>15</sup> «Nwɛ o nwɛ ɔŋsut kas, kə pəyɔnɛ fɛ ti, kərə mə, mənɛ padif wəkayɪ.»

<sup>16</sup> «Nwɛ o nwɛ ɛŋkiyɛ fum pəcaməs, kə pəyɔnɛ fɛ ti, panəŋkɛ kə fum wəkakə dəwaca mə, mənɛ padif wəkayɪ.»

<sup>17</sup> «Nwɛ o nwɛ ontolanɛ kas, kə pəyɔnɛ fɛ ti, kərə pələc mə, mənɛ padif wəkayɪ.»

*Kəsut kə kəbopər*

<sup>18</sup> «Kə afum ŋaŋgbəkələnɛ, wəkin pətəmp wəka mɛrəŋ kən tasar, kə pəyɔnɛ fɛ ti aŋkulma, kə wəkakə ɔntɔfi mba pəwon kəfəntərə ti-ɛ,

<sup>19</sup> kə tɔyɔnɛ a wəkakə entam kəyɛfɛ pətəmpər kəgbo pəkətəs doru-ɛ, pəmar pace wəkakə ɛnasut kə mə. Mba wəkakə ɛnasut kə pəsɔŋɛ kə kəcu mə, ɛmar kəsɔŋ kə kəway ka nte ɛyamɛ kə yəbəc mə, pətɛnɛ kə sɔ acɔl haŋ pətəmnɛ.»

<sup>20</sup> «Kə fum ɛntəmp wəcar kən kətək, tɔyɔnɛ wəcar wərkun, wəran, kə wəcar wəkakə ɛfinɛ ti-ɛ, aŋlukɛ wəkayɪ ayɛk.

21 Mba kə wəcar wəkakə efi fə haŋ tataka tin, mata mərəŋ mecepər-ε, afəyə fum wəkakə nte o nte bawo daka da mariki mən d'əyənε.»

22 «Kə afum ɲasutənε ɲakə ɲasutərənε wəran wəbəkəs, təsəŋ wəkakə kəkom mba ta daka o daka dəsətə kə sə-ε, pəmar wos ka wəran wəkakə ɲatəŋnε kə aboc kiti ɲaboncər asutənε kəway nkε ɲaŋsəŋ fəp mə.

23 Mba kə pəyənε a təsəŋ wəran wəbəkəs kakə dolokəp-ε, kəway ka defi kəyənε defi,

24 dəfər kə dəfər, desek kə desek, kəca kə kəca, kəcək kə kəcək,

25 kəcəf k'aŋsəŋ kəcəf kəway, kəbopər k'aŋsəŋ kəbopər kəway, kəfat k'aŋsəŋ kəfat kəway.»

26 «Kə fum oŋsut wəcar kən wərkun, kə pəyənε fə ti wəran haŋ pəpici kə dəfər-ε, pəmar pəsak wəcar wəkakə pəkə yeŋən, təyənε kəway ka dəfər dən.

27 Kə fum osut wəcar kən haŋ pəyotu kə desek-ε, pəmar pəsak wəcar wəkakə pəkə yeŋən, təyənε kəway ka desek dən.»

28 «Kə wana wəncaŋ wərkun, kə pəyənε fə ti wəran lən, fum wəkakə pəfine ti-ε, wana wawəkə wəmar kəca-cas haŋ wəfi, səm ya wana wawəkə yeŋən fə kəsəm, ti disrε kiti nkε o nkε afəsəbocər wəka wana wawəkə.

29 Mba kə pəyənε a wana wə, tokur aŋa wənccaŋ afum lən, pacsəŋ ti wəsərka kəcərə ta wəkakə ɛŋkembərənε wi haŋ wana wawəkə wedif fum-ε, pəmar paca-cas wana wawəkə haŋ wəfi, wəka wana sə mənε padif kə.

30 Mba kə pəyənε a kəway k'awer wəka wana wawəkə nte təŋsəŋ ta andif kə mə, pəmar pəsəŋ kəway kaŋkə awer kə mə fəp.

<sup>31</sup> Kə pəyənə a wana, wan wərkun kə pəyənə wan wəran wendif-ε, təyɔ tokur fər ya Kanu kiring tin tatəko tə pəmar pakətenə.

<sup>32</sup> Kə pəyənə a wana nwε wəcar wərkun kə pəyənə fε ti, wəcar wəran wendif-ε, pəmar pasəŋ sikəl wəco maas (30) mariki ma wəcar wəkakə, ntε təyənə ta wana mə, paca-cas wi haŋ wefi.»

<sup>33</sup> «Kə fum eŋkay abi, pəsak ŋi fos ta eŋgbəpər ŋi, a wana wəder kə pəyənə fε ti, sɔfale səder sətor abi ŋaŋəkə disrε-ε,

<sup>34</sup> wəkay ka abi eŋlek pəcəl papəkə pefi mə, pəsəŋ wəka pəcəl pəsam pəyənə kəway ka pəcəl pən.»

<sup>35</sup> «Kə wana wa fum wendif wana wa wəkə-ε, ŋacaməs wana wəkə wəntəfi mə, ŋayerenə pəsam, ŋayerenə sɔ sɛm ya wana wəkə wefi mə.

<sup>36</sup> Mba kə pəyənə tokur aŋa wana wə wənccan lən, paloku ti wəsərka ta owosε kəkəmbərənə wi-ε, tɛm tatəko wəka wana nwε wənccan wəkə lən a kə wefi mə, eŋlek wana wefi, pəsəŋ wəkə wana weyi wəyeŋ.»

### *Kəkiyə ka yəcəl*

<sup>37</sup> «Kə fum eŋkiyə wana kə pəyənə fε ti aŋkesiya, kə pəyənə fε ti wir-ε, təyənə a εfay pəcəl papəkə amera kə pəyənə fε ti pəcaməs pi-ε, pəmar pəlukse cənə kəcamət kəway ka wana win wəkə eŋkiyə mə, ŋkesiya maŋkələ kəway ka ŋin ŋəkə eŋkiyə mə.»

## 22

<sup>1</sup> Kə pəyənə pabəpənə wəke pəcbərə kəkəkiyə, pa-sut kə haŋ pəfi-ε, ancərə fε teta mecir ma wəkakə, afəlukse ayək ŋaŋəkə.

<sup>2</sup> Mba kə pəyənə a pəwanərə pə ambəpənə wəkayi dec dəsərəyi dε-ε, fum nwε oŋsut wəke haŋ

pədif kə mə, tɛyɛfɛnɛ tə. Wədif kən ɛsarɛ teta mecir ma wəke wəkakə. Mba wəke nwe anšumpər mə onlukse kəway ka paka pəkə enkiyə mə, k'ontətam kəsən kəway ka pi-ɛ, pəmar pacaməs wəke wəkakə pəsən kəway ka pi.

<sup>3</sup> K'ambəpɛ kə paka papəkə enkiyə mə pəsərəyi wəyən-ɛ, tɔyənɛ wana, səfale, ankesiya, wir, wəkayi pəmar pəlukse pəcəl papəkə pədənər pi pəcəl pin.

### *Kələsarɛ ka fum daka dən*

<sup>4</sup> Kə fum ɛsak yəcəl yən, yəkə yəsəmə wənc yəbəf yən ya dale, kə pəyənɛ fɛ ti ŋgbəŋkələ yən ya wən-ɛ, pəmar paməmən abəf ŋən nɛŋ ɲənkom belbel mə, pəsən wəkə yəcəl yən yəsəmə yəbəf mə, yokom yən yəkə yentesɛ mə.

<sup>5</sup> Kə fum ɛmbɛr yika nɛnc, nɛnc dadəkə dəkə dəcəf kur ka yetəl dəbəf, tɔyənɛ a yəbəf yayəkə yələl, kə pəyənɛ fɛ ti yəsərəbukɛ-ɛ, pəmar wəbɛr ka nɛnc dadəkə pəsən kəway yi.

<sup>6</sup> Kə fum əsən wəndɛ kən kəməŋk ka pəsam, kə pəyənɛ fɛ ti daka dələm, a pakə pakiyər wəkakə anasən kəməŋk mə nde kələ kən disrɛ k'anəŋk wəke wəkakə-ɛ, pəmar pəsən kəməɛrən ka daka dəkə ɛnakiyə mə.

<sup>7</sup> Kə tɔyənɛ anəŋk fɛ wəke ka ca yayəkə-ɛ, pəmar wəkə anasən daka kəməŋk pəkə pəməntərne Kanu pəderəm a ɛncərə fɛ təsələ nte o nte ta daka dadəkə.

<sup>8</sup> Tes o tes t'angbəkələne, tɔyənɛ ta wana, səfale, ankesiya, wir kə pəyənɛ fɛ ti, yamos, paka mpɛ o mpɛ pəsələ, afum mɛrən ɲacgbəkələne kəyənɛ ka wəkə pəcəl kə pəyənɛ fɛ ti paka pələm-ɛ, agbəkələne akakə mɛrən ɲakə ɲəməntərne nda akiti fər ya Kanu kirin. Nwe kiti kəŋkələcɛ mə, fum wəkakə pəsən

wəkə ɲanayi kəgbəkələne mə mərəɲ ma paka pəkə ɲanayi kəgbəkələne ta pi mə.

<sup>9</sup> Kə fum əsəɲ wənc kəcəl təyəne wana, səfale, aɲkesiya, wir təyəne pəcəl mpe o mpe, a pəcəl papəkə pefi, kə pəyəne fə ti, pətəpə kəcək, kə pəyəne fə ti pakiyə pi, ta fum o fum ɛntəɲne ti-ε,

<sup>10</sup> pəmar fum wəkə anasəɲ kəcəl mə, pəkə pədermə wənc wəkə ɛnasəɲ kə kəcəl mə a ɛɲkiyə fə pəcəl pəkə wənc ɛnasəɲ kə kəcəl mə. Təm tatəkə pəmar wəkə pəcəl pəwosə kəderəm kanəkə, pəmar fə sə wənc pəlukse kəway ka pi.

<sup>11</sup> Mba kə pəyəne a aɲkiyə pəcəl mpe nde kələ kən-ε, pəmar pəlukse kəway ka pi wənc wəkə ɛnasəɲ kə kəcəl mə.

<sup>12</sup> Kə pəyəne a wəsem wa dop wəwatəri-watəri pəcəl papəkə-ε, fum wəkə anasəɲ kəcəl mə, ɛmar kəkenə sem yelpəs yayəkə wəkə ɛnasəɲ kə kəcəl mə, wəkəkə pəyəne sə wənəɲk ka ti. Təm tatəkə pəmar fə kə sə kəlukse kəway ka pi nwe ɛnasəɲ kə kəcəl mə.

<sup>13</sup> Kə fum əɲkə pəyefu pəcəl nno wənc eyi mə, a pəcəl papəkə pede pətəpə kəcək, kə pəyəne fə ti pefi kumunt ka wəkə pəcəl papəkə darəɲ-ε, pəmar wəkə ɛnakə pəyefu wənc pəcəl mə, pəlukse pi kəway.

<sup>14</sup> Kə pəcəl papəkə pefi fər ya wəkə pi kirin-ε, kəlukse kəway ka pəcəl papəkə kəyi fə sə. Kə pəyəne anasəɲ kə daka a pəcyefu kə pəcəl papəkə-ε, pəntəɲne tatəkə.

### *Sariyə sa amera kə dinə sələma*

<sup>15</sup> Kə wərkun ɛɲkeltər wəyecərə wətəcərə wərkun, nwe wərkun ɛntatəfac mə, haɲ ɲafəntərə-ε, pəmar pəsəɲ kəfac ka wəyecərə wəkəkə, pələk kə sə pənence.

16 Kə pəyənə a papa ka wəyecəra nwe owosə fə kəsən ka wərkun nwe wəyecəra kən-ε, təfəyamse wərkun wəkakə kəsən ka kəfac ka wəyecəra wəkakə ɲafəntərə kə nkən mə.

17 Ta nəsak wəran dure pəyi doru.

18 Nwe o nwe ɛɲfəntərə wəsəm mə, mənə padif wəkakə.

19 Nwe o nwe ɔɲlɔɲnə canu cəcuru ta pəyənə MARIKI-ε, mənə pasut kə haɲ pəməlke.

20 Ta mədir wəcikəra, ta məmentər kə sə fənəntər, bawo nəna sə nənayi decikəra atəf ɲa Misira.

21 Ta nətərəs wəcəbokəra nwe o nwe, ta nətərəs sə wan nwe o nwe akombəra ɔn ɲafi mə.

22 Kə mətərəs fum wəkakə haɲ kəbok kən kəder im-ε, iɲne kəbok kən,

23 pəntəl'em pəpən, dəkəwan indif'am dakma. Təm tatəkə mənə sə wəran kam endeyənə wəcəbokəra, awut am ɲayənə atəyɔ kas.

24 Kə məmbər wətəyɔ daka pəsam afum em daco-ε, ta məyɔ pəmə təkə wəbəs-bəsər wəloma ɔɲyɔ mə, ta məloku a mənə pədenər'am gbəs dəkəlukse da debe dam.

25 Kə fum ɛncəmbər'am səke duma dən da kəfe-ε, məlukse kə di a dec decale,

26 bawo duma dadəkə gbəcərəm dəyɔ dokumpə da dis dən. Dere d'ɔɲkəkumpənə a pəfəntərə-ε? Kə wəkayi ɔɲkorn'em-ε, iɲne kə dim bawo Kanu nkə iyənə mə, iɲyənə nənəfər.

27 Ta məfər-fərəs Kanu, ta mətolanə wəkiriɲ wəka afum am pələc.

28 Ta nəcwon kəkər'em yolɔɲnə ya yetəl yonu. Nəcsən im awut anu arkun acəkə-cəkə.

29 Ti tə pəmar sə məcyə nno wana wam, ankesiya  
 ɲam kə wir wam pəmar wan wəcəkə-cəkə wəka  
 pəcəl pam ɲayi kə kere mata camət-merəɲ. Tataka  
 ta camət-maas, məsəɲ im pi.

30 Afum apus ɲə nəndeyən'em, pəmar fə nəde  
 nəcsəm səm nyə wəsəm wəwatəri-watəri dəkulum  
 mə, nəde nəcgbale yi cen.

## 23

### *Kəleləs ka atəyɔ fənəntər*

1 «Ta məkətənə yem. Ta məbanə fum wələc  
 kəbanə ka yem.

2 Ta məcəmə kənay darəɲ kəkəyɔ pələc.  
 K'andebocə afum kiti-ε, ta məlasnə kəca k'afum  
 alarəm yem disrə nəsəɲə aboc kiti kəfer kiti.

3 Ta məbanə wətəyɔ daka dəɲkiti k'əntəyɔ kance-  
 ε.

4 Kə mənəkə məpətərne wana wa wəterənə kam kə  
 pəyənə fə ti səfale sən sələ-ε, məsumpər si məkərə  
 kə dare.

5 Kə mənəɲk səfale sa wəterənə kam sətempənə  
 pəsarə pa si dəntəf-ε, ta məcepər, məmar kə kədeɲ-  
 deɲi si pəsarə.

6 Ta nəyay sariyə sa wənc əm wətəyɔ daka dəɲkiti.

7 Məbələnə toloku ta yem, ta məsəɲə wətələsər tes  
 kə pəyənə ti-ε wəlompə kəfi, bawo ifəsak fum wələc  
 pəkə yeɲən.

8 Ta məban kəpocə ka dəɲkiti, bawo kəpocə kəɲkə  
 kəɲsəɲə anəɲk kətəsənəɲk kance, kəsəɲə sə kənəɲk  
 kance ka alompə.

9 Ta mətərəs wəcikəra nwe endə ndaram mə.  
 Nəncərə belbel təkə pəɲyi kə mə, bawo acikəra ɲə  
 nənayənə atəf ɲa Misira.»

*Teren ta kəñesəm kə dəsək da kəñesəm*

<sup>10</sup> «Meren camət-tin məcbəf antəf ɲam, məcpim yokom ɲa ɲi.

<sup>11</sup> Mba teren ta camət-mərən məsəɲe ɲi kəñesəm məsak ɲi. Itə afum am atəyɔ daka ɲandine sɔ ɲi kə sɛm ya dop sɔ yəsəm yelpəs yəkɔ. Məyɔ sɔ tin tayi ta ɲgbəɲkəlɔ yam ya wɛn kə tək yam ya olif.

<sup>12</sup> Məbəc yəbəc yam mata camət-tin. Mba tataka ta camət-mərən, mələləs dəsək da kəñesəm, ntɛ təɲsəɲe wana kə sɔfale sam yeɲesəm dəsək dadəkɔ mə, ntɛ təɲsəɲe sɔ wan ka wəcar kam wəran kə wəcikəra ɲatam sɔ kəñesəm mə.

<sup>13</sup> Nəcəmə məmə iloku nu mə fəp darən. Nəkembərne belbel ta nəde nəckorne canu cəcuru. Ta nəcəm-cəməs mewe ma canu cəcuru, ta panene nu mi dəkusu yati!»

*Cəsata ca sali ncɛ pəmar pacboc Yisrayel mə*

<sup>14</sup> «Kəren o kəren mədekɔ məcboc'em cəsata ca sali maas.

<sup>15</sup> Məde məcboc'em kəsata ka cəcom cətəɲəɲkəl lebin. Mata camət-mərən ma kəsata kanɲɔ disre, ɲof ɲa Abib\*, məde məcsəm cəcom cətəɲəɲkəl lebin, pəmə təkɔ isom əm ti Misira mə, bawo ɲof ɲaɲəkɔ disre ɲə mənawur di. Pəmar fɛ pade pac-məntərne fər yem kirin waca wəsəkər.»

<sup>16</sup> «Məde məcboc'em sɔ kəsata ka Kətɛl, yokom yəcəkɔ-cəkɔ ya yəbəf yam ya dalɛ.»

«Kə mənɛde məcboc'em kəsata ka Kəpim ka yəbəf yam ya teren dəkələpsər, kə məlip kəlonka ka yokom ya tək yam-ɛ.

---

\* **23:15** *ɲof ɲa Abib* = CəHebərə «ɲof ɲa Lɛɲk»

17 Kəmaas teren disrə pəmar arkun fəp afum anu daco ɲamentərne fər ya Wəbɛ MARIKI kirin.»

18 «Ta məlonj mecir ma yolonjɛ nyɛ mənker'em mə paka pənəɲkəl lebin mpe o mpe. Ta nəmənjkərne moro ma polonjɛ pem haɲ dɔckɔsək bətbət.

19 Məde məckerɛ nde kələ ka MARIKI Kanu kam yokom yɔcəkɔ-cəkɔ ya yəbɔf ya atɔf ɲam. Ta məpɛcɛ wir mɛsɛ ma kɛrɛ ka wi de.»

*Kəsəɲ temer kə kətəkəs təkət a ɲaclek dəpə kəkə*

20 «K'ina, indesom mɛlɛkɛ mmɛ mendey'am kirin, mmɛ mendekɔ mɔcbum əm dəpə mə, mosol'am haɲ məbɛrɛ kəfo nkɛ inalomps'am mə.

21 Mədekɔ məkəmbərne fər ya mi kirin, mədekɔ məcəmə dim da mi darəɲ. Ta məyənjkər mi domp, bawo məfɔdekəɲaɲɛ dɛtaɲi ləɲəs dam, bawo tewɛ tem teyi mi disrɛ.

22 Kə məncəɲkəl dim dən belbel, məyɔ təkə ilok'am mə fəp-ɛ, indeyɔnɛ wəter ka aterɛnɛ am, wəyɛfərɛnɛ ka aɲɛ ɲambəp əm kəyɛfərɛnɛ mə.

23 Mɛlɛkɛ mem mendekət fər yam kirin mekekərɛ nda Amər, aHit, aPerisi, aKanaɲ, aHiwy kə aYebus, indekəmɛlək ɲa.

24 Ta mətontnɛnɛ canu cəɲan, ta məsalɛnɛ ci. Ta məcyɔ təkə ɲaɲyɔ mə, mba məcləsər mɛrəɲka maɲan few, məcwəkəc masar motontnɛ məkə ɲaccəmbər mə.

25 Kə nəndekɔ nəcsaline MARIKI Kanu konu-ɛ, endekɔ pəcsəɲ pətət kəcom kam kə domun dam pəbəlɛn'am docu.

26 Wəran wəcəɲ əfɔdekəyi atɔf ɲam, wəran wətəkom əfəkəsəyi di. Indesəɲ am kəwon doru.

<sup>27</sup> Ayek-yek η'indenujkenε kəsak ηey'am kirin, indewenər afum akə nəndekə ndaranjan mə fəp anciyan, indekəsəηε aterεne anu fəp ηayeksər nu.

<sup>28</sup> Deme d'indenujkenε isak dey'am kirin, ndε dendekebēləs aHiwy, aKanan kə aHit mə.

<sup>29</sup> Ifədekəbēləs ηa fər yam kirin kəren kin, ta tedesəηε atəf kəyə yer-yer, sēm yelεc ya dop yela nyε yendetərəs əm mə.

<sup>30</sup> Pəpic pəpic p'indekə icbēləs ηa fər yam kirin han məcla məctam kəban atəf fəp.

<sup>31</sup> Indekəboc'am kələncər kəyεfε ka kəba ka Cəηkəlma han nde kəba k'aFilisti, kəyεfε ka nde dətεgbərə han nde kəηgbəkə ka Əfərat. Bawo indekələk afum aka atəf ηaηəkə ibər əm ηa dəwaca, ibēləs ηa fər yam kirin.

<sup>32</sup> Ta mədekəcaηəs danapa kə ηa, ta məcaηəs sə danapa kə canu cəjan.

<sup>33</sup> Nafədekə ndε atəf ηam, ntε təηsəηε ta ηadesəη'am kəciya nnə iyi mə. Kə məsak afum akakə kəndε ndaram-ε, təηsəη'am kəsali canu cəjan, təyən'am towul.»

## 24

### *Kanu kəsek danapa k'aka Yisrayel*

<sup>1</sup> Kə Kanu kəloku Musa: Məpε nnə MARIKI iyi mə, mənə, Aruna, Nadab kə Abihu, kə abeki wəco camət-məraη (70) aka Yisrayel, nədekə nətontn'em pəbələ.

<sup>2</sup> Musa sona endelətərnε MARIKI, akə ηafədelətərnε de, afum sə ηafədepe kə nkən.

<sup>3</sup> Kə Musa ender k'oloku moloku ma MARIKI maməkə fəp aka Yisrayel, kə mosom mən fəp.

K'aka Yisrayel ɲawose dim din: «Moloku mme MARIKI oloku mə fəp, səndeyə mi».

<sup>4</sup> Kə Musa encicəs moloku ma MARIKI fəp. Dec dendesək k'eyefe bətbət suy, k'encəmbər tetek toloɲne nde tərə dəntəf k'encəmbər sə masar wəco kə mərəɲ teta təcəmcəməs ta cusuɲka nce wəco kə mərəɲ ca Yisrayel.

<sup>5</sup> K'osom atəmp aka Yisrayel ɲakenə MARIKI yoloɲne yəcof, ɲakenə sə MARIKI mura ma kəloɲne ka kəpaɲne pəforu.

<sup>6</sup> Kə Musa elək daco da mecir maməkə k'ember mi dətəbəl, k'ewəsəsər daco da mecir tetek toloɲne kəroɲ.

<sup>7</sup> K'elək buk ba Danapa nde ɲanacəɲəs kə MARIKI mə, k'ɛɲkaraɲene bi aka Yisrayel. K'aka Yisrayel ɲaloku: Səndecəme təkə MARIKI oloku mə darəɲ fəp, səndesəcəɲkəl kə.

<sup>8</sup> Kə Musa elək mecir k'ewəsəsər mi aka Yisrayel, k'oloku: Nənəɲk mecir ma danapa nde MARIKI esek kə nənə aka Yisrayel mə mamə, kə mosom mən mme nəntəɲne mə fəp.

<sup>9</sup> Kə Musa ɲampe k'Aruna, Nadab, Abihu kə abeki aɲe wəco camət-mərəɲ (70) aka Yisrayel.

<sup>10</sup> Kə ɲanəɲk Kanu ka Yisrayel pəcəmbərər wəcək wa Ki tantəf, pənayi pəmə nte aɲlompəs paka pəyə alom ɲa bulu mə, pəmə təkə kəm kəɲsək mə.

<sup>11</sup> Mba enatenci fe kəca kən afum apəɲ aka Yisrayel akakə kəroɲ. Kə ɲaɲgbətne Kanu, kə ɲandi yeri kə ɲamun.

### *Kəbəpene ka Musa nde dətəro kə Kanu*

<sup>12</sup> Kə MARIKI oloku Musa: Məpe nnə iyi mə, nnə tərə kəroɲ məde məcəme nnə kərəsna: Walake wa

masar w'indeseŋ əm, sariye kə tosom tem t'incicəs wi kəronj nte mənəkətəksə aka Yisrayel mə.

<sup>13</sup> Musa eyefe kə Yosuwe wəmarəs kən, kə Musa empe tərə ta Kanu kəronj.

<sup>14</sup> K'oloku abeki aka Yisrayel: «Nəkar su nnə han səder sə səbəp nu. Nəməmən Aruna kə Hur ŋayi nu de kəsək. Nwe o nwe tes tərbəp mə, wəkayi pələtərne ŋa.»

<sup>15</sup> Kə Musa empe sə dətərə, kə kəp kəŋgbəpər tərə.

<sup>16</sup> Kə nərə da debeki da MARIKI deyī tərə ta Sinayi kəronj oŋ, kə kəp kəŋgbəpər tərə han mata camət-tin. Tataka ta camət-mərən, MARIKI pəyi dəkəp k'ewe Musa.

<sup>17</sup> Nərə da debeki da MARIKI denawurene nenc aka Yisrayel dəfər pəmə nte nenc dəpən de de kəcmar tərə kəronj mə.

<sup>18</sup> Kə Musa embere kəp kəŋkə disre, k'empə nde tərə kəronj. Kə Musa ŋkə pəwon nde tərə kəronj mata wəco mənəkəle (40) dan kə pibi.

## 25

### Təcəmbər ta aŋgbancan ŋosoku

25-31

#### *Kəfek ka aka Yisrayel*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa:

<sup>2</sup> «Məloku aka Yisrayel a ŋabaŋəs kəfek kem. Nəbaŋ kəpocə ka nwe o nwe ŋəsək abəkəc pəs kəsən ki mə.

<sup>3</sup> Kəfek nke kə nəndebaŋsər ŋa: Kema, gbeti, kəpər,

<sup>4</sup> cəloto cəgbət kare alom ŋa məntambenc, alom ŋeyim ŋeyimbərər, cəloto nce andune səbenja sa kentəler kə nce andune cəfon ca wir mə,

<sup>5</sup> kata ya ηkəsiya nye aηgbət karε alom ηeyim mə, kata ya ntempeli, tək ya kasiya,

<sup>6</sup> moro momotεnε, labundε dobotu ambənc ndε ande pacnəηkəl moro məbəy məsəkəsne, kə suray səbotu ambənc,

<sup>7</sup> kə masar mətət mme aηwe onikəs mə kə mətət mələma mme andeber duma da efəd kə yuba yεgbεkne dəbəkəc mə.

<sup>8</sup> Kəfo kəsoku kə aka Yisrayel ηandecəmbər'em, nte təηsəηε idetam kəndε ηa daco mə.

<sup>9</sup> Pəmə yayəkə indementər əm mə, məlompəs ca ya dəkiyi dosoku kə yosumpər-sumpər ya di pəmə tatəkə.»

### *Kaηkəra ka sede*

<sup>10</sup> «Kaηkəra ka kətək ka kasiya kə ηandelompəs. Nətubuc ki dobolu cururu mērəη kə daco, kə dowokulu da ki kururu katin kə daco kə dotukum da ki kururu katin kə daco.

<sup>11</sup> Məsop kaηkəra kaηkə kəma kəsoku pəs, tedisrε kə todoru, payə ki kəbər ka kəma haη panəηkər.

<sup>12</sup> Palompəs cəsora maηkələ ca kəma nce andəkəber kaηkəra kaηkə dəmonkubut mə cəsora mērəη kəsək kin, kə cəkə mērəη kəsək ka mērəη kəηkə.

<sup>13</sup> Məpat cəgbo mērəη ca tək ya kasiya məsop ci kəma.

<sup>14</sup> Pasor cəgbo cacəkə dəcəsora ca kəma cacəkə, nte təηsəηε pade pactam kəsələη kaηkəra kaηkə pacgbaηne mə.

<sup>15</sup> K'alip kəsor cəgbo cacəkə dəcəsora ca kaηkəra-ε, pəmar fε sə pasulu ci.

<sup>16</sup> Kan̄kəra kan̄kə disrɛ kə mən̄kəbər walakɛ nwɛ wementər danapa dem k'aka Yisrayel nwɛ indesən̄ əm mə.

<sup>17</sup> Afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya n̄an̄kə, kɛma kəsoku pɛs kə n̄andekəlomp̄sɛ n̄i. Dobolu da n̄i dendeyə cūruru mɛrən̄ kə dacə, kə dowokulu da n̄i kururu katin kə dacə. Afɛnk̄ n̄an̄kə n̄endeyən̄ɛ n̄ɛgbəpərə kan̄kəra.

<sup>18</sup> Məlomp̄sɛ mɛlɛkɛ kerub\* mɛrən̄ kɛma kətɛmp, mɛsɛlɛrɛnɛ mi dəkəcop kə dəkələpsər da afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya kəron̄.

<sup>19</sup> Məsɛlɛrɛnɛ mɛlɛkɛ kerub min dəkəcop da afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya kəron̄, mɛlɛkɛ kerub məkə dəkələpsər da n̄i kəron̄. Məlomp̄s mɛlɛkɛ kerub mɛrən̄ kə afɛnk̄ n̄an̄kə yəyən̄ɛ paka pin nde dəkəcop kə dəkələpsər da n̄i kəron̄.

<sup>20</sup> Mɛlɛkɛ maməkə mɛrən̄ mendekəperi banca takəron̄, yi yokump afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya, mɛtɛfɛrɛnɛ meti cəro nde afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya kəron̄.

<sup>21</sup> K'alip kəbər ki disrɛ walakɛ nwɛ wementər danapa dem kə aka Yisrayel nwɛ indesən̄ əm mə, məgbəpərə kan̄kəra afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya n̄an̄kə.

<sup>22</sup> Dənda afɛnk̄ n̄an̄kə kəron̄ sənde səbəpɛnɛ, mɛlɛkɛ kerub maməkə mɛrən̄ dacə mmɛ meyi afɛnk̄ n̄sək̄sɛ kiciya n̄an̄kə an̄gbəpər kan̄kəra kan̄kə kəron̄ mə. Difə indekə icsom əm mɛfan̄ mem fəp məkə mənde məcloku aka Yisrayel mə.»

*Amesa n̄a cəcom n̄cɛ an̄sən̄ Kanu mə*

---

\* **25:18** *Mɛlɛkɛ kerub* = Mɛlɛkɛ mə mmɛ mənayə yəbəc ya kəbum mofə mosoku ma Kanu mə.

23 «Məlompse aməsa kətək ka kasiya. Dobolu da ni dəyə cururu mərəŋ, dowokulu da ni dəyə kururu katin, kə deŋeci da ni kururu katin kə daco.

24 Məsop aməsa ŋaŋəkə kema kəsoku pəs, məlompəs ni cəsək kəbər ka kema haŋ mənəŋkər.

25 Məboc cəbam cəloma cəsək cacəkə maŋkələ tantəf, dowokulu da ci dəcyə kəca disre, mənəpsər ci kema haŋ mənəŋkər.

26 Məlompəs cəsora maŋkələ ca kema, məboc ci dəmonkubut kəsurenə ka yecəməne maŋkələ ya aməsa ŋaŋəkə.

27 Cəsora cacəkə maŋkələ cələtərne fərem. Cəsora cacəkə c'andekəsor cəgbo nce ande paclekene aməsa ŋaŋəkə mə.

28 Məpat cəgbo ca kətək ka kasiya, məsop ci kema, cəgbo cacəkə c'andekə pactam kəgbanne aməsa ŋaŋəkə.

29 Məlompse ni ca nce pəmar mə: Pəlet, məbəl, səpət kə mapan nyə andekə pacbəce yoləne ya moro kə wen mə, kema kəsoku pəs kə məndelompse yi.

30 Pəmar məde məccəmbər'em kəcom nkə ande pacloŋn'em mə nno aməsa ŋaŋe kəron təm o təm.»

### *Pədəte səlamp pa wara camət-mərəŋ*

31 «Məde məlompse pədəte səlamp kema kətemp kəsoku pəs. Paselərene pi kəyefe ka pəcəməne kəkə təmbonk pa pi, yənəne ya səlamp, yogbuc ya pi, kə yowurenə ya yelənk ya tək.

32 Tatəkə tə pəŋkəyi wara camət-tin wəŋkəyefe dətəmbonk paraco mə, kəca o kəca wara maas.

<sup>33</sup> Kəra o kəra ka pədetə səlamp kəyɔ yogbuc maas kə yelɛŋk ya yi. Itə pəŋkəyi wara camət-tin nwe wəŋkəyefə dətəmbonk pa pədetə səlamp mə mə.

<sup>34</sup> Təmbonk pa pədetə səlamp pəyɔ yənənə ya səlamp maŋkələ nyə yəŋkəwurenə yelɛŋk ya tək yokom mə, yogbuc, kə yelɛŋk ya yi.

<sup>35</sup> Wara wawəkə mərəŋ mərəŋ kəmaas nwe wəŋyefə dətəmbonk paracə mə, dəkəyefə da wara mərəŋ o mərəŋ mənə pogbuc pin peyi wi tantəf.

<sup>36</sup> Pəsələrenə yogbuc kə wara, patəmpə fəp fa yi ancəmbəl ŋin ŋa kəma kəsoku pəs.

<sup>37</sup> Mələmpəs səlamp camət-mərəŋ səkə pəmar pəcəmbər yənənə səlamp kəron mə, nte tənşənə səcwenki tekirin mə.

<sup>38</sup> Macəŋk kə map məkayə meken sə fəp fa mi pəmar məyənə kəma kəsoku pəs.

<sup>39</sup> Pədetə səlamp, pəcəmbərə pa pi kə yosumpər-sumpər yayəkə, kəma kəsoku pəs kilo wəco maas (30) kə pəmar palompse yi.

<sup>40</sup> Məna Musa məgbətne belbel, məsurenə yəbəc nyə məməmən nnə tərə kəron mə.»

## 26

### *Angbip ŋosoku*

<sup>1</sup> «Musa mələmpse dəkiyi dosoku cəpol wəco ca kəloto ka səbeŋa sa kentələr, ka alom ŋa məntambənc, alom ŋa bulu k'alom ŋeyim. Səbeŋa sasəkə sə məŋkədunə ci kəron lulu ya mələkə kerub. Yəbəc ya wəcərəŋ yendeyi yayəkə.

<sup>2</sup> Dobolu da cəpol cacəkə fəp dəkə dəyɔ nkə o nkə cururu wəco mərəŋ kə camət-maas (28), kə

dowokulu da kəpol nke o nke dəkə dəyɔ cururu maŋkələ, cəpol fəp cəde cətəŋnənə potubuc.

<sup>3</sup> Mədəkə məgbətlənə-ɡbətlənə cəpol kəcamət dəwənca, məyɔ sɔ tin tayi cəkə kəcamət.

<sup>4</sup> Məwes-wesə dobol da kəloto kəcəkə-cəkə kəkəsək səbəŋa s'alom ɲa məntambənc, məde mənūt yi, məyɔ sɔ tin tayi kəpol ka kəloto ka mərəŋ.

<sup>5</sup> Dobol da cəloto cacəkə mərəŋ məwes-wesə di səbəŋa wəco kəcamət (50), mənūt yi, məsəŋe yewes-wesi ya cəloto cacəkə mərəŋ fəp yosurənə dəwənca.

<sup>6</sup> Mədə məlompəs ɲkora wəco kəcamət (50) ya kema nyə mändəkəpərənə cəloto cacəkə mərəŋ mə, ntə tendəsəŋe cəloto ca dəkiyi dosoku kədəyənə kin mə.

<sup>7</sup> Mədunə cəpol ca kəloto ka mərəŋ kətelər nke wəco kə pin cəfon ca wir, ncə andəkəperi dəkiyi dosoku kəron mə.

<sup>8</sup> Dobolu da kəpol nke o nke dede dəyɔ cururu wəco maas (30), kə dowokulu dede dəyɔ cururu maŋkələ. Cəpol ncə wəco kə pin (11) fəp cəde cəyɔ potubuc pin payi.

<sup>9</sup> Məgbətlənə taciŋa cəpol kəcamət, kə cəpol cəkə camət-tin sɔ taciŋa. Kəpol ka camət-tin, pəmar ki kəyɛlə tekiriŋ ta aŋbancan.

<sup>10</sup> Mədə məlompəs yewes-wesi wəco kəcamət (50) kəpol kəkəsək ka yəgbətlənə yəcəkə-cəkə, mənūt yi. Kəpol kəkəsək ka yəgbətlənə ya mərəŋ sɔ, məlompəs kəsək kayi yewes-wesi wəco kəcamət (50), mənūt sɔ yayəkə.

<sup>11</sup> Mələmpəs ɲkora wəco kəcamət (50) ya kəpər nyə mändəgbəkər deyewes-wesi mə, ntə təŋsəŋe aŋbancan ɲəyənə ɲin mə.

12 Dacə da cəpol ca cəloto dendecernə, pañerə di dəkiyi dosoku tadarəñ.

13 Dobolu da cəpol ca cəloto decernə, pəmar payer di dacə kəsək o kəsək ntə tənşəñe pañer dəkiyi dosoku belbel mə.

14 Məlompse pokumpe pa anğbancan kata ya nkesiya yəkə anğbət karə kəyim mə, məğbəkərə sə kəlompse kata ya ntempeli pokumpe pa mərəñ.

15 Məlompse fərem fa dəkiyi dosoku tək ya kasiya, nfə andekəcəmbər mə.

16 Pəmar fərem o fərem fəbəl cururu wəco kə dowokulu da fi dəyə kururu katin kə dacə.

17 Fərem o fərem pəmar fəyə sek mərəñ nyə yosol dəwənca mə, tatəkə tə pəmar payə fərem fa dəkiyi dosoku fəp.

18 Məlompse ntende kəca kətət ka di nde dec dəmpə mə fərem wəco mərəñ (20).

19 Məlompse yecəmənə wəco mañkələ (40) ya gbeti nyə məndekəcəmbər tantəf ta fərem wəco mərəñ (20) mə. Nfə o nfə fəyə yecəmənə mərəñ, kəsurenə ka bi yəkə pəmar paset sek mərəñ yəkə fərem fəyə mə.

20 Kəca kəmeriya ka dəkiyi dosoku nde dec dəmpə mə, məlompse sə dəndo fərem wəco mərəñ (20).

21 Yecəmənə wəco mañkələ (40) ya gbeti, ti tə tatəkə yecəmənə mərəñ yede yeyi fərem fin tantəf.

22 Mədə məlompəs fərem camət-tin fa təgbəkənə ta dəkiyi dosoku kəca ka ntende dec dəñkələ mə.

23 Məlompəs fərem mərəñ taciña nfə fəñkəyi dəmonkubut nde təgbəkənə pa dəkiyi dosoku mə.

24 Mədə məyə fərem fafəkə mərəñ fəğbəpənə kəyefe tantəf, məkotərənə fi takəron kəsora kin.

Tin tayi t'andeyə fərem, mərəŋ fəko feyi monkubut maməko mərəŋ mə.

<sup>25</sup> Itə tatəko fərem camət-maas ko yecəməne wəco ko camət-tin (16) ya gbeti, fərem o fərem fəyo yecəməne mərəŋ tantəf.

<sup>26</sup> Məpat cəgbo ca kətək ka kasiya kəcamət nce andesumpəre fərem fəp fa kəsək kin ka dəkiyi dosoku mə.

<sup>27</sup> Cəgbo kəcamət sə ca fərem fa kəsək ka mərəŋ ka dəkiyi dosoku, ko cəgbo kəcamət sə ca fərem fa təgbəkene ta dəkiyi dosoku ntende dec deŋkalə mə.

<sup>28</sup> Kəgbo kəraco kəmar kəcepər fərem fa kəsək kin fəp daco kəyefe fərem fəcəko-cəko haŋ kəbər fəlpəs.

<sup>29</sup> Mədə məsop fərem fəp kəma, məlompse cəsora kəma nce andecəpərene cəgbo cəcəko mə, məsop sə ci kəma.

<sup>30</sup> Ko maməko melip-ε, mənə Musa məyeki dəkiyi dosoku, məcəmbər di dowurene ko dandə imentər əm nno tərə kəron mə.

<sup>31</sup> Mələmpse kəloto kəkəŋke ka səbeŋa sa kentəler, sa alom ŋa məntəmbenc, sa alom ŋa bulu, ko sa alom ŋeyim. Pawure kəloto kaŋko kəron lulu ya mələke kerub mərəŋ. Yəbəc ya wəcərəŋ kədu yendeyi yayəko.

<sup>32</sup> Mədə mədet ki dəmogbu maŋkələ mə kətək ka kasiya mme asop kəma ko məyo ŋkora ya kəma mə, məcəmbər mi dəyecəməne maŋkələ kəron ya gbeti.

<sup>33</sup> Nədetər kəloto kəkəŋke ŋkora tantəf. Kəloto kəkəŋke kaŋko tadarəŋ k'əŋkəcəmbər kaŋkəra nke kəyo walake nwe wementər danapa dem ko aka Yisrayel mə. Nədet kəloto kəkəŋke kaŋko ntə tənşəŋe kəyer aŋgbip ŋosoku ko təksə tosoku mə.

<sup>34</sup> Kə məlip-ε, məgbəpər oŋ afəŋk ɲəsəksε kiciya kaŋkəra nkε kəmentər danapa dem k'aka Yisrayel nde dətəksə tosoku.

<sup>35</sup> Məcəmbər amesa kəloto kəkəŋkε todoru, aŋgbip disre ntende kəca kətət ka nde dec dəmpε mə, kə pədεtε səlamp pi pətəfərənε kə amesa ntende kəca kəmeriya ka nde dec dəmpε mə.

<sup>36</sup> Məde mədunε kusunka k'aŋgbancan cəloto cəŋere ca səbeŋa sa kentəler, panəŋkəsəl səbeŋa sa alom ɲa məntambənc, sa alom ɲa bulu kə sa alom ɲeyim.

<sup>37</sup> Məde məpatε kəloto kəŋere mogbu kəcamət ma kətək ka kasiya, məsop mi kema, məgbəkər ɲkora ya kema mogbu maməkə. Məsεle yēcəməne ya mogbu kəcamət yayəkə kəpər.»

## 27

### *Tetek tolonε*

<sup>1</sup> «Məlompse tetek tolonε Kanu kətək ka kasiya, dobolu da pi dəyə cururu kəcamət, kə dowokulu da pi sə cururu kəcamət. Tetek pətəŋnεnε cəsək fəp, mba deŋeci da pi dəyə cururu maas.

<sup>2</sup> Məlompəs lən ya tetek nde moŋkubut maməkə makəroŋ maŋkələ. Məde məsələre nε lən yayəkə kə tetek tolonε nte təŋsəŋe yəyənε paka pin mə, məsop pi kəpər.

<sup>3</sup> Məlompse tetek tolonε dap dəbəre kəbof, pel, mapan, bak yosortε sēm kə map məkaye meken. Məlompse yosumpər-sumpər yayε fəp kəpər.

<sup>4</sup> Məlompse tetek tolonε manta ma kəpər, məber mi cəsora maŋkələ ca kəpər dəmoŋkubut. Məcəmbər mi kəbər ka tetek tolonε tantəf, deŋeci da manta maməkə məcbəp daco da tetek.

<sup>5</sup> Pacəmbər manta maməkə kəbər ka tetek tolonne tantəf, deñeci da manta maməkə mecbəp deñeci daco da tetek.

<sup>6</sup> Məpatə tetek tolonne cəgbo kətək ka kasiya, məsop ci kəpər.

<sup>7</sup> Pasor cəgbo cacəkə dəcəsora cacəkə cəyi cəsək ca tetek papəkə mə, nte tənşəne pactam kəkekərə tetek tolonne papəkə mə.

<sup>8</sup> Tetek tolonne papəkə mənəkəlompse cəbam mə, pede pəyə fos disre. Nəyə pi pəmə təkə anamentər əm nnə tərə kəron mə.»

### *Kəlompəs k'aban̄ka*

<sup>9</sup> «Məlompəs aban̄ka ɲa dəkiyi dosoku. Ntende kəca kətət ka nde dec dəmpə mə, pəmar dobolu da san̄ka dəyə cururu tasar tin (100), mədet di cəloto ca səbeɲa sa kentəler.

<sup>10</sup> Mogbu wəco mərəɲ ma kəpər (20) kə yecəməne ya mi ya kəpər wəco mərəɲ (20), ɲkora ya mogbu kə gbat-gbata ya mi pəmar yəyənə ya gbeti.

<sup>11</sup> Kəca kəmeriya ka ntende dec dəmpə mə, pəmar ki kəyə sɔ cəloto pəmə kəcəkə-cəkə dobolu da ki dəyə cururu tasar tin (100), kəca kan̄kə kəyə mogbu wəco mərəɲ (20) kə yecəməne ya mi wəco mərəɲ (20) ya kəpər. ɲkora ya mogbu kə gbat-gbata ya mi fəp, pəmar palompse yi gbeti.

<sup>12</sup> Dowokulu d'aban̄ka kəca nke dec deɲkalə mə, cəloto ca san̄ka sa ɲi cəbəl cururu wəco kəcamət (50), mogbu ma ci wəco kə yecəməne ya mi wəco.

<sup>13</sup> Dowokulu d'aban̄ka kəca nke dec dəmpə mə, pəmar dəbəl cururu wəco kəcamət (50).

14 Pəmar cəloto ca kəsək kin cəde cəyɔ dobolu da cururu wəco kə kəcamət (15), mogbu maas kə yecəməne ya mi maas.

15 Padət sɔ cəloto cururu wəco kə kəcamət (15) cəloma kəca ka mɛrəŋ, mogbu maas kə yecəməne ya mi maas.

16 Pəmar paŋɛɛ kusun̄ka ka san̄ka cəloto ca səbeŋa sa kentəler ca cururu wəco mɛrəŋ (20), yɛbəc yayəkɔ yede yɔyɔne ya wəcəɛ kədu pəlompse ci səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu, sa alom ŋeyim, pəcəmbəɛ cəloto cəŋɛɛ caŋkɔ mogbu maŋkələ kə yecəməne ya mi maŋkələ.

17 Mogbu mme andecəmbəɛ san̄ka mɔ fəp gbat-  
gbata ya mi yɔyɔne gbeti. N̄kora sɔ yɔyɔne ya gbeti, kə yecəməne ya mi yɔyɔne ya kəpər.

18 San̄ka sasəkɔ səbəl cururu tasar tin (100), kə dowokulu da si cururu wəco kəcamət (50), kə deŋeci da si cururu kəcamət. Pəmar cəloto cacəkɔ fəp cəyɔne ca səbeŋa sa kentəler, kə yecəməne ya kəpər.

19 Kəyɛfɛ ka yosumpər-sumpər ya yɛbəc ya dəndo dəkiyi dosoku kəbəp ka cəgbo cədɔf ca san̄ka fəp, pəmar palompse yi fəp kəpər.»

### *Moro ma səlamp*

20 «Kə mən̄a Musa, məsom aka Yisrayel ŋaker'am moro mətət ma olif mɔfɔc, nte tən̄səŋɛ səlamp səctam kəmar dɔfɔy o dɔfɔy mɔ.

21 Aruna kə awut ɔn arkun ŋandekəmbər pɛdɛtɛ səlamp nde aŋgbancan ŋɛbəpɛne kə Kanu nde todoru ta kəloto kəŋkɔ kəkəŋk kaŋkəra nke kəmentər danapa dem k'aka Yisrayel mɔ. Pəmar səlamp sədekɔ səcmar MARIKI fər kirin̄ kəyɛfɛ

dəfəy haŋ bətbət. Səriyə sa tēm o tēm sə, pəmar aka Yisrayel ɲade ɲacleləs si dətəmp kə dətəmp.»

## 28

### *Yamos ya wəlonɲe*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Mələtərnənə aYisrayel daco nnə məyi mə wənc əm Aruna, k'awut ɔn arkun Nadab, Abihu, Elasar kə Itamar. Məgbəy ɲa kə aka Yisrayel alpəs aɲe, nte tɔɲsɔɲe ɲayɔn'em alonɲe mə.

<sup>2</sup> Məlompse wənc əm Aruna yamos ya dəKanu, nte tɔɲsɔɲe yede yecmentər dəkəcəmə kə delel dɔn mə.

<sup>3</sup> Məlok-lokər acərəɲ fəp, akə ilas kifir ka dəcərəɲ mə: ɲa ɲandelompse Aruna yamos, nyə endebərne k'ande pacsəkəs kə-ε, a padeyɔne ɔɲ wəlonɲe kem.

<sup>4</sup> Yamos nyə yə pəmar ɲalompəs: Yuba yegbəkne dəbəkəc, duma da efəd, burumus, duma dedisre, kəfakəl, kə tabataba. ɲalompse wənc əm Aruna kə awut ɔn yamos ya dəKanu nte tɔɲsɔɲe ɲade ɲacbəc em yəbəc ya kəlonɲe mə.

<sup>5</sup> Acərə kədu ɲalək kəma, kəloto ka səbəɲa sa kentələr alom ɲa məntambənc, ɲa bulu, kə ɲeyim.»

### *Efəd ɲa wəlonɲe wəpəɲ*

<sup>6</sup> «Acərəɲ ɲadune duma da efəd kəloto ka səbəɲa sa kentələr, sa alom ɲa məntambənc, alom ɲa bulu kə ɲeyim kə səbəɲa sa kəma.

<sup>7</sup> Palompəs yeyese banca mərəɲ, pasətərənə yi cəsək ca banca ya duma da efəd.

<sup>8</sup> Pasətərənə sə tabataba yoyɔne paka pin kə duma da efəd. Tolompəs ta yi towurənə: Kəloto ka səbəɲa sa kentələr, səbəɲa sa alom ɲa məntambənc, sa alom ɲa bulu, kə alom ɲeyim kə səbəɲa sa kəma.

<sup>9</sup> Mələk sə walakə wa masar mətət ma onikəs mərəŋ nwe mändecic mewe ma awut a Yakuba mə.

<sup>10</sup> Pacic mewe camət-tin tasar təcəkə-cəkə kəron, kə mewe melpəs məkə camət-tin sə tasar ta mərəŋ təkə kəron, təkə ɲambəkənə mə.

<sup>11</sup> Masar mepat maməkə mərəŋ məyənə yəbəc yətət, wəcərə kəpat pəpatəs tamp ta masar pəcicəs mi kəron mewe ma awut a Yisrayel, pəber mi fərəm fa kəma.

<sup>12</sup> Mədə məsətərənə masar maməkə mərəŋ yeyesə banca ya duma da efəd kəron, təyənə təcəm-cəməs ta awut a Yisrayel (Yakuba). Ti disrə Aruna ende pəcdətərənə mewe maməkə dəbanca fər ya ina MARIKI kirin nte tənşənə iccəm-cəmənə nu təm fəp mə.

<sup>13</sup> Məlompəsə fərəm fəfəkə kəma,

<sup>14</sup> mədu megbekce mərəŋ pəmə kəbənda yayəkə sə kəma kəsoku pəs, nyə andekədetər fərəm fəfəkə mə.»

### *Yuba ya kiti nyə wəlonə wəpəŋ ɛŋgbəkənə mə*

<sup>15</sup> «Məlompəs yuba ya kiti yegbəkənə dəbəkəc, pasətə yi kəloto ka səbəŋa sa kentəler, səbəŋa sa kəma, səbəŋa sa alom ɲa məntambənc, alom ɲa bulu, alom ɲeyim pəmə təkə alompəs duma da efəd mə. Yəbəc ya wəcərəŋ yendeyi yayəkə.

<sup>16</sup> Panut ki kəməŋ, kəsək o kəsək kəyə dobolu da kəca disrə katin.

<sup>17</sup> Pəmar məcək kəloto kanəkə kəron masar mo-motər-motər cəgba manəkələ: Kəgba kəcəkə-cəkə kəyə tasar teyim, tasar p'alom ɲa cəbe, kə tasar pa alom ɲa bulu ɲənənksəl pəbuk.

<sup>18</sup> Kəgba ka mērəŋ kəyɔ masar momotər-motər mmɛ: Tasar teyim cəŋ, tasar t'alom ɲa bulu kɔ diyaman.

<sup>19</sup> Kəgba ka maas kəyɔ masar mmɛ: Tasar pa alom ɲa alembəra, tasar pa lom yela cəgbər kɔ tasar ta alom ɲa məntambɛnc.

<sup>20</sup> Kəgba ka man̄kələ kəyɔ masar mmɛ: Tasar ta alom ɲobuk mɛl, tasar ta lom yɛcɛmcɛmər kɔ tasar ta alom ɲobuk. Tasar o tasar mədə masetər pi dəfərəm fa kɛma.

<sup>21</sup> Pacic mewe ma awut a Yisrayel (Yakuba) masar maməkɔ wəco kɔ mērəŋ (12) kəron̄ pəmə təkɔ ancic tamp mə. Tasar o tasar tendə kəcmentər tewə ta kusun̄ka kin nɛ wəco kɔ mērəŋ (12) dacɔ ca Yisrayel.»

<sup>22</sup> «Mədə mələmpɛ yuba yɛgbəkne dəbəkəc megbekce ma kɛma kəsoku pɛs.

<sup>23</sup> Mələmpəs curundɛ mērəŋ nɛ mən̄kəbər mon̄kubut mērəŋ makəron̄ ma yuba yɛgbəkne dəbəkəc mə.

<sup>24</sup> Məgbəkər megbekce maməkɔ mērəŋ ma kɛma curundɛ cəkɔ cəyi dəmon̄kubut ma yuba yɛgbəkne dəbəkəc yayəkɔ mə.

<sup>25</sup> Mədə məgbəkər sɔ cəsək cəlpəs ca megbekce maməkɔ mērəŋ dəfərəm mērəŋ nɛ fəyi yeyesɛ banca ya duma da efəd mə tekiriŋ.

<sup>26</sup> Mələmpəs sɔ curundɛ mērəŋ ca kɛma nɛ andekəbər mon̄kubut mantəf ma yuba yɛgbəkne dəbəkəc, kəsək kan̄kɔ kəndekɔ kəcgbun̄ɛnɛ duma da efəd mə.

<sup>27</sup> Mələmpəs sɔ curundɛ mērəŋ cəloma ca kɛma nɛ andekəbər yeyesɛ banca ya duma da efəd tantəf mə tekiriŋ, dəkəsətərənɛ da yi pəsurenɛ kɔ

takəron ta tabataba ta duma da efəd.

<sup>28</sup> Kəbənda ka alom ɲa məntambənc kə məŋkəkotərəne curunde ca yuba yəgbəkne dəbəkək kə ca duma da efəd, nte tənsonje yuba yedenje takəron ta tabataba pa duma da efəd, tənsonje sə yuba kətətam kəsakene kə duma da efəd mə.

<sup>29</sup> Ti tendesəje Aruna kəberə nde aŋgbip ɲosoku pəgbəkne yuba ya kiti dəbəkək, nyə yəyə mewe ma cusunka ca Yisrayel fəp mə. Ti tənsonje ina MARIKI kəccem-cemne nu tēm fəp.»

<sup>30</sup> «Məna Musa, mədekə məber nde yuba ya kiti disre masar ma kiti mərəŋ «Yurim» kə «Tumim,» nte tənsonje meyi Aruna dəbəkək k'endebere nde MARIKI fər kirin-ε. Ti disre Aruna ende kəcgbəkne yi tēm o tēm k'endebere nde MARIKI fər kirin nte tənsonje aka Yisrayel ɲacərə kiti kem mə.»

### *Yamos ya alonje yələma*

<sup>31</sup> «Məde məlompse burumus ba efəd səbenja sa alom ɲa məntambənc fəp.

<sup>32</sup> Dede dəyə dəkəməl domp nde daco da burumus babəkə, pəmar pagbent bi haŋ panəŋkər, pəmə nte andu yamos ya akata, nte tənsonje ta bəwale mə. Yəbək ya wəcerəŋ kədu yendeyi.

<sup>33</sup> Mədu burumus babəkə tantəf cəpare ca alom ɲa məntambənc, alom ɲa bulu k'alom ɲeyim. Məbersər-bersər haŋ mənəŋkər menjbenkəle ma kəma lulu ya cəpare daco.

<sup>34</sup> Tenjbenkəle pa kəma pin kəpare kin, tenjbenkəle pa kəma pin kəpare kin y'aŋkəbersərəne burumus tantəf haŋ panəŋkər.

<sup>35</sup> Duma dadəkə də Aruna ende kəcberne k'endekəbək'em yəbək ya wəlonje-ε. Dim da

ngbenkəle dadəkə d'ande kəcne k'endebere nde angbip nosoku fər ya MARIKI kirin kə k'ende kəcwur di-ε, ti tənşəne kə kətəfi.»

<sup>36</sup> «Məlompəs abəpər nə kəma kəsoku pəs nə andecic ‹Dosoku da MARIKI› pəm təkə ancic tamp mə.

<sup>37</sup> Məkotərəne abəpər nənkə kəfakəl tekirin kəbənda ka alom nə məntəmbənc.

<sup>38</sup> Abəpər nənkə ankotər Aruna dətobu mə nəndesəkəs yolonə ya aka Yisrayel fəp, ntə tənşəne ina MARIKI ide icbə kəpocə kənan, ali nəcciya-ciya kəkər'em yopocə yayəkə.

<sup>39</sup> Duma dedisre kə kəfakəl yə məndelompse kəloto ka səbəna sa kentəler. Məlompsə kə sə tabataba, yəbəc ya wəcərən kədu yendeyi.»

### *Yamos ya aloñe aləma*

<sup>40</sup> «Ntə təyənə ta awut arkun a Aruna mə, suma sədisre s'andesəte nə, məbamaba kə cəfakəl nyə nənde nəcmentərə dəkəcəmə kə delel dənən mə.»

<sup>41</sup> «Kə məna Musa, mən'endebər wənc əm Aruna kə awut ən yamos yayəkə, məbəy nə moro dəsəbomp mədenər nə pəsare pənən. Tətəkə tə məndəkə cəmbər nə dekirin, nəyənə afum asoku, nəcbəc em on yəbəc ya aloñe.

<sup>42</sup> Məlompsə nə cəgba ca kəloto ka səbəna sa kentəler ntə tənşəne ta nəwur kəsəkər mə, cəgba cəkəkə cəcyəfə nə dəfi hən nde dələnk.

<sup>43</sup> Cəgba cəkəkə cə Aruna kə awut ən arkun nənde nəcbərne kə nənde kəcbere nde angbancan nəbəpene kə Kanu, kə pəyənə fə ti, kə nəde kəclətərne nde tetek tolonə-ε. Ti disre nəfədesare kiciya nkə kəndedif nə mə. Sariyə sa təm o təm sə nnə Aruna kə yuruya yən nəyi mə.»

## 29

*Kədəs ka alonɛ*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku: «Ntɛ tɔ pəmar mənə Musa məkə mədəs Aruna kə awut ɔn kəyɔnɛ afum asoku, ɲacɓəc'em ɲayɔn'em alonɛ: Mələk tura kə ɲkesiya yorkun nyɛ mɛrəɲ yɔtɔyɔ dolokəp,

<sup>2</sup> cəcom cətənɲkəl lebin, cəcom cəlok-lok cətɔyɔ lebin papəkɛ ci moro, kə biskit bətɔyɔ lebin pasop bi moro, məlompɛ cəcom cəcəkə fəp kəmbefɛ kətət ka bəle.

<sup>3</sup> Məbɛr ci dəkəfala məkekərə kəfala kanɲə, tura kə ɲkesiya yorkun mɛrəɲ.

<sup>4</sup> Məlɔtərnɛnɛ Aruna kə awut ɔn arkun nde kusunɲa ka aɲɟbancan ɲɛbəpɛnɛ kə Kanu tekirinɲ, məbiknɛnɛ ɲa domun.

<sup>5</sup> Mədə mələk yamos, məbɛr Aruna yamos: Duma dedisrɛ, burumus ba duma da efəd, duma da efəd, kə yuba yɛgbɛknɛ nyɛ mənɛkəkotərənɛ dɛbəkəc kə tabataba pa duma da efəd mə.

<sup>6</sup> Məcəp kə kəfakəl, mədɛtər ki tekirinɲ tɔbɔpər tɛgbɛkərə ta dəKanu.

<sup>7</sup> Mələk moro məbɔy mopusɛ, məlonɲər kə mi dərɔmp, tɔyɔnɛ kədəs kə dekirinɲ da yɛbəc yem ya kəlonɛ.

<sup>8</sup> Kə telip-ɛ, məwɛ sɔ awut arkun a Aruna ɲacɔɲnɛ, ɲa sɔ məbɛr ɲa suma sədisrɛ saɲan.

<sup>9</sup> Kə məlip-ɛ, məɟbəncəs Aruna kə awut ɔn arkun məbamaba maɲan, məcəpəs ɲa cəfakəl. Ti disrɛ mədəs ɲa yɛbəc yem ya dəKanu tɔyɔnɛ ɔɲ sariyɛ sa kor kəɲan doru o doru.

<sup>10</sup> Məlɔtərnɛnɛ tura papəkə nde dangbancan ɲɛbəpɛnɛ kə Kanu. Aruna kə awut ɔn arkun ɲadenɲər pi waca dərɔmp.

<sup>11</sup> Məsu təbəl məfay wana wawəkə MARIKI fər kirin ntende kusunka ka anğbancan ɲebəpene kə Kanu. Mecir ma wi məberɛ dətəbəl.

<sup>12</sup> Məgbət telər dəmecir ma tura papəkə məsopət mi lən mankələ ya monkubut ma tetek tolonɲɛ, məlonɲ mecir melpəs nde pɛcəmɛnɛ pa tetek tatəkə.

<sup>13</sup> Mələk moro məkə monkump yedisrɛ ya pɔcəl papəkə mə fəp, pəwotwotər pa mim, fi nyɛ mɛrən kə moro ma yi, məkə məcɔf'em yi fəp nde tetek tolonɲɛ kəronɲ.

<sup>14</sup> Məcɔf sɛm, yedisrɛ ya aputuk kə akata ɲa tura yayəkə dənɛnc sanka todoru. Kəlonɲɛ kə nkɛ kəɲsɔɲɛ paɲanɲnɛnɛ alonɲɛ kiciya kəɲan mə.

<sup>15</sup> Kə telip-ɛ, nəkerɛ ankesiya ɲorkun ɲɔcəkə-cəkə, Aruna kə awut ɔn arkun ɲadenɲər ɲi waca dəromp.

<sup>16</sup> Məsu təbəl məfay ankesiya ɲanəkə, mələk mecir maməkə məwɛsəsər cəsək ca tetek tolonɲɛ fəp han mənonkər.

<sup>17</sup> Məcɛnəs ankesiya ɲorkun ɲanəkə fəkəl fəkəl, məyak yedisrɛ ya ɲi kə wɛcək, məkə məboc yi fəkəl ya sɛm yayəkə kə domp kəronɲ.

<sup>18</sup> Məcɔfɛ MARIKI ankesiya ɲorkun fəp tetek tolonɲɛ kəronɲ. Pɔcəl pɔcɔf pɔ, mpɛ ancɔfɛ MARIKI mə, ambɔnc ɲa pi ɲontorɛ-torɛ MARIKI abəkɛc.

<sup>19</sup> K'alip-ɛ, məkerɛ sɔ ankesiya ɲa mɛrən ɲəkə. Aruna kə awut ɔn arkun ɲadenɲər sɔ ɲanəkə waca dəromp.

<sup>20</sup> Məsu təbəl məfay ankesiya ɲanəkə. Mələk mecir ma ɲi məsop mi Aruna kə awut ɔn lənəs ya waca wətət, kə telər tɔpɔɲ mpɛ o mpɛ pa waca waɲan wətət, kə telər tɔpɔɲ mpɛ o mpɛ pa wɛcək waɲan wətət. Mələk mecir melpəs, məwɛsəsər mi cəsək ca tetek tolonɲɛ fəp han mənonkər.

21 Mələk sə mecir məkə meyi tetek toloḡne kəron mə kə moro məbəy məwəsəsər mi Aruna kə yamos yon, məyə sə tin tayi awut ən kə yamos yaḡan. Kələk dəsək dadəkə, Aruna kə awut ən ḡayəne oḡ aloḡne apus em.

22 Mələk moro ma aḡkesiya ḡorkun, kəleḡa, moro mme moḡkump yedisre ya aḡkesiya mə, pəwotwotər pa mim, kə fi mərəḡ kə moro mme moḡkump yi mə kə aləḡk ḡa kəkək kətət. Aḡkesiya ḡorkun ḡedəsə ḡa dekirin da kəloḡne ḡə.

23 Məwure cəcom cətəyə lebin cələma dəkəfala nke ancəmbər MARIKI fər kirin mə: Kəcom kələk-lək kin, kəcom nke anəktərəne moro ma olif mə, kə biskit.

24 Məber yi fəp Aruna dəwaca kə awut ən, mətubucne kəsəḡ yi ina MARIKI fər kirin.

25 Kə telip-ε, məbaḡər ḡa yi dəwaca, məkə məcəfə yi MARIKI nde dətetek poloḡne kəron. Ambənc ḡa yi ḡontore-tore MARIKI abəkək. Kəloḡne kə, nke ancəfə MARIKI mə.

26 Mələk kəmpəcpəc ka aḡkesiya ḡorkun ḡa mərəḡ ḡedəsə ḡa Aruna dekirin da kəloḡne, mətubucne kəsəḡ ki MARIKI kəca kam pəmə təkə aḡsəḡ fum paka mə, səm ya məna yə yayəkə.

27 Məsəkəs kəmpəcpəc nke məndəsəḡ MARIKI pəmə təkə aḡsəḡ fum daka mə. Məsəḡ sə aləḡk ḡa aḡkesiya ḡorkun ḡḡe anafək teta kədəsə Aruna k'awut ən dekirin da kəloḡne mə.

28 Yopoc mərəḡ yayəkə ya Aruna kə awut ən yə, tendeyəne sariye sa tēm o tēm aka Yisrayel daco. Bawo yopocə ya kəfək yayəkə, yoloḡne ya kəpaḡne pəforu yə, ḡye yəyəne ya MARIKI mə. Mba Aruna

k'awut ɔn ɲande ɲacsɔtɛr yi aka Yisrayel dɔyolonɲe yaɲan.

<sup>29</sup> Kɔ Aruna efi-ε, yamos yɔn ya dɔKanu yayɔkɔ wɔlɔma aɲsɔɲ yi awut ɔn daco, wɛkakɔ sɔ pɛbɛrɛnɛ yi dɔsɔk ndɛ ambɔy moro kɛdɛs kɔ dekirin da yɛbɛc ya dɔKanu mɔ.

<sup>30</sup> Wɛlonɲɛ wɛkin awut ɔn daco nwe andedɛs dɛkɛcɛmɛ da Aruna mɔ, ɛmbɛrɛnɛ yamos yayɔkɔ mata camɛt-mɛrɔɲ, k'endebɛrɛ aɲgbancan ɲɛbɛpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ kɛkɔbɛc'em ndɛ aɲgbip ɲosoku-ε.

<sup>31</sup> Mɛlɛk aɲkesiya ɲorkun ɲɲɛ ɲɔyɔnɛ ɲɛdɛsɛ dekirin da kɛlonɲɛ mɔ, mɛpɛc sɛm yayɔkɔ kɛfo kɛsoku kɛlɔma saɲka disrɛ.

<sup>32</sup> Aruna kɔ awut ɔn arkun ɲasɔm sɛm yayɔkɔ, kɔ cɛcom cɛkɔ cɛyi dɛkɛfala mɔ, ndɛ kusunja ka aɲgbancan ɲɛbɛpɛnɛ kɔ Kanu.

<sup>33</sup> Na gbɛcɛrɛm ɲɔ pɛmar kɛsɔm ka sɛm ya kɛsɔkɛs ka kiciya yayɔkɔ kɔ kɛlonɲɛ ka kɛdɛs dekirin da kɛlonɲɛ kem kɔ kɛsɔkɛs ka yi. Pɛmar fɛ fum wɛcuru pɛsɔm sɛm yayɔkɔ, bawo yeri yosoku yɔ.

<sup>34</sup> Kɔ pɛyɔnɛ a sɛm ya yolonɲɛ yayɔkɔ, kɔ pɛyɔnɛ fɛ ti, cɛcom cɛlɔma cɛncɛmɛ haɲ bɛtbɛt-ε, mɛgbal yɛlpɛs yɔkɔ dɛnɛnc. Pɛmar fɛ pasɔm yi, bawo yeri yopus yɔ.

<sup>35</sup> Mɛyɔ Aruna kɔ awut ɔn arkun pɛmɔ tɔkɔ isom ɛm ti mɔ fɛp. Mata camɛt-mɛrɔɲ mɔ mɛndɛdɛs ɲa dekirin da kɛlonɲɛ.

<sup>36</sup> Dɔsɔk o dɔsɔk mata camɛt-mɛrɔɲ mamɔkɔ disrɛ pɛmar mɛlonɲɛ tura pin teta kɛtubucnɛ ka kɛsɔkɛs ka kiciya. Ti tɔɲsɔɲɛ mɛsɔkɛs tɛtek tolonɲɛ

kətəsək ka pi. Kə tencepər-ε, məlonər moro tetek tolonne kəron nte tənşəne məpusə pi MARIKI mə.

<sup>37</sup> Mata camət-mərən mə mənde mətubucne kəsəkəs tetek tolonne teta kəpusə ka pi MARIKI. Itə tetek tolonne pənyəne on posoku pəs mpe ampuse MARIKI mə, təcsəne paka o paka pəgbunəne pi, ampuse pi MARIKI. Kə təyənə fum pəgbunəne pi-ε, ənyənə on fum nwe ampuse MARIKI mə.»

*Kəlonne fəp ka dəsək o dəsək*

<sup>38</sup> «Dəsək o dəsək pəmar məde məclonne on tetek tolonne kəron ηkesiya yorkun mərən ya teren tin tin.

<sup>39</sup> Ankesiya nin bətbət bə mənlonne ni, ankesiya ηa mərən dəfəy də mənlonne ni.

<sup>40</sup> Ankesiya ηəcəkə-cəkə pəcəfə ni MARIKI kə kəmbefe kətət kilo kəmaas nke ampəcke moro mətət ma olif liter din kə dəcə mə, məlonər ki wən liter din kə dəcə teta kəlonne.

<sup>41</sup> Kə dəfəy dəmbəp-ε, məker'em sə ankesiya ηa mərən mədenər ni kəlonne ka mənəben kə ka wən pəmə təkə məker'em bətbət mə. Yolonne yə, nyə ancəfə MARIKI mə, ambənc ηa yi ηontore-tore kə abəkəc.

<sup>42</sup> Tekirin on, dətemp o dətemp dende kəclon'em kəlonne ka kəcəf pəcəl nde kusunka ka anəbancan ηəbəpənə kə Kanu, fər ya MARIKI kirin. Difə indekə icbəpənə kə nəna a iclok-lokər əm di.

<sup>43</sup> Difə indekə icbəpənə k'aka Yisrayel, nərə da debeki dem dende docpus di.

<sup>44</sup> Ina MARIKI in'endesəpus anəbancan ηəbəpənə kə tetek tolonne, ipus sə Aruna kə yuruya yən nte tənşəne ηade ηayənə alonne em.

<sup>45</sup> Indendə aka Yisrayel daco, iyənə Kanu kəjan.

<sup>46</sup> Aka Yisrayel nədecərə a in'əyənə MARIKI Kanu kəjan, ina nwe inawurenə na atəf na Misira, idendə na daco mə. In'əyənə MARIKI, Kanu kəjan.»

## 30

### *Tetek pəcəfə MARIKI suray*

<sup>1</sup> Məde məlompəs tetek pəcəfə MARIKI suray. Kətək ka kasiya kə məndelompəsə pi.

<sup>2</sup> Dobolu da tetek papəkə dəyə kururu katin, kə dowokulu da pi kururu katin, pəndetənjənə cəsək fəp. Dejəci da pi dəyə cururu mərəj, tetek papəkə kə lən ya pi yətəpərənə yəyənə paka pin.

<sup>3</sup> Məsop pi kəma kəsoku pəs, kələk aməsa na pi kəron kəbər ka cəsək ca pi kəkə han lən ya pi. Məlompəs pi kəbər ka kəma cəsək han mənəjkər.

<sup>4</sup> Məlompəs cəsora mərəj ca kəma, məbər ci kəbər tantəf ka cəsək mərəj ca tetek papəkə. Cəsora cəkəkə cə andəkə pacsor cəgbo, nte tənşənə pactam kəsələn pi mə.

<sup>5</sup> Məde məpat cəgbo ca kətək ka kasiya, məsop ci kəma.

<sup>6</sup> Məkə məcəmbər tetek papəkə tekirin ta kəloto kəkəjkə kanəkəra nke kəyə walakə nwe wementər danapa dem kə aka Yisrayel mə. Afəjk nəsəksə ki-ciya nje anğbəpər kanəkəra kəron mə, difə səndəkə səcbərənə.

<sup>7</sup> Bətbət o bətbət Aruna pədekə pəccəf'em di suray k'ende kəclompəs səlamp-ə.

<sup>8</sup> Aruna pədekə pəccəf suray səbotu ambənc sasəkə k'endəkə pəcmot səlamp dec dərəfəy-ə.

Pəmar pade paccəf suray sasəko dətemp ko dətemp donu.

<sup>9</sup> Tetek to nte pəntəmar nəde nəccəfe di MARIKI suray səcuru mə, pəmar fe nəclonəne di yəcəl yəcəf, ta nəclonəne di sə kəlonəne ka mənəgbən, afəde pəclonər di wən wa kəlonəne.

<sup>10</sup> Katin gbon teren disre to Aruna ende pəctubucne kəsəkəs kiciya lən ya tetek tolonəne kəron. Dətemp ko dətemp ende pəctubucne kəsəkse tetek mecir ma pəcəl pa kəlonəne ka kiciya katin teren o teren. Tetek tosoku pəs pə pəyonə on, mpe ampuse MARIKI mə.

### *Dut da anəbancan ɲosoku*

<sup>11</sup> Ko MARIKI oloku Musa:

<sup>12</sup> Ko mənəkəlip kələm aka Yisrayel fəp-ε, nwε o nwε pəfəke MARIKI gbeti kəway ka kəyi kən doru, nte tənəne ta docu nde o nde dosumpər ɲa tən ta kələm mə.

<sup>13</sup> Afum aɲε andekələm mə fəp, nte to ɲandekəfek: Gbeti gbəlen kəram kəcamət pəmə potubuc pa nde aɲəbip ɲosoku mpe pəyonə kəram wəco mərəɲ (20) mə. Ina MARIKI andefəke gbeti babəkə.

<sup>14</sup> Nwε o nwε andekələm nwε əsəto meren wəco mərəɲ (20) mə, haɲ kəpe takəron fəp faɲan ɲafəke MARIKI.

<sup>15</sup> Wəka daka əfəla wətəyo daka kəfek kanəkə, fəp faɲan ɲandətəɲnənə kəfek nwε o nwε en-defəke MARIKI gbeti gbəlen kəcamət, nte tənəne ɲawurusnə kəyi kəɲan doru mə.

<sup>16</sup> Ko məlip kəbəɲəs kəfek kanəkə-ε, məde məclompse gbeti babəkə mes ma aɲəbancan ɲəbəpənə ko Kanu. Ti tendə kəcsəne MARIKI

kəcem-cəmnə aka Yisrayel pəcyac ɲa teta kəwurus  
kəyi kəɲan doru.

*Kəsamp kəsəkəsne*

<sup>17</sup> Kə MARIKI oloku Musa:

<sup>18</sup> Məsəl kəsamp ka kəpər, kə pəcəməne pa ki  
sə pəyənə kəpər, məbər kəsamp kan̄kə domun nde  
aloɲne ɲande ɲacsəkəsne mə, məkə məcəmbər  
kəsamp kan̄kə tetek toloɲne kə anɣbancan ɲebəpene  
dacə.

<sup>19</sup> Kəsamp kan̄kə kə Aruna kə awut ən arkun  
ɲande ɲacket domun nde ɲande ɲacbīkne waca kə  
wəcək mə.

<sup>20</sup> Kə ɲambərɛ anɣbancan ɲebəpene kə Kanu disre-  
ɛ, domun dadəkə də ɲande kəcbīkne, ti tən̄səɲe ta  
ɲafi-ɛ. Tin tayi tə kə ɲande kəkə kələtərne tetek  
tolon̄ne kəkəbəc kə kəcəfə MARIKI yolon̄ne-ɛ.

<sup>21</sup> Wəcək kə waca wə pəmar ɲacbīkne, ntə tən̄səɲe  
ta ɲafi mə. Sariye sa tēm o tēm sə, nnə Aruna kə  
yuruya yən ɲayi mə dətəmp kə dətəmp.

*Moro məbəy ma kədəs ka aloɲne*

<sup>22</sup> Kə MARIKI oloku Musa:

<sup>23</sup> Məna mələk suray səbotu ambənc: Kələl ka  
kətək nke aɲwe mir mə kilo kəcəmət, pol ya kətək  
kəbifəli nke aɲwe sinamən mə kilo mərən̄ kə dacə,  
kə kilo mərən̄ kə dacə ka awo ɲələma nɲe ɲəmbət  
ambənc mə,

<sup>24</sup> kə kətək ka kasiya kəbifəli kilo kəcəmət pəmə  
potubuc pa nde anɣbip ɲosoku, kə moro ma olifliter  
camət-tin.

<sup>25</sup> Mələmpse yi moro məbəy mopus ma dəKanu:  
Pagbuluɲ mi labunde, təyənə yəbəc ya wəcəre  
kələmpəs labunde. Moro mopus mə mme ande  
pəcəy nde dəKanu mə.

<sup>26</sup> Moro maməkə mə mənde məcbəy anğbancan  
 ɲəbəpənɛ kə Kanu kə kanəkəra nke kəyɔ walakɛ nwɛ  
 wementər danapa da MARIKI kə aka Yisrayel mə,

<sup>27</sup> kəbəp ka amɛsa kə yosumpər-sumpər ya ɲi fəp,  
 pɛdɛtɛ səlamp kə yosumpər-sumpər ya pi, tetek  
 pəcɔfɛ MARIKI suray,

<sup>28</sup> tetek tolonɲɛ yɔcɔf kə yosumpər-sumpər ya pi,  
 kəsamp kə pɛcəmɛnɛ pa ki.

<sup>29</sup> Məpusɛ MARIKI ca cacəkə, yendeyɔnɛ ca cəpus  
 yosoku pɛs, tɔsɔɲɛ paka mpe o mpe kə pəyɔnɛ fɛ ti  
 fum nwɛ o nwɛ onğbuɲɛnɛ ca cacəkə mə, ɔɲyɔnɛ on  
 fum nwɛ ampuse MARIKI mə.

<sup>30</sup> Məbəy sɔ Aruna moro maməkə kə awut ɔn  
 kədəs ɲa dekiriɲ da kəlonɲɛ, məpus ɲa nte tɔɲsɔɲɛ  
 ɲacɔc'ɛm on mə.

<sup>31</sup> Məloku aka Yisrayel: Moro məbəy mopus ma  
 ina MARIKI mə, dɛtɛmp kə dɛtɛmp donu.

<sup>32</sup> Ali fum ɔfɔsopɛ mi dərɪs tatəkə kifəli, ali fum  
 pəmar fɛ sɔ pəlompəs moro mowurɛnɛ ma mame.  
 Moro mə mme ambəy kəpus ka alonɲɛ aɲɛ andəs  
 dekiriɲ da yɛbɔc ya dəKanu mə. Moro mopus mə  
 mme pəmar aka Yisrayel ɲaleləs MARIKI fər kiriɲ  
 mə.

<sup>33</sup> Nwɛ o nwɛ olompəs moro mowurɛnɛ ma mi,  
 pəsop mi wətəyɔnɛ wəlonɲɛ mə, aɲwure wəkayɪ aka  
 Yisrayel dacɔ.

### *Kəlompəs ka suray*

<sup>34</sup> Kə MARIKI oloku Musa: Mələk ca cəbotu  
 ambənc: Stakte, onikəs kə kalbanɔɲ, mənəɲkəl yi  
 kə suray sətət sa kələl ka kətək, yetəɲnɛnɛ delay.

<sup>35</sup> Wəcərə kəlompəs labundɛ pənəɲkəl suray  
 sasəkə mɛr, nte tɔɲsɔɲɛ pəsətɔ suray sətət kə səsoku  
 nɛ ampuse yɛbɔc ya dəKanu mə.

<sup>36</sup> Pabifali suray sálóma, nse andekóboc nde kan̄kára n̄kɛ káyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ tekirin̄ ta nde an̄gbancan disrɛ kəfo n̄kɛ s̄andekɔ s̄ac̄b̄ap̄enɛ mɔ. Suray sosoku sɔ nse ampuse MARIKI mɔ.

<sup>37</sup> Pəmar fɛ n̄ade n̄ac̄lomp̄əs suray s̄awurɛnɛ sa san̄sɛ nse afum n̄an̄sopɛ kifali mɔ, pəmar s̄ayɔnɛ nu s̄ap̄use fum nwɛ andəs dekirin̄ da yeb̄ac̄ ya MARIKI mɔ.

<sup>38</sup> Nwɛ o nwɛ olomp̄əs suray pəmɔ san̄sɛ, teta k̄anɛ ka si amb̄ɔnc̄ n̄obotu mɔ, an̄wure wəkayɪ aka Yisrayel dacɔ.

## 31

### *Alomp̄əs a an̄gbancan n̄eb̄ap̄enɛ kɔ Kanu*

<sup>1</sup> Kɔ MARIKI oloku Musa:

<sup>2</sup> «Mən̄ənk̄ iwe Betsalel tewe t̄ɔn, wan ka Uri, wansɔ ka Hur, w̄aka kusun̄ka ka Yuda.

<sup>3</sup> Ilas kɔ amera n̄a Kanu ntɛ t̄ɔns̄ɔnɛ p̄ac̄ɛr̄nɛ, p̄əsɔk dom̄p, p̄ac̄ɛr̄nɛ yeb̄ac̄ f̄ap̄ mɔ,

<sup>4</sup> enc̄ɛr̄nɛ k̄ap̄ər yeb̄ac̄ ya k̄ema, ya gbeti kɔ ya k̄ap̄ər,

<sup>5</sup> k̄apat ka masar momot̄ər-mot̄ər kɔ k̄as̄et̄ mi d̄əf̄ɛr̄em, k̄apat ka t̄ɔk, kɔ d̄ec̄ɛr̄ən̄ da yeb̄ac̄ f̄ap̄.

<sup>6</sup> Is̄ɔn̄ kɔ wəmar nwɛ ɔȳɔnɛ Oholiyab wan ka Ahisamak w̄aka kusun̄ka ka Dan, k'is̄ɔn̄ sɔ afum al̄oma d̄ec̄ɛr̄ən̄. N̄a n̄'andek̄ɔb̄ɛr̄enɛ k̄ab̄ac̄ ka t̄ɔkɔ isom əm mɔ f̄ap̄:

<sup>7</sup> K̄ayɛfɛ ka an̄gbancan n̄eb̄ap̄enɛ kɔ Kanu k̄ab̄ap̄ ka kan̄kára n̄kɛ káyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI k'aka Yisrayel mɔ, k̄əkɔ af̄ɛnk̄ n̄ɔs̄ak̄sɛ kiciya, kɔ yosump̄ər-sump̄ər ya an̄gbancan,

<sup>8</sup> kələk amesa kə yosumpər-sumpər ya ɲi, pədətɛ səlamp pa kəma kəsoku pəs, kəbər pa yosumpər-sumpər ya pi, tetek pəcəfɛ MARIKI suray,

<sup>9</sup> tetek tolonɲɛ pa pəcəl pəcəf kə yosumpər-sumpər ya pi, kəsamp kə pəcəmɛnɛ pa ki,

<sup>10</sup> yamos ya dəKanu ya Aruna wəlonɲɛ kə yuruya yən nyɛ ɲande kəcɛrɲɛ kə ɲandebəc'em-ɛ.

<sup>11</sup> Moro məbəy kə labundɛ dobotu ambənc da aɲgbip ɲosoku, acɛrəɲ ɲalompəs yi pəmə təkə isom əm ti mə.»

### *Simiti dəsək da kəɲesəm*

<sup>12</sup> Kə MARIKI oloku Musa:

<sup>13</sup> «Məloku aka Yisrayel: Nəde nəcleləs dəsək da kəɲesəm dem, tendeyɲɛ ina kə nəna aka Yisrayel daco tɛgbəkərə haɲ dɛtɛmp kə dɛtɛmp da yuruya yonu, ti tendesɲɛ ɲacərə a in'əyɲɛ MARIKI mɛmə məɲsəkəs nu, nəyɲɛ afum aɲɛ ampus'em mə.

<sup>14</sup> Nəde nəcleləs dəsək da kəɲesəm ndɛ ampuse MARIKI mə, bawo dəsək dopus də nnə nəyi mə. Nwɛ o nwɛ ɔntələləs di mə, andif kə. Fum nwɛ o nwɛ ɛmbəc tɛbəc dəsək dadəkə mə, aɲwure kə aka Yisrayel daco.

<sup>15</sup> Nəde nəcbəc mata camət-tin, mba simiti tataka ta camət-mɛrəɲ təyɲɛ dəsək da kəɲesəm ndɛ ampuse MARIKI mə. Fum nwɛ o nwɛ ɛmbəc dəsək da kəɲesəm dadəkə mə, andif kə.

<sup>16</sup> Pəmar aka Yisrayel ɲalələs dəsək da kəɲesəm. ɲacəmɛ sariyɛ sa di darəɲ dɛtɛmp kə dɛtɛmp, təyɲɛ tɛcaɲɛ ta danapa da tɛm o tɛm.

<sup>17</sup> Tɛgbəkərə tantɛ tendeyi ɔɲ ina k'aka Yisrayel daco tɛm o tɛm. Bawo mata camət-tin mə MARIKI ɛnabəc antəf kə kəm, tataka ta camət-mɛrəɲ k'əsak yɛbəc, k'ɛɲesəm.»

<sup>18</sup> Ntɛ MARIKI elip kəlok-lokər Musa nde tərɔ ta Sinayi mə, k'əsɔŋ Musa walakɛ wa masar mɛrəŋ nwɛ wementər danapa dɔn kɔ aka Yisrayel mə, nwɛ MARIKI ɛnacicɛ mɛlər mən yati mə.

## 32

### Aka Yisrayel kələsər kəŋan danapa kɔ Kanu

32-34

#### *Tura ta kɛma*

<sup>1</sup> Kɔ aka Yisrayel ŋanəŋk ntɛ Musa oncwon kətor kəyɛfɛ ka nde tərɔ kəron mə. Awa, k'afum ŋəŋkɔ ŋalɔŋkanɛ nnɔ Aruna eyi mə, kɔ ŋaloku: «Məlompɛ su canu cəkət su fər kirin, bawo Musa fum wəkawɛ ɛmpɛnɛ su Misira mə, səncərə fɛ ntɛ tɔsɔtɔ kɔ mə.»

<sup>2</sup> Kɔ Aruna oloku ŋa: «Nəwure yadələŋəs ya kɛma nyɛ aran anu, awut anu arkun kɔ aran, ŋambɛrəsne mə, nəkɛr'em yi.»

<sup>3</sup> K'afum aka Yisrayel fəp ŋawure-wure yadələŋəs ya kɛma nyɛ ŋanabɛrəsne dələŋəs mə, kɔ ŋasəŋ yi Aruna.

<sup>4</sup> Kɔ Aruna ɛmbəŋsər ŋa yi dəwaca, k'ɛŋgbɛcɛ tɛrəŋka ta tura towut anata. K'aka Yisrayel ŋaloku: «Kanu kam kɔ kəŋkɛ, Yisrayel, nkɛ kəmpɛn'am atəf ŋa Misira mə.»

<sup>5</sup> Ntɛ Aruna ɛnəŋk ti mə, k'olompəs tetek tolonɛ tura tatəkɔ tekirin. K'ɔŋkule: «Alna ambocɛ MARIKI kəsata!»

<sup>6</sup> Dɔckəsək k'aka Yisrayel ŋayɛfɛ bətbət suy kɔ ŋəŋkɛrɛ yolonɛ yɔcəf kɔ yolonɛ ya kəpaŋnɛ pəforu. Kɔ ŋandɛ, ŋandi yeri, ŋamun, kɔ ŋayɛfɛ kəwoləs-woləs.

<sup>7</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Mətor katəna katəna, bawo afum am aṇe məsolə kəwurene atəf ɲa Misira mə, ɲanciya pəpəɲ.

<sup>8</sup> ɲambəlkar kəgbayme dəpə dəkə imentər ɲa mə. Təraṇka ta tura ta afec tə ɲalompəs, kə ɲantontnəne pi, kə ɲaloṇne pi, haɲ kə ɲaloku: «Canu conu cə cance Yisrayel nce cəwurene nu atəf ɲa Misira mə!»»

<sup>9</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Awa, inəɲk nte afum akaṇe ɲayi mə, ataɲi ləɲəs ɲə ɲayəne fəp faɲan.

<sup>10</sup> Ndekəl oɲ məc'em, kətəl'em kə pənder nno ɲayi mə, kəmələk ɲa k'inder fəp faɲan, mba mənə indesəɲ'am kəyɔ yuruya yelərəm məyənə wəka atəf ɲəpəɲ.»

<sup>11</sup> Kə Musa elətsene MARIKI Kanu kən kəɲaɲne, k'oloku kə: «MARIKI, ta ake tə pəntelen'am nda afum am-ε, aṇe məwurene Misira fənəntər fam fəpəɲ kə səkət sa kəca kam mə-ε?»

<sup>12</sup> Tendesəɲe aka Misira ɲandeloku: «Kəyɔ kəɲan pələc kə MARIKI owurene aka Yisrayel atəf ɲa Misira, kəkədif kəɲan nde dəməɔ, pəmələk ɲa, pənim ɲa antəf kəroɲ!» Mətorε abəkəc ta məyɔ ti, məbupərə kəyɔ ka afum am pələc!

<sup>13</sup> Məcəm-cəmnε Abraham, Siyaka kə Yakuba, acar am aṇe mənaloku, məcderəm mənasərka: «Indesəɲe afum am kəla pəmə cəs ca darenc. Indesəɲ yuruya yam atəf ɲaṇe fəp nɲe iloku ta ɲi mə, ɲəyənə oɲ kε kəɲan doru o doru.»

<sup>14</sup> Kə MARIKI ombupərə sə pələc pəkə enacem-cəmnε kəyɔ afum ən mə.

<sup>15</sup> Kə Musa ontor kəyefe ka tərɔ kəroɲ, pətəmpər walakε nwe məraɲ, pacicəs wi bəkəc yayi məraɲ fəp.

<sup>16</sup> Walakε wawəkə mεrəŋ, yεbəc ya Kanu yenayi, nkən Kanu εnacicəs wi kəronj kəca kən.

<sup>17</sup> Ntε Yosuwe ene aka Yisrayel kəkule-kule mə, k'oloku Musa: «Sim sa kəwan s'injne sanjse nde sanjka disrε.»

<sup>18</sup> Kə Musa oloku kə: «Ala bafə sim sa kəsətə kətam ka kəyεfərəne sə, bafə sim sa kəpariya kəyεfərəne sə ina iyi kəne. Sim sa kəsata sə ina iyi kəne.»

<sup>19</sup> Ntε ɔlətərne sanjka mə, k'enəŋk tərənka ta tura towut, k'enəŋk sə afum ɲacpise. Awa, kə pəntεlε Musa, k'εŋgbal walakε wa masar wawəkə εnatəmpər mə, kə wəŋkə wεwεslε-wεslε nde tərə dəntəf.

<sup>20</sup> Kə Musa εlek tərənka tatəkə ɲanalompəs mə, k'əŋkə pəber pi dənenc. Kə Musa embifəli yelpəs yəkə yenacəme mə, k'εlek yi k'εŋgbal dəromun nde εnasəŋ aka Yisrayel kəmun mə.

<sup>21</sup> Kə Musa εŋkafələ nnə Aruna eyi mə, k'eyif kə: «Cəke cə aka Yisrayel ɲayə əm ntε məsəŋε ɲa kiciya kəpəŋ kanjke mə?»

<sup>22</sup> Kə Aruna oloku: «Ta pətəl'am, mariki mem! Məna yati mənçərə aka Yisrayel: ɲambətər mes mεlεc.

<sup>23</sup> ɲa ɲalok'im: «Məlompsε su canu ncε cəndekət su kirin mə, bawo səncərə fε ntε təsətə Musa nwe εnawurεne su atəf ɲa Misira mə.»

<sup>24</sup> K'iloku ɲa a nwe o nwe əŋyə peyesnεne pa kema mə pəwure pi! Kə ɲasəŋ im yi, k'imber yi dənenc, kə tura towut tantε towur di disrε.»

### *Kətərəs*

<sup>25</sup> Kə Musa εnəŋk ntε antəsətam kədusum afum mə, bawo Aruna εnasak ɲa ɲacyə təkə ɲafan mə, kə

təsəŋe ɲa kəyɔ təkɔ tɛŋlapəs ɲa nnɔ aterɛnɛ anjan ɲayi mɔ.

<sup>26</sup> Kɔ Musa ɔŋkɔ pəcəmə dəkusunʒa da saŋka, k'oloku: «Nəna aŋe nəyinɛ MARIKI mɔ, nəder nnɔ iyi mɔ!» K'aka kusunʒa ka Lewy fəp ɲaŋkɔ ɲamɛpnɛ Musa dəntɔf.

<sup>27</sup> Kɔ Musa oloku ɲa: «Ntɛ tɔ MARIKI, Kanu ka Yisrayel kəloku: «Nwɛ o nwɛ pələk dakma dɔn, pəcop nnɔ dəkusunʒa da saŋka haŋ dəkələpsər da si, kədifət awɛnc anu, anapa anu k'akomɛnɛ anu.»»

<sup>28</sup> Dəsək dadəkɔ k'aLewy ɲalɛləs dim da Musa, kɔ təsəŋe aka Yisrayel afum wul maas (3.000) kəfi.

<sup>29</sup> Kɔ Musa oloku aLewy: «Kəyɛfɛ məkɔ andəs nu nəyɔnɛ ɔŋ afum aŋe ɲandeyi yɛbəc ya MARIKI mɔ, bawo nənesərɛnɛ fɛ kədif ka awut anu kɔ awɛnc anu anja. MARIKI pəpocɛ nu məkɔ pətət!»

### *Musa ɛletsɛnɛ Kanu kəŋaŋnɛnɛ ka aka Yisrayel*

<sup>30</sup> Dəckəsək, kɔ Musa oloku aka Yisrayel: «Nənciya pəpəŋ! Ndekəl ɔŋ kəpɛ k'inder nde MARIKI eyi mɔ. Tələma ikətam kəsətər kɔ kəsəkəs ka kiciya konu.»

<sup>31</sup> Kɔ Musa oluksərɛnɛ nde MARIKI eyi mɔ, k'oloku: «Məŋaŋnɛ MARIKI! Afum akanɛ ɲanciya pəpəŋ, ɲalompəs canu ca kɛma.

<sup>32</sup> Məŋaŋnɛnɛ ɲa kiciya kəŋan, ɪletsɛn'am! Kɔ məyɔ fɛ ti-ɛ, mənim ina tewe nde buk bəkɔ mənacic mɔ.»

<sup>33</sup> Kɔ MARIKI oloku Musa: «Fum nwɛ enciy'em mɔ, ɪŋliŋ tewe tɔn buk bem disrɛ.

<sup>34</sup> Ndekəl ɔŋ, məkɔ, məsolɛ afum am məkekərə ɲa kəfo nkɛ imɛntər əm mɔ. Mɛləkɛ mem mɛndəkɔ yi nu kirinʒ, mba dəsək ndɛ inder kəbocɛ nu kiti nde nəyi mɔ, indəsəŋ ɲa ayɛk ɲa kiciya kəŋan.»

<sup>35</sup> Kə MARIKI osut aka Yisrayel, bawo ɲanacəmə Aruna darəɲ, a wəkəkə pəlompsə ɲa tərənka ta tura towut.

### 33

#### *Kanu kəloku Musa kələk dəpə ɲakə*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Nəyefe kəfo kanke, mənə k'aka Yisrayel aɲə məmpənə atəf ɲa Misira mə. Nəkə nde atəf ɲəkə inadərmə Abraham, Siyaka, kə Yakuba mə, icloku: «Indesəɲ ɲi yuruya yam.»

<sup>2</sup> Indesak mələkə meyi nu kirin, indekəbeləs aKanan, aMər, aHit, aPerisi, aHiwy, kə aYebus,

<sup>3</sup> atəf ɲaɲəkə ɲombon dale k'awop mə. Mba ifadəsolə nu inasərka, innesə ta idekəlip nu kədifət, bawo afum atəɲi ləɲəs ɲə nəyənə.»

<sup>4</sup> Nte aka Yisrayel ɲane moloku mebenəsənənə maməkə mə, kə ɲanənə mi kəbal, nwe o nwe enayəsənə fə sə.

<sup>5</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məloku aka Yisrayel: Afum atəɲi ləɲəs ɲə nəyənə. K'isolə nu kəkə təm tepic gbəcərəm-ə, inmələk nu dəpə. Nəwure yeyəsənənə yonu indeməmən nte indeyə nu mə.»

<sup>6</sup> Ti disrə, k'aka Yisrayel ɲaɲgbek-gbeki yeyəsənənə yaɲan fəp kəyefe ka tərə ta Horeb.

#### *Aɲgbancan ɲəbəpsənə kə Kanu*

<sup>7</sup> Kə Musa əlek aɲgbancan k'encəmbər ɲi nkənsərka saɲka todoru pəwak kəbələnə ɲi. K'ewe di «Aɲgbancan ɲəbəpənə kə Kanu.» Nwe o nwe encfan tes nnə MARIKI eyi mə, mənə wəkayi pəwur saɲka disrə pəder nde aɲgbancan ɲaɲəkə.

<sup>8</sup> Kə Musa ende kəcwur kəkə daɲgbancan-ə, aka Yisrayel fəp ɲaɲyefe. Nəcəmə-cəmə cusuɲka ca

cəbal cənan nəgbətne kə han pəbəre anğbancan nənəkə disre.

<sup>9</sup> Kə Musa elip kəbəre anğbancan nənəkə disre-ε, acul nə kəp nɔtor nəcəmə dəkusənka da anğbancan nənəkə, MARIKI pəlok-loku kə Musa.

<sup>10</sup> K'aka Yisrayel fəp nənənək təkə kəp kəncəmə kəsənka ka anğbancan mə, nəyefe fəp fənan nətəntəsne nwe o nwe nde kusənka ka abal nən.

<sup>11</sup> MARIKI pəlok-lokər Musa nətəfərəne, pəmə nte fum endelok-lokər wanapa kən mə. Kə telip-ε, Musa pəlucus nde dəsanka. Mba wəmarsəne kən wətemp Yosuwe wan ka Nun encyefe fe anğbancan nənəkə disre.

### *MARIKI kəlok-loku kən kə Musa*

<sup>12</sup> Kə Musa oloku MARIKI: «Məməmən, mələk'im: «Məsölə aka Yisrayel,» mba məmentər f'em fum nwe məyi kəsom kədemar im mə. Ti disre məloku: «İncərə tewe tam, k'iyek-yek əm, kə kəmar ka kəbətər kem kəmbəp əm.»

<sup>13</sup> Ndekəl oñ iletən'am, kə pəyəne a məmar im teta kəbətər kam-ε, məsən'em kəcərə səpə sam. Tənsən'em kəcər'am, təsən'em sə kəmar ka kəbətər kam kəsöl'em. Məməmən afum a atəf nəne, akam nə!»

<sup>14</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «İnasərka, in'endekə kə məna! İsən əm sə pəforu.»

<sup>15</sup> Kə Musa oloku: «Kə pəyəne a məfəkə-ε, ta məsənə su kəpe nno de.

<sup>16</sup> Cəke c'andətam kəcərə a məyek-yek su ina kə afum am-ε? Kəyi kam su dəcə gbəcərəm kəntam kəmentər kəgbey kosu kə afum alpəs aka doru.»

<sup>17</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Indeyə təkə məloku mə. Incərə tewe tam, k'iyek-yek əm, kə kəmar ka kəbətər kem kəmbəp əm.»

<sup>18</sup> Kə Musa oloku MARIKI: «Məmentər im nərə da debeki dam, ilətsən'am.»

<sup>19</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Indecepərən'am fər kirin dobotu dem amera, icbonc sə tewe ta MARIKI fər yam kirin. İnəyəne nwe infañ kəyəne mə, indeyəne füm nənfər nwe indefañ kəyəne nənfər mə.»

<sup>20</sup> Kə MARIKI endənər: «Məfədetam kənənk im kəro məna Musa, bawo füm əfətam kənənk im kəro wəkəyi pəyi sə doru.»

<sup>21</sup> Kə MARIKI oloku: «Kəfo kə kənəkə ina kəsək, məcəmə tasar tante kəronj.

<sup>22</sup> Kə nərə da debeki dem dendenacepər-ε, indebər əm abi nə tasar disrə, ikump əm kəca kem hañ iclip kəcepər.

<sup>23</sup> K'ilip kəcepər-ε, a idelin kəca kem, təm tatəkə məntam kənənk im kumunt, mba əfətam kənənk im kəro.»

## 34

### *Walakə wofu wa sariyə*

<sup>1</sup> Kə MARIKI oloku Musa: Məpat walakə mərəñ wa masar pəmə wəcəkə-cəkə, indecicəs moloku məkə mənayi walakə wəcəkə-cəkə wawəkə mənapor-poru mə kəronj.

<sup>2</sup> Məlompəsne bətbətana. Mədəna mənuñkənə kəpə nnə tərə ta Sinayi kəronj, məkə məcəmə fər yem kirin dəndo tərə dətelempən.

<sup>3</sup> Ali fum ta pəpə kə mənə, ta panəjk sə fum tərə kəronj. Kəyefe ka nkesiya, cir, cənə ta yələtərne di kəsəmət!

<sup>4</sup> Kə Musa empat walakə wa masar mərənj pəmə wəcəkə-cəkə. Kə Musa eyefe bətbət suy k'empə nde tərə ta Sinayi kəronj pətəmpər walakə wa masar wawəkə mərənj pəmə təkə MARIKI enasom kə ti mə.

<sup>5</sup> Kə MARIKI ontor dəkəp, k'əjkə pəyi Musa kəsək, k'omboncnə tewe tən: «MARIKI.»

<sup>6</sup> Kə MARIKI encepər Musa fər kirinj pəcloku: «MARIKI, MARIKI, Kanu k'iyənə nkə kənyənə nənəfər, kəcənənənə mə, Kanu nkə pəntəbelkər kətələ mə, Kanu nkə kənjsektərne danapa da ki mə.

<sup>7</sup> Kanu k'iyənə nkə kəntəmpər kəsektərne danapa da fum hañ dətəmp wul win mə, Kanu nkə kənjənənənə afum kiciya kəjan, kətəcəjkəl kəjan kə pələc pañan mə. Mba kəfəñənənə kiti ka fum nwe endəkət mə, fum nwe enciya mə inşən kəway kələc kən yuruya yən dətəmp maas, hañ dətəmp manəkələ.»

<sup>8</sup> Kə Musa əmbəlkər kəcəp tobu dəntəf k'ontontnə.

<sup>9</sup> Kə Musa oloku: «Mariki, ilətsən'am kə pəyənə a isətə kəmar ka kəbətər fər yam kirin-ə, məder Mariki məsolə su. Afum atañi ləñəs nə səyənə yati, mba məñənənənə kiciya kosu kə pələc posu, mələk su səyənə afum am.»

### *Kəgbəkərə sə kəsek danapa*

<sup>10</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Danapa də səndesək, fər ya afum am fəp kirinj, indeyə mes məpənj mme məntatəyi doru dandə fəp mə, kə nda afum a təf yəlpəs nyə mə. Aka Yisrayel añe nandəkəl əm mə,

ηandenəjk yebəc ya MARIKI, təyō təpəη nte indeyō kō mənə mō.»

<sup>11</sup> «Məde məcyō nte o nte iŋkəsom əm məkō kədeyō mō. Indekəbeləs fər yam kirin Amər, aKanan, aHit, aPerisi, aHiwy, kō aYebus.

<sup>12</sup> Məkəmbərne ta nədekəksek danapa kō afum aka tōf nyə nədekəkberə mō, ta ηadeyōne mowul aka Yisrayel dacō.

<sup>13</sup> Nədekō nəcwəkək tetek toloηne tanan, nəgbal masar motontne maηan məcəmbər, nəccəpəs mogbu maηan motontne ma dəcanu.

<sup>14</sup> Ta mədekō məctontnəne canu cəcuru, bawo tewe tən təyōne «MARIKI ma kəraca,» Kanu nkə kəyō kəraca mō.

<sup>15</sup> Ta mədekəksek danapa kō afum aka atōf ηaηkō. Bawo kō teyi-ε, kō ηandekəsali ηaclōηne canu cəηan-ε, ηaηw'am kəkətəηne ti, kō məηkō oη-ε, məfətam kəyi ta məndi yeri yayōkō ηaηkəloηnəne canu cəηan mō-ε.

<sup>16</sup> Kō nəface awut anu arkun awut aηan aran-ε, awut aran akakō ηandebərse ηa kəsali kō kəloηne kəηan ka canu cəcuru.

<sup>17</sup> Ta mədekəlompəs canu ca fēc de.»

<sup>18</sup> «Mədekō məcboc kəsata ka cəcom cətəyō lebin: Mata camət-mərəη ma ηof ηa Abib, mədekō məcsəm cəcom nce cəntəyō lebin mō, pəmō nte isom əm ti mō, bawo ηof ηa Abib, ηaηkō disrə ηō mənayəfe atōf ηa Misira.»

<sup>19</sup> «Pokom pəcəkō-cəkō porkun pa yəcəl fəp pemi pō, kələkəne pokom porkun mpə yəcəl yonu yende yockom mō, kələk wana, wir haη aηkesiya.

<sup>20</sup> Məndekō məcwurus səfale səwut nse andekəkom səcəkō-cəkō mō, aηkesiya ηorkun ηa teren

tin kə pəyəne fe ti ambiyofə, kə məntəwurus si-ε, mətepi si kilim. Mədekə məcwurus awut am arkun acəkə-cəkə aηε andekə packom'am mə.»

«Afəde packə nde kəfo kem kəsoku waca wəsəkər.»

<sup>21</sup> «Mədekə məcbəc mata camət-tin, məleləs tataka ta camət-mərəη nte təyəne dəsək da kəηesəm mə. Ali pəyəne a tēm tebifti kə tetel tə məleləs pi.»

<sup>22</sup> «Mədekə məcboc kəsata ka Mataka Moluksər, tēm nte məndəkəcop kətəl mə, kə kəsata ka Yetel tēm nte məndetel dəcəbəf teren dəkələpsər mə.

<sup>23</sup> Kəren o kəren, kəmaas kə aka Yisrayel arkun pəmar ηader ηamentərne fər ya Wəbe MARIKI Kanu ka aka Yisrayel kirin.

<sup>24</sup> Bawo indekəbaηər afum aləma təf yaηan ibərənə yonu nte təηsəηε yonu yəbək mə, ali fum əfədekətubucnε kəbaηər nəna təf yonu tēm tantε maas ta teren disrε, nte mənde kəkəkə dəkəmentərne MARIKI Kanu konu fər kirin mə.»

<sup>25</sup> «Məfəde məckər'em pəcəl poləηne kə paka pənəηkəl lebin, pəmar fe məməηk sēm ya kələηne ka kəcəm-cəməs ka Kəcəpər ka mələkε medif kəyəfε dəfəy haη dəckəsək bətbət.»

<sup>26</sup> «Mədekə məckərε nde kələ ka MARIKI Kanu kam yokom yəcəkə-cəkə ya antəf ηam. Ta mədekə məcpεε ambiyofə mεsε ma kərε ka ηi.»

<sup>27</sup> Kə MARIKI oloku Musa: «Məcic moloku mame, bawo moloku mame m'indeseke danapa kə mənə k'aka Yisrayel.»

<sup>28</sup> Kə Musa ηayi kə MARIKI mata wəco məηkələ pibi kə daη. Endi fe peri, omun fe domun. K'encicəs walake nwe kəron moloku ma sariye sa danapa, mətəkəs wəco.

### *Kəlukus ka Musa nde dəsəŋka*

<sup>29</sup> Kə Musa ontor kəyefe ka tərə ta Sinayi kəron pətəmpər walakε merəŋ nwe wementər danapa dən kə aka Yisrayel mə. Musa enacəre fε a kəlok-loku kən kə Kanu kənasəŋε kə kəro kəmot.

<sup>30</sup> Aruna kə aka Yisrayel fəp ŋaŋgbətne Musa, nte kəro kən kəncmot mə. Kə ŋanesε kəltərne kə.

<sup>31</sup> Kə Musa ewe ŋa. Kə Aruna k'akirin a kəlonkanε ka aka Yisrayel fəp ŋander nnə nkən Musa eyi mə, k'olok-lokər ŋa.

<sup>32</sup> Nte elip mə, kə aka Yisrayel alpəs aŋε ŋəltərne kə oŋ, k'oloku ŋa mολου məkə MARIKI enasom kə nde tərə ta Sinayi kədeloku aka Yisrayel mə.

<sup>33</sup> Nte Musa elip kəlok-loku ŋa mə, k'elεk kəfakəl k'oŋkumpne kəro.

<sup>34</sup> Nte Musa endebere nde kəfo kəsoku kəkəlok-loku kə MARIKI mə, k'eliŋne kəfakəl dəkəro. K'owur kəyefe ka dəndo kəfo kəsoku disre-ε, pəloku aka Yisrayel təkə MARIKI osom kə kədeloku ŋa mə.

<sup>35</sup> Aka Yisrayel ŋancməməŋ kəro ka Musa nte kəcmot mə. K'elip kəlok-lokər ŋa, pəkumpne sə kəro mēne dəsək nde ŋkə sə nde kəfo kəsoku disre kəkəlok-loku kə MARIKI mə.

## 35

### **Kəcəmbər ka aŋgbancan ŋosoku**

35-40

### *Simiti dəsək da kəŋesəm*

<sup>1</sup> Kə Musa olonka aka Yisrayel fəp, k'oloku ŋa: «Nte tə MARIKI osom a pacyə:

<sup>2</sup> Mata camət-tin pabəc, mba tataka ta camət-mərəŋ, simiti, dəsək da kəŋesəm də ndε ampuse

MARIKI mɔ. Fum nwɛ o nwɛ embɛc dɔsɔk dadɔkɔ mɔ, andif kɔ.

<sup>3</sup> Pɛmar fɛ nɛmot nɛnc dɔsɔk da kɛɲesɛm simiti nde wɔlɔ wonu.»

*AYisrayel ɲaɲkɛrɛ kɛfɛk kɛɲan*

<sup>4</sup> Kɔ Musa oloku kɛlɔɲkanɛ ka aka Yisrayel fɛp: «Ntɛ tɔ MARIKI osom:

<sup>5</sup> «Nɛlɛk dɛyɔsɔtɔ yonu nɛfɛkɛ MARIKI. Wɛrkun nwɛ o nwɛ ɔsɔk abɛkɛc ɲɔtɔt, pɛkɛrɛ MARIKI kɛfɛk: Kɛyɛfɛ kɛma, gbeti, kɔpɛr,

<sup>6</sup> cɛloto cɛgbɛt kɛrɛ alom ɲa mɛntambɛnc, alom ɲeyim, ɲeyimbɛrɛr sɔ, cɛloto ncɛ andunɛ sɛbɛɲa sa kentɛler kɔ cɛfon ca wir mɔ,

<sup>7</sup> kata ya ɲkesiya yorkun nyɛ aɲgbɛt kɛrɛ alom ɲeyim mɔ, kata ya ntempeli, tɔk ya kasiya,

<sup>8</sup> kɔ moro momotɛnɛ, labundɛ dobotu ambɔnc ndɛ andɛ paɓɓbuluɲ moro mɔbɔy, kɔ suray sɛbotu ambɔnc,

<sup>9</sup> kɔ masar mɔtɔt mmɛ aɲwɛ onikɛs mɔ, kɔ mɔtɔt mɔlɔma mmɛ andɛbɛr duma da efɔd kɔ yuba yɛgbɛknɛ dɛbɛkɛc mɔ.

<sup>10</sup> Acɛrɛɲ aɲɛ ɲayi nu daco mɔ fɛp, ɲader ɲalompɛs ca cɛkɔ MARIKI osom nu kɛlompɛs mɔ fɛp:

<sup>11</sup> Dɛkiyi dosoku, aɲɓancan fɛp kɔ pokumpɛ pa ɲi, ɲkora ya ɲi, fɛrɛm fa ɲi, mogbu ma ɲi, gbat-gbata ya ɲi kɔ yɛcɛmɛnɛ ya ɲi,

<sup>12</sup> kaɲkɛra ka dɛKanu kɔ cɛgbɔ ca ki kɔ afɛɲk ɲɔsɔksɛ kiciya, kɔ kɛloto kɛɲɛrɛ,

<sup>13</sup> amɛsa kɔ cɛgbɔ ca ɲi, yosumpɛr-sumpɛr ya ɲi fɛp kɔ cɛcom ncɛ alɔɲnɛnɛ Kanu mɔ,

<sup>14</sup> pɛdɛtɛ sɛlamp kɔ yosumpɛr-sumpɛr ya pi, sɛlamp kɔ moro momotɛnɛ,

15 tetek mpɛ ancɔfɛ MARIKI suray mə, kɔ cəɓbo ca pi, moro məbɔy, suray səbotu ambənc, kəloto kəɲɛɛ kəɲkɔ andɛt aɲɓbancan ɲosoku dəkusunɲa mə,

16 tetek tolonɲɛ yɔcɔf yɔcɔl kɔ manta ma kɔpər ya pi, cəɓbo ca pi kɔ yosumpər-sumpər ya pi fəp, kəsamp kəbɛɛ domun dəsəkəsɛnɛnɛ, kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki,

17 cəloto ca saɲka, mogbu ma ci kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi, kɔ kəloto kəɲɛɛ ka nde kusunɲa ka saɲka,

18 cəɓbo cɔdɔf ca dəkiiyi dosoku, ca saɲka, kɔ bənda yɔkɔ pəmar mə,

19 yamos yodu yɔkɔ pəmar pabɛɛnɛ a pabɛc yɛbɛc nde aɲɓɪp ɲosoku mə, kɔ yamos ya dəKanu nyɛ Aruna kɔ awut ɔn ɲandekɔ ɲacɛɛnɛ a ɲacɛcɛ Kanu mə.»»

20 Kɔ kəlɔɲkanɛ k'aka Yisrayel fəp ɲayɛfɛ fər ya Musa kirinɲ.

21 Afum aɲɛ ɲanatesɛ bəkɛc mə fəp, kɔ ɲaɲkɛɛ MARIKI kəfɛk kəɲan teta yɛbɛc ya aɲɓbancan ɲɛbɛpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ kəlompəs ka yamos ya dəKanu.

22 K'arkun kɔ aran ɲander. Afum aɲɛ ɲanayɔ bəkɛc yosoku pɛs mə ɲaɲkɛɛ yeyesɛnɛnɛ ya kɛma yadələnəs, kurundɛ, yɛgbɛknɛ, cəsora kɔ yeyesɛnɛnɛ fəp nyɛ alompɛ kɛma mə, kɔ ɲander ɲasəɲ yi MARIKI kəlɔɲɛ.

23 Aɲɛ ɲanayɔ cəloto ca alom ɲa məntambɛnc mə, alom ɲeyim, cəloto ca səbɛɲa sa kentələr, ca cəfon ca wir, kata ya ɲkəsiya yorkun nyɛ aɲɓbət dəpəyim, kɔ kata ya ntempeli mə ɲaɲkɛɛ yi fəp.

24 Aɲɛ ɲanamɛɲkəɛnɛ kəsək kəfɛk ka gbɛti kɔ kɔpər mə, ɲaɲkɛɛ yi MARIKI. Aɲɛ ɲanayɔ tək ya

kasiya mə, nəjkere yi teta yebəc yayəkə.

<sup>25</sup> K'aran acerəñ nəndunə cəloto ca suwa waca wəñan, kə nəjkekəre nce nənadu mə, cəloto ca alom nə məntambənc, alom nəyim, alom nə bulu kə cəloto ca səberə sa kentələr.

<sup>26</sup> Aran acerəñ aləma anə nənatese bəkəc mə, kə nəndunə cəloto cətelər cəfon ca cir.

<sup>27</sup> K'akirin əka Yisrayel nəjkere masar ma onikəs kə masar mətət mələma mme pəmar pabərəs duma da efəd kə yuba nyə wəlonə wəpəñ enəbkənə dəbəkəc mə,

<sup>28</sup> kə suray səbotu ambənc, kə moro momotənə dəsalamp, moro məbəy kə suray nse ancof mə.

<sup>29</sup> Arkun kə aran anə o anə nənatese bəkəc kəfəke yebəc nyə MARIKI enasom Musa mə, fəp nənakere MARIKI kəpocə kəñan bəkəc yosoku pəs.

### *Betsalel kə Oholiyab nəsumpər yebəc*

<sup>30</sup> Kə Musa oloku əka Yisrayel: Nəməməñ, MARIKI ewe Betsalel tewe tən, wan ka Uri wansə ka Hur wəka kusunəka ka Yuda,

<sup>31</sup> k'elas kə amera nə Kanu nte tənşənə pəcərnə, pəsək domp, pəcəre yebəc fəp mə.

<sup>32</sup> Əncərə kəpər yebəc ya kəma, ya gbeti, kə ya kəpər,

<sup>33</sup> kəpat ka masar momotər-motər, kə kəsət mi dəfərəm, kəpat ka tək, kə dəcerəñ da yebəc fəp, kə kəpər ka yi.

<sup>34</sup> Kə Kanu kəmpocə Betsalel pətət nte tənşənə pətam kətəkse afum aləma dəcerəñ dadəkə fəp mə, kə kəmpocə sə Oholiyab wan ka Ahisamak wəka kusunəka ka Dan pətət papəkə.

<sup>35</sup> MARIKI enalas ɲa dɛcɛrɛɲ ɲactam kəbəc ka yɛbəc yayəkɔ fəp, kəyɛfɛ ka kəpat, kənɛkəs, kəcɛm, kədu cəloto ca alom ɲa məntambɛnc, alom ɲeyim, cəloto cəfəfər kɔ cəloto cətelər, kɔ kəpər ka yɛbəc fəp.

## 36

<sup>1</sup> Kəyɛfɛ ka Betsalel kəkɔ ka Oholiyab kəbər ka acɛrɛɲ alpəs akɔ MARIKI ɛnasɔɲ dɛcɛrɛɲ kɔ dosoku səbomp nte tɔɲsɔɲɛ ɲacərə yɛbəc ya nde aɲgbip ɲosoku ɲasumpər yɛbəc ɲasurenɛ yi pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti mɔ.

<sup>2</sup> Kɔ Musa ewe Betsalel, Oholiyab kɔ acɛrɛɲ akɔ MARIKI ɛnabər dosoku səbomp mɔ, aɲɛ bəkəc yaɲan yenasumpər kəbəc yɛbəc yayəkɔ mɔ.

<sup>3</sup> Kɔ ɲasɔtər Musa ca cəkɔ aka Yisrayel ɲanafɛk teta kəlompəs kɔ yɛbəc ya aɲgbip ɲosoku mɔ. Bətbət o bətbət anckɛrɛ Musa yɛfɛk tun, bəkəc yosoku pɛs.

<sup>4</sup> Awa afum acɛrɛɲ aɲɛ ɲanasumpər yɛbəc fəp ya aɲgbip ɲosoku mɔ, ɲancəmbərəs nwe o nwe yɛbəc yəkɔ ɛnayi mɔ.

<sup>5</sup> Kɔ ɲander ɲaloku Musa: Afum ɲayi kəcəpərər kəkɛrɛ ka yɛfɛk teta yɛbəc yəkɔ MARIKI osom kəlompəs mɔ.

<sup>6</sup> Kɔ Musa osom padəɲk saɲka disrɛ fəp: Ali fum, pəyɔnɛ wərkun pəyɔnɛ wəran, ta pəten sɔ pɛfɛkɛ aɲgbip ɲosoku! K'ayamsər oɲ afum kənaɲkanɛ kəkɛrɛ ka yɛfɛk yecəmbərə ya aɲgbip ɲosoku.

<sup>7</sup> Yɛfɛk nyɛ anabaɲəs mɔ yɛnctəɲnɛ haɲ yecəpərər teta yɛbəc nyɛ pənamar kəbəc mɔ.

### *Aɲgbip ɲosoku*

<sup>8</sup> Afum acɛrɛɲ aɲɛ ɲancbəc mɔ fəp, ɲalompɛ dəkiyi dosoku cəpol wəco ca səbɛɲa sa kentələr,

alom ɲa məntambənc, alom ɲa bulu, k'alom ɲeyim, padu ci kəronj lulu ya mələkə kerub, yəbəc ya acərəɲ yənayi.

<sup>9</sup> Dobolu da cəpol cacəkə fəp dəyɔ nke o nke cururu wəco mərəɲ kə camət-maas (28) kə dowokulu da kəpol nke o nke dəyɔ cururu maɲkələ, cəpol fəp cənətəɲnənə potubuc.

<sup>10</sup> K'ɛɲgbətlenɛ-gbətlenɛ cəpol kəcəmət kin kin, k'ɛɲgbətlenɛ-gbətlenɛ sə cəkə kəcəmət.

<sup>11</sup> Kə ɲawes-wesə dobol da kəloto kəcəkə-cəkə kəkəsək səbəɲa s'alom ɲa məntambənc, kə ɲanut yi, kə ɲayɔ sə tin tayi kəpol ka kəloto ka mərəɲ.

<sup>12</sup> Dobol da cəloto cacəkə mərəɲ, k'ewes-wesə di səbəɲa wəco kəcəmət (50), k'onut yi, k'əsəɲɛ yewes-wesi ya cəloto cacəkə mərəɲ fəp kəsurenɛ yin yin.

<sup>13</sup> K'olompəs ɲkora wəco kəcəmət (50) ya kəma nyɛ ɛnacəpərənənɛ cəloto cacəkə mərəɲ mə, kə təsəɲɛ cəloto ca dəkiyi dosoku kəyənɛ kin.

<sup>14</sup> Ntɛ elip mə, k'olompəsɛ cəpol ca kəloto kətelər wəco kə pin cəfon ca wir, nɛ ɛnalompəsɛ dəkiyi dosoku mə, k'emperi ci dəkiyi dosoku kəronj.

<sup>15</sup> Kəpol nke o nke kənayɔ dobolu da cururu wəco maas (30), kə dowokulu dəyɔ cururu maɲkələ. Cəpol nɛ wəco kə pin (11) cənətəɲnənə potubuc.

<sup>16</sup> K'ɛɲgbətlenɛ taciɲa cəpol nɛ kəcəmət, k'əyɔ sə tin tayi cəkə camət-tin.

<sup>17</sup> K'olompəs yewes-wesi wəco kəcəmət (50) kəpol kəkəsək ka yɛgbətlenɛ yəcəkə-cəkə, k'onut yi. Kəpol kəkəsək ka yɛgbətlenɛ ya mərəɲ yəkə k'olompəs yewes-wesi wəco kəcəmət (50), k'onut sə yayəkə.

<sup>18</sup> K'olompəs ɲkora wəco kəcəmət (50) ya kəpər,

k'əngbəkarəne yi kə təsəŋe aŋbancan kəyəne ŋin.

<sup>19</sup> K'olompse pokumpe pa aŋbancan pəcəkə-cəkə kata ya ŋkesiya yorkun nye anagbat karə kəyim mə, k'əŋkumpe taməraŋ kata ya ntempeli.

<sup>20</sup> K'olompse dəkiyi dosoku tək ya kasiya fərem k'əncəmbər fi.

<sup>21</sup> Dobolu da fərem o fərem dənayə cururu wəco kə dowokulu da fi kururu katin kə dacə.

<sup>22</sup> Fərem o fərem fənayə sek mərəŋ nye yenasol mə, tatəkə t'ənayə sə fərem fa dəkiyi dosoku fəp.

<sup>23</sup> K'olompəs fərem wəco mərəŋ (20) fa kəca kətət ka nde dec dəmpə da dəkiyi dosoku mə.

<sup>24</sup> K'olompəs yecəməne wəco maŋkələ (40) ya gbeti nye ənacəmbər tantəf ta fərem wəco mərəŋ (20). Fərem o fərem fənayə yecəməne mərəŋ, kəsurenə ka bi nye antam kəsət sek mərəŋ yəkə fərem fəyə mə.

<sup>25</sup> K'olompəs sə fərem wəco mərəŋ (20) fa kəca kəmeriya ka nde dec dəmpə da dəkiyi dosoku mə,

<sup>26</sup> kə yecəməne wəco maŋkələ (40) ya gbeti, ti tə tatəkə yecəməne mərəŋ yənayi fərem fin tantəf.

<sup>27</sup> K'olompəs fərem camət-tin fa təgbəkəne ta dəkiyi dosoku, kəca ka ntende dec dəŋkalə mə,

<sup>28</sup> k'olompəs fərem mərəŋ taciŋa fa moŋkubut ma təgbəkəne pa dəkiyi dosoku.

<sup>29</sup> K'əngbəpəne fərem fafəkə mərəŋ kəyefe tantəf k'əŋkotərne fi takəroŋ kəsora kin. K'əyə tin tayi fərem nfə mərəŋ, nfə fənayi moŋkubut yayəkə mərəŋ mə.

<sup>30</sup> Fərem camət-maas fənayi, kə yecəməne wəco kə camət-tin (16) ya gbeti, ti tə tatəkə fərem o fərem fənayə yecəməne mərəŋ tantəf.

<sup>31</sup> K'empat cəgbo ca kətək ka kasiya kəcamət nce cənasumpər fərem fəp fa kəsək kin ka dəkiyi dosoku mə.

<sup>32</sup> Cəgbo kəcamət ca fərem fa kəsək ka mərəŋ ka dəkiyi dosoku, kə cəgbo kəcamət sə cəsumpərə fərem fa təgbəkənə ta dəkiyi dosoku, ntende dec dəŋkalə mə.

<sup>33</sup> K'olompəs kəgbo kərəcə nke kənacepər fərem fa kəsək kin fəp dəcə mə, kəyefe fərem fəcəkə-cəkə haŋ kəbər fəlpəs.

<sup>34</sup> K'osop fərem fəp kəma, k'olompəs cəsora ca kəma nde pənamar cəgbo cəcepər mə, k'osop sə ci kəma.

<sup>35</sup> K'olompəs kəloto kəkənke səbeŋa sa kentəler sa alom ŋa məntambənc, sa alom ŋa bulu kə sa alom ŋeyim. K'ondü kəloto kənke kəron mələkə kerub, yəbəc ya wəcərəŋ kədu yənayi yayəkə.

<sup>36</sup> K'empatə ki mogbu məŋkalə ma kətək ka kasiya, k'osop mi kəma. Mogbu məməkə mə anabər ŋkora ya kəma. K'olompəs mogbu məməkə yəcəmənə məŋkalə ya gbətə.

<sup>37</sup> Dəkusənka d'əŋgbancan, k'ondünə kəloto kənere səbeŋa sa kentəler, k'ənənksəl si səbeŋa sa alom ŋa məntambənc, sa alom ŋa bulu kə sa alom ŋeyim.

<sup>38</sup> K'olompəs kəloto kənere mogbu kəcamət kə ŋkora, k'osop yənəkəs ya mogbu takəron kə gbat-gbata ya mi kəma. Yəcəmənə ya mi kəcamət, kəpər kənayi.

## 37

*Kənəra ka sedə sa danapa*

<sup>1</sup> Kɔ Betsalel olompse kan̄kəra ka sede sa danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel kətək ka kasiya. Kan̄kəra kan̄kɔ kənabəl cururu mērən̄ kɔ daco, kɔ dowokulu da ki dənayɔ kururu katin kɔ daco.

<sup>2</sup> Kɔ Betsalel osop kan̄kəra kan̄kɔ tedisre kɔ todoru kema kəsoku pəs, k'olompəs kəbər ka kema han̄ k'ənən̄kər.

<sup>3</sup> K'olompəs cəsora man̄kələ ca kema nce enaber mon̄kubut ma kan̄kəra kan̄kɔ mɔ, kəsək kətət cəsora mērən̄ kɔ kəsək kəmeriya cəsora mērən̄.

<sup>4</sup> K'empat cəgbo mērən̄ ca kətək kəca kətət ka kasiya, k'osop ci kema kəsoku pəs.

<sup>5</sup> K'osor cəgbo cacəkɔ cəsora cəcəsək nte tən̄sən̄e pactam ki kəselen̄ mɔ.

<sup>6</sup> Kɔ ɲalompse afen̄k ɲəsəkse kiciya kema kəsoku pəs, dobolu da ɲi dənayɔ cururu mērən̄ kɔ daco kɔ dowokulu da ɲi dɔyɔ kururu katin kɔ daco.

<sup>7</sup> K'olompse mələkə kerub mērən̄ kema kətəmp, k'eseləren̄e mi dəkəcop kɔ dəkələpsər da afen̄k ɲəsəkse kiciya kəron̄.

<sup>8</sup> Məsələren̄e mələkə kerub min dəkəcop da afen̄k kəron̄, mələkə kerub mērən̄ məkɔ dəkələpsər da ɲi kəron̄. K'olompəs mələkə kerub mērən̄ kɔ afen̄k ɲəsəkse kiciya, kɔ yɔyɔn̄e paka pin nde dəkəcop kɔ dəkələpsər da ɲi kəron̄.

<sup>9</sup> Mələkə kerub maməkɔ mērən̄ meperi banca takəron̄, yi yokump afen̄k ɲəsəkse kiciya, mənatefəren̄e meti cəro ɲi kəron̄.

*Amesa ɲa cəcom nce an̄sən̄ Kanu mɔ*

<sup>10</sup> Kɔ Betsalel olompse amesa kətək ka kasiya. Dobolu da amesa ɲan̄kɔ dənayɔ cururu mērən̄, kɔ

dowokulu da ɲi dɛnayɔ kururu katin, kɔ dɛɲɛci da ɲi kururu katin kɔ daco.

<sup>11</sup> K'osop ɲi kɛma kəsoku pɛs, k'olompəs ɲi kəbər ka kɛma haɲ k'ɔnɔɲkər.

<sup>12</sup> Kɔ Betsalel olompse cəsək cacəkɔ maɲkələ fərem nfe dowokulu da fi dɛnctəɲɲɛnɛ kɔ dowokulu da kəca disre mə, k'ember ki kəbər ka kɛma haɲ k'ɔnɔɲkər.

<sup>13</sup> K'olompəs sɔ cəsora maɲkələ ca kɛma nce ɛnabər monkubut m'amɛsa kəsurenɛ ka yecəmɛnɛ maɲkələ ya ɲi mə.

<sup>14</sup> Cəsora cacəkɔ cənalɔtərɛ fərem, difɔ ancsor cəɲbo nce anctam kələk ɲi mə.

<sup>15</sup> K'olompəs cəɲbo ca kətək ka kasiya k'osop ci kɛma, cəɲbo cacəkɔ c'ancleke amɛsa ɲaɲɔkɔ.

<sup>16</sup> K'olompse yosumpər-sumpər ya dɛmɛsa kəyɛfɛ pələt, məbəl, səpət kɔ mapan nyɛ ancbəce teta yolonɲɛnɛ ya moro kɔ ya wɛn mə, kɛma kəsoku pɛs k'ɛnalompse yi.

### *Pɛdɛtɛ səlamp pa wara camət-mɛrəɲ*

<sup>17</sup> Kɔ Betsalel olompse pɛdɛtɛ səlamp kɛma kətɛmp kəsoku pɛs, k'ɛsɛlərɛnɛ kəyɛfɛ pɛcəmɛnɛ, kəkɔ təmbonk pa pi, yɔnɔnɛ ya səlamp, yogbuc ya pi, kɔ yowurenɛ ya yɛlɛɲk ya tək.

<sup>18</sup> Wara camət-tin wɛncyɛfɛ dətəmbonk paraco, kəca o kəca wara maas.

<sup>19</sup> Kəra o kəra kənayɔ yɔnɔnɛ ya səlamp maas nyɛ yɛnawurenɛ yɛlɛɲk ya tək yokom mə, kənayɔ sɔ pogbuc kɔ pɛlɛɲk. Itɔ pənayi wara camət-tin nwe wɛnayɛfɛ dəpɛdɛtɛ səlamp mə.

<sup>20</sup> Təmbonk pa pədetə səlamp pənayə yəñəne ya səlamp manəkəle nyə yənawurene kə yələnk ya tək yokom mə, yogbuc kə yələnk ya yi.

<sup>21</sup> Wara wawəkə mərəñ mərəñ kəmaas nwe wencyefe dətəmbonk paracə mə, dəkəyefe da wara mərəñ o mərəñ, pogbuc pin pin pencyi wi tantəf.

<sup>22</sup> Yogbuc kə wara wawəkə fəp anaselərene yi, fəp fa yi fəyənə ancəmbəl nın ɲa kəma kəsoku pəs kətemp.

<sup>23</sup> K'olompəs səlamp camət-mərəñ, macənk kə map mekaye meken. K'olompəs fəp fa mi kəma kəsoku pəs.

<sup>24</sup> Kəma kəsoku pəs kilo wəco maas (30) k'enalompəs pədetə səlamp kə yosumpər-sumpər ya pi.

### *Tetek pəcəfe pa suray*

<sup>25</sup> Kə Betsalel olompəs tetek pəcəfe MARIKI suray kətək ka kasiya. Dobolu da tetek papəkə dənayə kururu katin, kə dowokulu da pi kururu katin, pənətəñne cəsək fəp, kə deñeci da pi cururu mərəñ. Tetek kə len ya pi yetəpərene anaselərene yəyənə paka pin.

<sup>26</sup> K'osop pi kəma kəsoku pəs kələk aməsa ɲa pi kəron kəbər ka cəsək ca pi kəkə han len ya pi. K'olompəs pi kəbər ka kəma cəsək han k'ənəñkər.

<sup>27</sup> K'olompəs cəsora mərəñ ca kəma nce anaber ci kəbər tantəf ta cəsək mərəñ ca tetek papəkə. Cəsora cacəkə cə andəkə pacsor cəgbo, nte tənşəñe pactam kələk ka pi mə.

<sup>28</sup> K'empat cəgbo ca kətək ka kasiya k'osop ci kəma.

29 Kə Betsalel olompəs moro məbəy mopuse, k'olompsənə sə suray səsoku pəs nse səmbət ambənc mə, yebəc ya wəcərə kəolompəs labundə yənayi.

## 38

### *Tetek polonənə kə kəsamp kəsəkəsnənə*

<sup>1</sup> Kə Betsalel olompəs tetek tolonənə Kanu pəcəl pəcəf kətək ka kasiya, dobolu da pi dənabəp cururu kəcamət, kə dowokulu da pi cururu kəcamət. Cəsək ca pi cəntənənə, mba deñeci da pi dənayo cururu maas.\*

<sup>2</sup> K'olompəs lən ya tetek nde monkubut makəron mankələ, nyə anaselərənə kə pi mə, kə təsəñe pi kəyənə paka pin, k'osop pi kəpər.

<sup>3</sup> K'olompəs yosumpər-sumpər ya tetek tolonənə fəp, kələk ka dap, pel, mapan, bak yosortə səm kə map məkayə meken. K'olompəs yosumpər-sumpər yayə fəp kəpər.

<sup>4</sup> K'olompəs manta ma kəpər, k'encəmbər mi kəbər ka tetek tolonənə kəyefe tantəf han daco. K'esel cəsora mankələ ca kəpər nce ənabər dəmonkubut ma manta, teta kəsor ka cəgbo mə.

<sup>5</sup> K'olompəs cəsora mankələ nce ənabər monkubut mankələ ma manta ma kəpər maməkə mə, nte təñsəñe pactam kəsor ka cəgbo mə.

<sup>6</sup> K'empat cəgbo ca kətək ka kasiya, k'osop ci kəpər.

<sup>7</sup> K'osor cəgbo cacəkə dəcəsora cacəkə cənayi cəsək ca tetek tolonənə mə, nte təñsəñe pactam kələk

---

\* **38:1** Kururu kin kəntənənə kə mətər min daco.

tetek papəkə mə. Ənalompse pi cəbam, kə pəyə fos disrə.

<sup>8</sup> K'əsələ kəsamp ka kəpər, kə pəcəməne pa ki sə pənayəne kəpər. K'alompse yi məm nyə aran aŋe ŋanayi yəbəc nde kusun̄ka ka aŋbancan ŋəbəpene kə Kanu mə.

### *Cəloto ca san̄ka*

<sup>9</sup> K'olompəs aban̄ka. K'encəmbərə san̄ka kəca kətət ka ntende dec dəmpə mə cəloto ca səbəŋa sa kentəler. Dobolu da cəloto cacəkə dənabəp cururu tasar tin (100).

<sup>10</sup> Mogbu ma yi wəco mərəŋ (20) kə yəcəməne wəco mərəŋ (20) kəpər kənayi. Ŋkora ya mogbu kə gbat-gbata ya mi yəyənə gbeti.

<sup>11</sup> Kəca kəmeriya ka ntende dec dəmpə mə, cəloto cənabəl cururu tasar tin (100), mogbu wəco mərəŋ (20) kə yəcəməne ya yi wəco mərəŋ (20) ya kəpər, ŋkora ya mogbu kə gbat-gbata ya mi fəp gbeti bənayi.

<sup>12</sup> Kəca nkə dec dəŋkalə mə, cəloto cənabəl cururu wəco kəcəmət (50) mogbu ma ci wəco kə yəcəməne ya mi wəco, ŋkora ya mogbu kə gbat-gbata ya mi fəp gbeti bənayi.

<sup>13</sup> Kəca nkə dec dəmpə mə, dobolu d'aban̄ka dənayə cururu wəco kəcəmət (50).

<sup>14</sup> Kə kəsək kin kəyə cəloto ncə cənabəl cururu wəco kə kəcəmət (15) mə, mogbu maas kə yəcəməne ya mi maas.

<sup>15</sup> Kəca ka mərəŋ, dəkusun̄ka da san̄ka kəca kətət kə kəmeriya, dobolu da cəloto dənayə cururu wəco kə kəcəmət (15), mogbu maas kə yəcəməne ya mi maas.

16 Cəloto ncə ananəpər san̄ka mə fəp, cəloto ca səbeŋa sa kentəler sənayi.

17 Yecəməne ya mogbu fəp, ya kəpər yenayi, ŋkora ya mogbu kə gbat-gbata fəp ya gbeti yenayi, yenəkse ya mogbu fəp anasop yi gbeti, kə mogbu ma san̄ka fəp anakotərene mi kə gbat-gbata ya gbeti.

18 K'ondune cəloto ncə ananere kusun̄ka ka san̄ka mə. K'olompse ci səbeŋa sa alom ŋa məntambenc, səbeŋa alom ŋa bulu, sa alom neyim, səbeŋa sa kentəler, yebəc ya wəcəre kədu yenayi. Cəloto cəŋere cənabəl cururu wəco mərəŋ (20) kə deŋeci da ci dənayə cururu kəcəmət, pəmə dowokulu da cəloto ca san̄ka.

19 Anadətər yi mogbu man̄kələ mme menacəməne yecəməne man̄kələ ya kəpər mə, ŋkora kə gbat-gbata ya gbeti yenayi, kə yenəkse ya mogbu sə, anasop yi gbeti.

20 Cəgbo cədəf ca dəkiyi dosoku kə aban̄ka ŋa san̄ka fəp, ca kəpər cənayi.

*Delay da kema, gbeti kə kəpər nke anabəcə mə*

21 Tatəkə tə daka da fəc nde anabərse kəlompəs ka dəkiyi dosoku nde walakə nwe wementər danapa da MARIKI kə aka Yisrayel mə. Pəmə təkə Musa enasom ŋa ti mə, aLewy ŋanaləm yi, Itamar pəyi ti kirin̄ wan wərkun wəka wəlon̄ne Aruna.

22 Kə Betsalel wan ka Uri, wansə ka Hur, wəka kusun̄ka ka Yuda, embəc təkə MARIKI enasom Musa mə fəp.

23 Oholiyab, wan ka Ahisamak, wəka kusun̄ka ka Dan enamar kə, wəkəkə enəpat, wəcəreŋ nwe

oncdū cəloto ca alom ŋa mǎntambɛnc, alom ŋa bulu, kǎ alom ŋeyim, kǎ cəloto ca sǎbenja sa kentǎler.

<sup>24</sup> Kema nkɛ kǎnabɛrɛ kǎlompǎs ka aŋgbip ŋosoku mǎ fǎp kǎnabǎp kilo masar camǎt-maas wǎco camǎt-mɛrǎŋ kǎ camǎt-mɛrǎŋ (877), potubucɛ pa aŋgbip ŋosoku p'anatubcɛ ki.

<sup>25</sup> Gbeti mbɛ aka kǎlonkanɛ ka Yisrayel ŋanafɛk mǎ fǎp, bɛnakǎ kilo wul maas wǎco kǎ camǎt-maas (3.018), potubucɛ pa aŋgbip ŋosoku p'anatubcɛ ki.

<sup>26</sup> K'ayer kǎfɛk kǎŋkǎ-ɛ, antam kǎloku a arkun wul masar camǎt-tin kǎ maas, masar kǎcamǎt wǎco kǎcamǎt (603.550) aŋɛ ŋanasǎtǎ meren wǎco mɛrǎŋ (20) haŋ kǎpɛ kǎron mǎ, nwɛ o nwɛ ɛnafɛk pǎsam gbeti kǎcamǎt potubucɛ pa pǎsam p'aŋgbip ŋosoku.

<sup>27</sup> Kǎ ŋalompɛ gbeti wul maas (3.000) yɛcǎmɛnɛ tasar tin (100) ya fǎrɛm ya aŋgbip ŋosoku kǎ ya kǎlo to kǎkǎŋkɛ tedisrɛ ti tǎŋsǎŋ pɛcǎmɛnɛ o pɛcǎmɛnɛ analompɛ pi gbeti kilo wǎco maas (30).

<sup>28</sup> K'alompɛ gbeti bɛlpǎs mbɛ kilo wǎco kǎ camǎt-mɛrǎŋ (17) kǎ kǎram masar camǎt-mɛrǎŋ kǎ wǎco kǎcamǎt (750) ŋkora ya mogbu, k'aŋsop sǎ ncalǎran kǎ gbat-gbata nyɛ anakotǎrɛnɛ kǎ mogbu mǎ.

<sup>29</sup> Kǎpǎr nkɛ aka Yisrayel ŋanatubucnɛ kǎsǎŋ MARIKI mǎ kǎnabǎp kilo wul mɛrǎŋ, tasar tin wǎco mɛrǎŋ kǎ mǎŋkǎlɛ (2.124).

<sup>30</sup> Kǎ ŋalompǎs ki yɛcǎmɛnɛ ya dǎkusunja da aŋgbancan ŋɛbǎpɛnɛ kǎ Kanu, tɛtɛk tolonɛ pa kǎpǎr kǎ manta ma kǎpǎr mǎkǎ ananɛp pi mǎ, kǎ yosumpǎr-sumpǎr ya tɛtɛk fǎp,

<sup>31</sup> kǎ yɛcǎmɛnɛ ya saŋka kǎ ya dǎkusunja da saŋka, kǎ cǎgbo cǎdǎf ca dǎkiyi dosoku kǎ ca saŋka

fəp.

## 39

### *Yamos ya wəlonɛ wəpəŋ*

<sup>1</sup> Səbeŋa sa alom ɲa məntambɛnc, alom ɲa bulu, kə alom ɲeyim sə ɲanalompɛ yamos ya dəKanu nyɛ pəmar pabɛrɛ a pabəc yɛbəc nde aŋgbip ɲosoku mə. K'alompɛ sə Aruna yamos ya dəKanu pəmə təkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

<sup>2</sup> K'olompɛ duma da efəd kəloto ka səbeŋa sa kentəler, sa kɛma, sa alom ɲa məntambɛnc, alom ɲa bulu, kə alom ɲeyim.

<sup>3</sup> Kə ɲamperi bəpər ya kɛma nyɛ ɲanagbint-gbinti kə ɲanəkəs yi mɛgbɛr mɛfɛt mɛfɛt mɛmɛ ɲancbɛrsər cəloto cəfəfər ca səbeŋa sa kentəler, alom ɲa məntambɛnc, alom ɲa bulu, kə alom ɲeyim, kə tɔyɔnɛ yɛbəc ya acɛrəŋ kədu.

<sup>4</sup> K'ambɛr duma da efəd yeyesɛ banca mɛrəŋ nyɛ anasətərənɛ yi cəsək ca banca ya duma da efəd mə.

<sup>5</sup> Tabataba mpɛ pɛnanəŋkər duma da efəd ɲaŋəkə mə. Anasətərənɛ pi, kə yɔyɔnɛ paka pin kə duma da efəd: Tolompəs ta yi tɛnawurɛnɛ: kəloto ka səbeŋa sa kentəler, sa kɛma, sa alom ɲa məntambɛnc, alom ɲa bulu, kə alom ɲeyim pəmə təkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

<sup>6</sup> Kə ɲalompəs walakɛ wa masar mətət ma onikəs kə ɲambɛrsər mi fərəm fa kɛma disrɛ. Kə ɲancicəs mewe ma awut a Yisrayel, pəmə ntɛ ancic tamp mə.

<sup>7</sup> K'əsətərənɛ masar maməkə yeyesɛ banca ya duma da efəd kəron, kəcɛm-cɛməs ka mewe ma awut a Yisrayel (Yakuba), pəmə ntɛ MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

*Yuba yegbəkne dəbəkəc*

<sup>8</sup> K'ondune yuba yegbəkne dəbəkəc kəloto ka səbəŋa sa kentəler, panəŋkəl səbəŋa sa kema, sa alom ŋa məntambənc, alom ŋa bulu kə alom ŋeyim, pəmō təkō analompəs duma da efəd mō. Yebəc ya wəcerəŋ kədu yənayi.

<sup>9</sup> Yuba yegbəkne dəbəkəc yayəkō ananut yi kəmerəŋ, yetəŋnəne cəsək fəp dobolu da cəsək ca yi dənayō kəca disre katin.

<sup>10</sup> Kə ŋandətər ki masar momotər-motər cəgba maŋkələ: Kəgba kəcəkō-cəkō kənayō tasar teyim, tasar t'alom ŋa cəbe, kə tasar pa alom ŋobuk məl.

<sup>11</sup> Kəgba ka mərəŋ kənayō tasar teyim cəŋ, tasar t'alom ŋa bulu kə diyaman.

<sup>12</sup> Kəgba ka maas kənayō Tasar pa alom ŋa alembəra, tasar pa lom yela cəgber kə tasar pa alom ŋa məntambənc.

<sup>13</sup> Kəgba ka maŋkələ kənayō tasar pa alom ŋobuk məl, tasar pa lom yecəmcəmər kə tasar pa alom ŋobuk. Tasar o tasar anasetər pi dəfərəm fa kema.

<sup>14</sup> Tasar o tasar anacic pi tewe ta wan wəkin wəka Yisrayel (Yakuba), pəmō təkō ancic tamp mō. Ti tencmentər mewe ma cusunka nce wəco kə mərəŋ (12) ca Yisrayel.

<sup>15</sup> Kə ŋalompse yuba yegbəkne dəbəkəc yayəkō megbekce ma kema kəsoku pes.

<sup>16</sup> Kə ŋalompəs fərəm mərəŋ fa kema, kə curundə mərəŋ ca kema nce anaber monkubut mərəŋ ma yuba yegbəkne dəbəkəc makəron mō.

<sup>17</sup> K'angbekər megbekce maməkō mərəŋ ma kema curundə cəkō cəyi dəmonkubut ma yuba yegbəkne dəbəkəc yayəkō.

18 Kə ɲaŋkə ɲaŋgbəkər cəsək cəlpəs ca megbekce maməkə mērəŋ dəfərəm mērəŋ nfe fənayi yeyese banca ya дума da efəd mə tekiriŋ.

19 Kə ɲalompəs sɔ curundə mērəŋ ca kema kə ɲamber ci monkubut ma yuba yeɡbekne yayəkə tantəf, kəsək nke kəncgbuŋene дума da efəd mə.

20 Kə ɲalompəs sɔ curundə mērəŋ cəloma ca kema nce ɲanaber yeyese banca ya дума da efəd tantəf mə, tekiriŋ, dəkəsətərene da yi nde pəsurenə kə takəron ta tabataba ta дума da efəd mə.

21 Kə ɲaŋkotərene curundə ca yuba yeɡbekne dəbəkək cə ca дума da efəd kəbānda ka alom ɲa məntambənc, kə təsəŋe yuba yeɡbekne dəbəkək kədenɲe takəron ta tabataba pa дума da efəd, təsəŋe sɔ yuba kətətam kəsakene kə дума da efəd, pəmə təkə MARIKI enasom ti Musa mə.

### *Yamos yosoku yələma*

22 K'ondunə burumus ba efəd səbeŋa sa alom ɲa məntambənc fəp, yəbəc ya wəcərəŋ kədu yənayi.

23 Dəkəməl domp da дума dadəkə daco dənayi, pəmə nte andunə yamos akata mə. Anagbent di kilim haŋ panəŋkər nte təŋsəŋe ta dəwale mə.

24 Kə ɲandu bi tantəf haŋ kə ɲanəŋkər cəpare ca alom ɲa məntambənc, alom ɲa bulu, alom ɲeyim kə səbeŋa sa kentəler.

25 Kə ɲalompəs meŋgbəŋkəle ma kema kəsoku pəs, kə ɲambərsər-bərsər yi burumus tantəf haŋ kə ɲanəŋkər lulu ya cəpare daco.

26 Təŋgbəŋkəle pin kəpare kin, təŋgbəŋkəle pin kəpare kin k'ambərsər yi burumus haŋ k'anəŋkər, nte təŋsəŋe pəkəbəc'em pəmə təkə MARIKI enasom ti Musa mə.

27 K'acerəŋ kədu ɲasɔtɛ sɔ Aruna kɔ awut ɔn duma dedisɛ da kəloto ka səbɛŋa sa kentələr.

28 Cəfakəl, məmbo kɔ cəgba fəp fa yi fənayɔnɛ kəloto ka kentələr.

29 K'acerəŋ ɲandunɛ mabamaba kəloto ka səbɛŋa sa kentələr, ɲanɔŋkəsəl səbɛŋa sa alom ɲa məntambɛnc, sa alom ɲa bulu, kɔ sa alom ɲeyim, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

30 Kɔ ɲalompɛ abɔpər ɲa dəKanu kɛma kəsoku pɛs, k'ancic ɲi kəron «Dosoku da MARIKI» pəmɔ ntɛ ancic tamp mə.

31 Kɔ ɲaŋkotərənɛ tɛbənda ta alom ɲa məntambɛnc kəfakəl takəron, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

### *Yɛbəc yelip, k'aŋkɛɛ yi Musa*

32 Kɔ yɛbəc ya dəkiyi dosoku, y'aŋgbancan ɲɛbəpɛnɛ kɔ Kanu yelip ɔŋ. Aka Yisrayel ɲanasurɛnɛ kəyɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom Musa mə.

33 K'aka Yisrayel ɲaŋkɛɛ Musa dəkəyi dosoku: Aŋgbancan kɔ ca ya ɲi: ɲkora ya ɲi, fərəm fa ɲi, gbatgbata ya ɲi, mogbu ma ɲi kɔ yɛcəmɛnɛ ya ɲi,

34 kata ya ɲkesiya yorkun nyɛ aŋgbət alom ɲeyim, pokumpɛ pa kata ya ntempeli, kɔ kəloto kəŋɛɛ,

35 kaŋkəra nke kəmentər danapa da MARIKI, kɔ cəgbo ca ki kɔ afɛŋk ɲɔsəksɛ kiciya,

36 amɛsa kɔ yosumpər-sumpər ya ɲi fəp, kɔ cəcom ncɛ alonɲɛnɛ Kanu mə,

37 pɛdɛtɛ səlamp pa kɛma kəsoku pɛs kɔ səlamp sa pi, yosumpər-sumpər ya pi fəp kɔ moro momotɛnɛ ma pi,

<sup>38</sup> tetek tolonne pa kema, moro maboy, suray sabotu ambonc, kaloto kanyere ka dakusunka da angbancan,

<sup>39</sup> tetek tolonne pa kaper ko manta ma kaper, ko cagbo ca pi ko yosumpar-sumpar ya pi, kasamp kabere domun dasakasnene ko pecamene pa ki,

<sup>40</sup> caloto ca sanja ko mogbu ma ci, ko yecamene ya mi, kaloto kanyere dakusunka da sanja, kalekene banda ko cagbo cadof ca yi, yosumpar-sumpar nye panamar pabace dakiyi dosoku mo fap, angbancan nyebapene ko Kanu mo fap,

<sup>41</sup> yamos yodu yoko pamar paberne a pabac yebac nde angbip nosoku mo, ko yamos ya daKanu nye Aruna ko awut on nandeko njacberne a njabace Kanu mo.

<sup>42</sup> Aka Yisrayel nanabac yebac yayoko pamo tako MARIKI enasom ti Musa mo.

<sup>43</sup> Nte Musa enank a nsurene kabac yebac fap yoko MARIKI enasom kabac mo, k'ontolane aka Yisrayel patot.

## 40

*Kasom ka kacambär k'angbancan nyebapene ko kasakas ka ji teta yebac ya daKanu*

<sup>1</sup> Ko MARIKI oloku Musa:

<sup>2</sup> «Tataka tɔcɔko-cɔko ta nof noɔcɔko-cɔko, macambär dakiyi dosoku, angbancan nyebapene ko Kanu.

<sup>3</sup> Maberse di kanjera nke kayo walake nwe wementar danapa dem ko aka Yisrayel mo, makanki kanjera kanjo kaloto ta afum nacinjo ki.

<sup>4</sup> Məkəre aməsa məcəmbər ni kəron yosumpər-sumpər təkə pəmar mə. Məkəre pədəte səlamp məcəmbər, mədət pi səlamp.

<sup>5</sup> Məkə məcəmbər tetek tolonne pa kema mpe ande paccəf suray nse səmbət ambənc mə, tekirin ta kənkəra nke kəmentər danapa da MARIKI mə. Kə telip-ε, mədət kəloto kəne nde kusunja ka dəkiyi dosoku.

<sup>6</sup> Məcəmbər tetek tolonne yəcəl yəcəf nde dəkəbəre da dəkiyi dosoku, nde dəyəne anğbancan nebəpene kə Kanu.

<sup>7</sup> Məcəmbər kəsamp anğbip kə tetek tolonne daco, palas ki domun.

<sup>8</sup> Məcəmbər sanja hañ mənəñkər, mədət kəloto kəne dəkusunja da si.»

<sup>9</sup> «Mələk moro məbəy məsop mi dəkiyi dosoku kə yosumpər-sumpər ya di fəp. Məpus di kə yosumpər-sumpər ya di nte tənşəne ca cacəkə fəp nde dəkiyi dosoku kə disre yəyəne yopus fər ya MARIKI kirin.

<sup>10</sup> Məbəy tetek tolonne mpe ancəfe MARIKI yəcəl mə, kə yosumpər-sumpər ya pi, məpusə MARIKI tetek tolonne, tənşəne pi oñ kəyəne posoku pəs fər yem kirin.

<sup>11</sup> Məbəy kəsamp kə pəcəməne pa ki, məpusə yi sə MARIKI.»

<sup>12</sup> «Məcəne Aruna kə awut ən arkun nde kusunja ka anğbancan nebəpene kə Kanu, məbike na domun.

<sup>13</sup> Məber Aruna yamos yən ya dəKanu, məbəy kə moro ma dəKanu, tem tatəkə məsəkəs kə pəbəc'em oñ yəbəc ya wəlonne.

14 Məcəñene sə awut ən məberəs ɲa duma dedisre daɲan.

15 Məbəy ɲa moro ma dəKanu pəmə təkə məmbəy mi kas kəɲan mə. ɲa sə ɲade ɲabəc'em pəmə alonɲe. Kəbəy ka moro ma dəKanu kaɲkə kəndesəɲe ɲa kətəmpər yəbəc ya kəlonɲe kem doru o doru.»

16 Kə Musa əyə təkə MARIKI ɛnasom kə mə fəp.

*Musa osom kəcəmbər ka aɲɟbancan*

17 Tataka təcəkə-cəkə ta ɲof ɲəcəkə-cəkə ɲa teren ta mərəɲ, k'əncəmbər dəkiyi dosoku.

18 Kə Musa ɛncəmbər dəkiyi dosoku kə yəcəməne ya di, k'əncəmbər fərəm, k'emperi cəɟbo, k'əncəmbər mogbu.

19 Nte elip mə, k'emperi kəloto kəkumpɛ dəkiyi dosoku, k'oluksərne k'əɲɟbəpər kəloto ka mərəɲ takəron, pəmə təkə MARIKI ɛnasom kə ti mə.

20 Kə Musa ɛlək walake nwɛ wementər danapa da MARIKI kə aka Yisrayel wəkə anacicəs mə, k'ember kaɲkəra disre, k'osor cəɟbo cələkɛ ca kaɲkəra kaɲkə, k'ɛlək afɛɲk ɲəsəkse kiciya k'əɲɟbəpər ki takəron.

21 K'ɛlək kaɲkəra k'əɲkəkəre ki nde dəkiyi dosoku disre. K'endət kəloto kəkəɲkɛ nkɛ kəyi tekirin ta kaɲkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kə aka Yisrayel mə, pəmə təkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

22 Kə Musa ɛncəmbər amɛsa aɲɟbancan ɲəbəpɛne kə Kanu disre, ntende kəca kəmeriya ka dəkiyi dosoku.

23 K'əncəmbər-cəmbər cəcom fər ya MARIKI kirin, pəmə təkə nkən MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

24 K'encəmbər pədətə səlamp anğbancan ɲebəpənɛ kə Kanu disrɛ, pɛtɛfərənɛ kə amɛsa, ntendɛ kəca kətət ka dəkiyi dosoku.

25 K'encəmbər səlamp MARIKI fər kirin, pəmɔ təkɔ nkən MARIKI ɛnasom ti nkən Musa mɔ.

26 Kə Musa ɛncəmbər tetek pa kɛma ndɛ anğbancan ɲebəpənɛ disrɛ kəloto kəkənɲɛ tekirin.

27 K'əncəf suray səbotu ambənc, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kə ti mɔ.

28 K'endɛt kəloto kənɲɛrɛ ndɛ kusunɲa da dəkiyi dosoku.

29 Kə Musa ɛncəmbər tetek tolonɲɛ yəcəl yəcəfɛ MARIKI ndɛ kusunɲa ka dəkiyi dosoku, ndɛ dəyənɛ anğbancan ɲebəpənɛ kə Kanu mɔ, k'olonɲɛ di pəcəl pəcəf, kə kəlɔnɲɛ ka mənɲbɛn, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti nkən Musa mɔ.

30 Kə Musa ɛncəmbər kəsəmp anğbancan ɲebəpənɛ kə tetek tolonɲɛ dəcɔ, k'ambɛr ki domun dəsəkəsɛnɛ.

31 Kələk nkən Musa kəbəp ka Aruna haɲ awut ən arkun kə ɲambikɛnɛ waca kə wɛcək tɛta kəsəkəsɛ.

32 Kə ɲandɛ kəcɛrɛ anğbancan ɲebəpənɛ kə Kanu disrɛ ɲackɔ kəlɔtərɛnɛ tetek tolonɲɛ-ɛ, mɛnɛ ɲambikɛnɛ tɛta kəsəkəsɛnɛ pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.

33 Kə Musa ɛncəmbər sanɲa k'ənənɲkər dəkiyi dosoku kə tetek tolonɲɛ, k'endɛt kəloto kənɲɛrɛ ndɛ kusunɲa ka sanɲa. Tatəkɔ tɔ Musa ɛnaləpəs yɛbəc nyɛ MARIKI ɛnasom kə mɔ.

### *Nɔrɔ da debeki da MARIKI dɛlas anğbancan*

34 Ntɛ yɛbəc nyɛ yɛlip mɔ, kə kəp kəndɛr kəgbəpərɛnɛ anğbancan ɲebəpənɛ kə Kanu, kə nɔrɔ da debeki da MARIKI dɛndɛr dɛlas dəkiyi dosoku.

<sup>35</sup> Tənasəne ta Musa ɛntam kəbərə daŋgbancan nebəpənɛ-ɛ, bawo kəp kənayi ni kəron kə nərə da debeki da MARIKI dənalas dəkiyi dosoku.

<sup>36</sup> Təm ntɛ aka Yisrayel ɲacɛpɛ-ɛpɛ mə, ɲacyɛfɛ fɛ kələk dərɔ mənɛ kəp kənunkenɛ kəyɛfɛ dəkiyi dosoku kəron.

<sup>37</sup> Kə kəp kəntəyɛfɛ-ɛ, aka Yisrayel ɲafɔɛpɛ han dəsək ndɛ kənyɛfɛ mə.

<sup>38</sup> Dəsək disrɛ, kəp ka MARIKI kəncyi dəkiyi dosoku kəron, kə pəmbiyɛ-ɛ nɛnc dencyi sɔ dəkiyi dosoku kəron, tatəkə tənayi fər ya aka Yisrayel fəp kirin, təm ntɛ ɲanayi kəɛpɛ-ɛpɛ kənan disrɛ fəp mə.

**Kitabu ka Kanu**  
**Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language**  
**of Guinea**  
**Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga**  
**Sitemu de Guinée**

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-29

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 29 Apr 2025

e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c